

مأموریت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در بهبود و پیشرفت استان‌های کشور

معاونت پژوهشی

دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

آذر ماه ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مأموریت‌های دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در بهبود و پیشرفت استان‌های کشور

سال انتشار:

۱۴۰۳

شماره تماس:

۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۰۷

نمابر:

۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

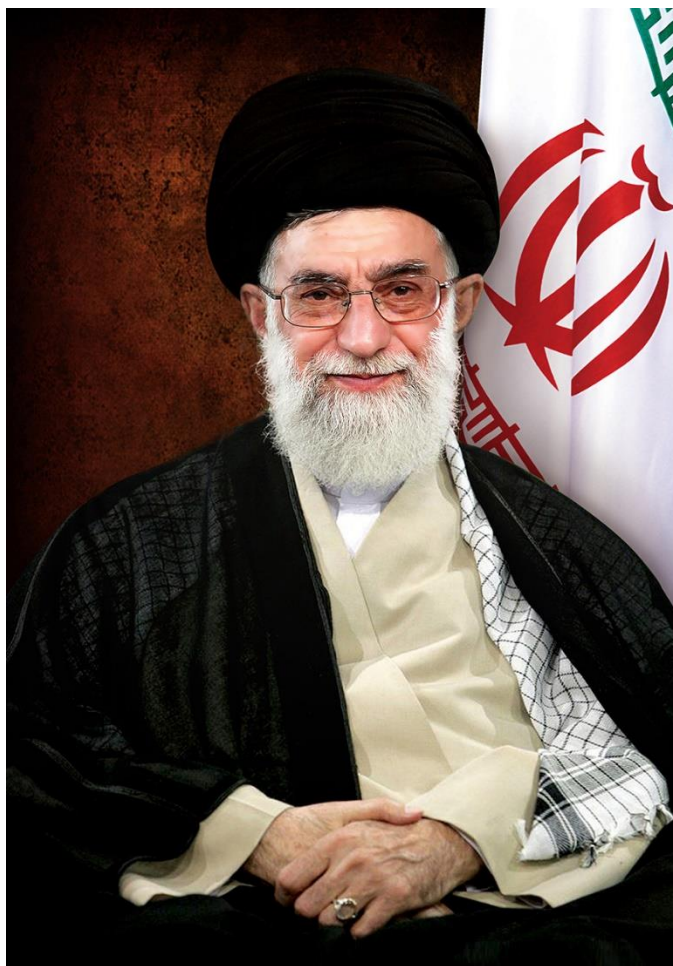
وبسایت:

industry.msrt.ir

ایمیل:

industry@msrt.ir

آدرس: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین، خیابان
هرمزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی، وزارت علوم،
تحقیقات و فناوری، دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

این (مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها) فکر بسیار
خوبی است، این را من تأکید می‌کنم، این کار
حتماً انجام بگیرد.

پیشگفتار

حل مشکلات مختلف کشور از مهمترین دغدغه‌های سیاست‌گذاران و مسئولین کشور محسوب می‌شود و پیشرفت کشور نیازمند حضور و مشارکت جدی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در تمامی حوزه‌ها است. در این راستا، با عنایت به سیاست‌های کلان کشور بخصوص برنامه هفتم پیشرفت، مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و ارتقاء و توسعه همکاری آنها با نهادهای مختلف جامعه یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. این موضوع مستلزم بهره‌جستن از برنامه‌ها، اقدامات و الگوهای جدید و ثمربخش است.

طرح "مشارکت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در پاسخگویی به نیازها و بهره‌برداری از مزیت‌های استانی" و واگذاری مأموریت‌های استانی به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان‌ها می‌تواند یک گام مؤثر در این مسیر تلقی شود. از مهمترین اهداف این طرح عبارتند از:

- استفاده مناسب از توان علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در بهبود تولید و شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور؛
- تمرکز دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی بر توسعه مزیت‌های نسبی استان خود و استفاده بهینه از توانمندی‌ها؛
- همکاری و هم‌افزایی با نهادهای سازمان‌های ذیربط در حل مشکلات و بهبود فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی استان؛
- هدفمند نمودن فعالیت‌های پژوهشی و برنامه‌های دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مانند پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی، فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی، رویدادها و کارآموزی دانشجویان؛
- شکل‌دهی هسته‌های پژوهشی و فناورانه مرتبط با مزیت‌های استانی؛
- تجهیز و تکمیل امکانات موجود آزمایشگاهی در راستای مزیت‌های استانی؛
- مشارکت در بهبود و توسعه وضعیت کسب و کار در استان‌ها

در این راستا تاکنون ۶۵ مأموریت بر اساس توانمندی و مزیت هر منطقه برای ۳۶ دانشگاه و مراکز آموزش عالی در استان‌های مختلف کشور با هماهنگی استانداری‌ها تعریف و به عنوان مأموریت‌های استانی ابلاغ گردیده است. همچنین روند واگذاری مأموریت‌ها به دانشگاه‌های دیگر در بقیه استان‌های کشور در حال انجام است. در گزارش حاضر خلاصه‌ای از مأموریت‌های ابلاغ شده به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در راستای بهره‌برداری از مزیت‌های استانی تشریح شده است. انتظار می‌رود دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دیگر استان‌ها نیز با بهره‌مندی از توانایی‌های خود و شناسایی مسائل استانی، ضمن ایفای مسئولیت اجتماعی خود، موجب رفع نیازها و همچنین شتاب روند توسعه در استان‌های مختلف کشور گردند.

دکتر پیمان صالحی

معاون پژوهشی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فهرست مأموریت‌ها

ردیف	عنوان مأموریت	دانشگاه/موسسه پژوهشی	صفحه
۱	طرح جامع بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی	ارومیه	۶
۲	بهسازی و توسعه کاربرد ورشو (آلیاژ مس) در صنایع	آیت الله بروجردی	۸
۳	جهش تولید در فرآوری و افزایش کمی و کیفی تولید محصولات باغی در شهرستان بروجرد	آیت الله بروجردی	۱۰
۴	گسترش و رونق در گردشگری تاریخی و طبیعت استان لرستان با تمرکز بر شهرستان بروجرد	آیت الله بروجردی	۱۲
۵	بررسی راه کارهای کاربردی ازدیاد برداشت از میادین نفتی استان ایلام	ایلام	۱۴
۶	بررسی راهکارهای افزایش تولید محصولات زراعی، باغی و دامی (ازجمله گندم، جو، ذرت، دانه‌های روغنی، انگور، زیتون، پسته، گیاهان علوفه‌ای و دام سبک) در استان ایلام	ایلام	۱۶
۷	بررسی راه کارهای افزایش کارایی و راندمان مصرف آب در استان ایلام	ایلام	۱۸
۸	بهره‌مندی از ظرفیت مرز و همجواری با کشور عراق و رونق اقتصادی	ایلام	۲۰
۹	تشکیل زنجیره تولید ترکیبات درمانی با استفاده از گیاهان دارویی اندمیک استان ایلام	ایلام	۲۲
۱۰	احیا، شکوفایی و معاصر سازی گردشگری، صنایع دستی و هنر های بومی	بجنورد	۲۴
۱۱	کشت و پرورش دام و گیاهان بومی و مدیریت اکوسیستم های طبیعی	بجنورد	۲۶
۱۲	توسعه زنجیره صنایع مرتبط با زرشک و زعفران	بزرگمهر قائنات	۲۸
۱۳	بازیافت فیزیکی و شیمیایی پسماندهای پلیمری، بازگردانی پساب شهری و صنعتی	مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا	۳۰
۱۴	توسعه و تکمیل زنجیره ارزش محصولات زعفران، زرشک، عناب و گیاهان داروئی	بیرجند	۳۲
۱۵	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و افزایش بهره‌وری منابع معدنی	بیرجند	۳۴
۱۶	ایجاد ارزش افزوده در خاک‌های صنعتی در قالب فناوری تولید مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر نانو شامل نانورس	بین المللی امام خمینی	۳۶

ردیف	عنوان مأموریت	دانشگاه/موسسه پژوهشی	صفحه
۱۷	توسعه و ارتقاء بهره‌وری مصرف آب در کشاورزی و صنایع به منظور توسعه پایدار استان قزوین	بین المللی امام خمینی	۳۸
۱۸	توسعه و تقویت زنجیره ارزش صنایع معدنی استان با تاکید بر حل مشکلات موجود	تبریز	۴۰
۱۹	شناخت منابع آب استراتژیک استان و ارائه راهکارهای حفاظت کمی و کیفی از منابع آب سطحی و زیرزمین جهت مقابله با خشکسالی و اثرات ثانویه آن	تبریز	۴۲
۲۰	بازآفرینی شهری به منظور احیا، بهسازی، نوسازی و توانمند سازی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری	حکیم سبزواری	۴۴
۲۱	طرح جامع افزایش کمی و کیفی پسته در دامغان	دامغان	۴۶
۲۲	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و بهره‌وری معادن استان با تاکید بر معادن طلا و سنگ های ساختمانی	صنعتی ارومیه	۴۸
۲۳	شناسایی و توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی در استان خراسان شمالی	مجمع آموزش عالی و فنی مهندسی اسفراین	۵۰
۲۴	بهبود کیفیت محصولات باغی و زراعی بومی و صنایع مرتبط در شهرستان های شاهرود با نگاه به کمبود منابع آبی شرق استان	صنعتی شاهرود	۵۲
۲۵	افزایش بازده و بهبود کیفی مزارع برنج در استان مازندران	صنعتی نوشیروانی بابل	۵۴
۲۶	توسعه فناوری های استخراج و فرآوری لیتیوم و تولید محصولات مربوطه از معادن استان همدان	صنعتی همدان	۵۶
۲۷	هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری استان همدان	صنعتی همدان	۵۸
۲۸	تقویت و توسعه امنیت غذایی با تکیه بر محصولات دامی، آبزیان و کشاورزی استان مازندران	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری	۶۰
۲۹	مشارکت در افزایش بهره‌وری عوامل تولید در کشاورزی استان مازندران	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری	۶۲
۳۰	همکاری و مشارکت در حفاظت و احیا منابع طبیعی و زیستی استان مازندران	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری	۶۴
۳۱	بهره‌مندی علمی و اقتصادی از ظرفیت هم‌جواری و هم‌زبانی با اقلیم کردستان عراق	کردستان	۶۶
۳۲	تکمیل و توسعه ارزش تولید گیاهان دارویی در حال انقراض و محصولات کشاورزی خاص استان کردستان	کردستان	۶۸
۳۳	حفظ و احیاء جمعیت در حال انقراض دام‌های استان کردستان	کردستان	۷۰

ردیف	عنوان مأموریت	دانشگاه/موسسه پژوهشی	صفحه
۳۴	اثر پوشش بذر با ریزجانداران خاکزی بر استقرار گیاهچه، بیماری مرگ گیاهچه و بنیه بذر تولیدی بادام زمینی در استان گیلان	گیلان	۷۲
۳۵	طرح توسعه و تقویت زنجیره ارزش محصول کیوی در استان گیلان	گیلان	۷۴
۳۶	افزایش بهره‌وری و توسعه آبی‌پروری در استان لرستان	لرستان	۷۶
۳۷	توسعه کشت گیاهان دارویی بومی و افزایش بهره‌وری در صنایع تبدیلی استان لرستان	لرستان	۷۸
۳۸	توسعه اقتصاد گردشگری و سوغات استان اردبیل	محقق اردبیلی	۸۰
۳۹	توسعه زنجیره ارزش مزارع سیب‌زمینی در استان اردبیل	محقق اردبیلی	۸۰
۴۰	چالش‌ها و پتانسیل‌های کارآفرینی و نوآوری در صنایع شیلاتی استان هرمزگان	هرمزگان	۸۴
۴۱	توسعه راهکارهای مدیریت و بهره‌برداری منابع آب استان	یاسوج	۸۶
۴۲	افزایش بهره‌وری و توسعه صنعت گیاهان دارویی بومی استان کهگیلویه و بویراحمد	یاسوج	۸۸
۴۳	شناسایی عوامل موثر بر زنجیره ارزش گردشگری و تقویت آنها در استان یزد	یزد	۹۰
۴۴	تکمیل و به‌روز رسانی زنجیره‌های ارزش و تولید در صنایع و معادن استان با تأکید بر فولاد و مس	شهید باهنر کرمان	۹۲
۴۵	مدیریت مصرف و تولید انرژی و آب در صنایع پر مصرف مانند زنجیره تولید فولاد	مجمع آموزش عالی و فنی مهندسی اسفراین	۹۴
۴۶	پایش آلودگی‌های محیط زیست با تأکید بر آلودگی‌های دریایی با منابع دریایی و خشکی‌زاد	علم و فناوری مازندران	۹۶
۴۷	مشارکت در توسعه لجستیک در زنجیره تأمین در اقتصاد دریا محور با تأکید بر همکاری‌های کشورهای حوزه CIS	علم و فناوری مازندران	۹۸
۴۸	معماری شهری و شهرسازی آمایش‌محور با تأکید بر شهرهای نواحی ساحلی و مستحدثات دریایی	علم و فناوری مازندران	۱۰۰

مقدمه

مقدمه

اثربخشی در بیشتر دانشگاه‌های کشورهای توسعه یافته مرهون همکاری نزدیک آنها با صنایع و جامعه بوده و از طرف دیگر توسعه صنعتی در این گونه کشورها از برقراری ارتباط هدفمند و تقاضامحور با دانشگاه‌ها ناشی شده است. در کشور عزیز ما نیز رشد و توسعه صنایع و فعالیت‌های تولیدی از مهمترین مباحث اقتصادی در دهه‌های اخیر محسوب می‌شود بطوری که رشد و توسعه استان‌های مختلف کشور به عنوان یکی از اهداف مهم دولت مورد توجه قرار گرفته است. واقعیت‌ها نشان می‌دهد در مناطق مختلف کشور، نابرابری‌های زیادی در زمینه تولید وجود دارد که به دلیل عدم شناخت امکانات و استعدادهای مناطق مختلف در زمینه توسعه اقتصادی به وجود آمده است. بنابراین، در صورتی که عوامل مؤثر بر رشد اقتصادی مناطق شناسایی شود و درک درستی از توانمندی‌ها و تنگناهای آن مناطق فراهم شود، می‌توان زمینه ارتقاء سطح سیاست‌گذاری‌های مرتبط با مناطق و اتخاذ تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری درست و مبتنی بر آگاهی را برای سیاست‌گذاران ملی و محلی فراهم آورد. در این میان، وجود ده‌ها هزار عضو هیأت علمی و نزدیک به یک میلیون دانشجوی تحصیلات تکمیلی، ظرفیت و ابزار بسیار مناسبی برای رفع چالش‌های علمی و صنعتی کشور بوجود آورده است. از این رو، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی می‌توانند نقش کلیدی و تأثیرگذار در توسعه و پیشرفت استان‌ها و همچنین کمک به بهبود شرایط و تولید به عهده بگیرند. این رسالت مستلزم شناخت همه جانبه از مزیت‌ها و امکانات استان‌ها و تدوین برنامه مناسب برای هر استان به اقتضاء مزیت‌ها و شرایط خاص آن استان است. بنابراین، برنامه‌ریزی و اجرای صحیح طرح "مشارکت دانشگاه‌ها در پاسخگویی به نیازها و بهره‌برداری از مزیت‌های استانی" مستلزم استفاده بهینه از امکانات سخت‌افزاری، نیروی متخصص و دیگر ابزارها است. خوشبختانه در بسیاری از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، ظرفیت‌ها و ابزارهای مختلفی در جهت اجرای طرح حاضر به کار گرفته شده است. از جمله فعالیت‌ها و اقدامات می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- بهره‌برداری از مطالعات انجام شده و برنامه‌های راهبردی تدوین شده در هر استان؛
 - استفاده از گزارش‌های وضعیت کسب و کار و بازار اشتغال در هر استان؛
 - تعریف مناسب فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جهت اهداف طرح؛
 - هدفمند نمودن پایان‌نامه‌های موجود در حد امکان و تلاش برای استفاده بهینه از توان پژوهشی دانشجویان؛
 - برنامه‌ریزی مناسب برای کارآموزی و کارورزی دانشجویان در جهت آسیب‌شناسی و کمک به توسعه مزیت مورد نظر در سطح استان؛
 - استفاده از ظرفیت موجود امریه‌های ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی برای پیگیری موضوع؛
 - هم‌راستا نمودن فعالیت‌های کارآفرینی و رویدادهای فناورانه استان با مزیت استانی انتخاب شده و تلاش در جهت شکل‌دهی هسته‌های پژوهشی مرتبط؛
 - جلب همکاری نهادهای مرتبط در تعریف و اجرای اقدامات و رویدادهای تأثیرگذار مشترک در توسعه مزیت استانی مورد نظر؛
 - اجرای پروژه‌های مشخص پژوهشی براساس نیاز صنایع مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های مشترک ؛
- امید است با استفاده از روش‌های فوق بتوان اثربخشی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی را در بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی استان‌های کشور افزایش داده و شاهد توسعه تعامل و همکاری آنها با دستگاه‌های اجرایی مختلف کشور باشیم.

دانشگاه ارومیه

طرح جامع بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی

مزیت استانی و ضرورت مأموریت

در حال حاضر ۷۶۵ واحد صنایع تبدیلی و تکمیلی در سطح استان فعالیت دارند که مقدار ۲۴۰۰ هزار تن مواد خام کشاورزی را در سال فرآوری و ارزش افزوده ایجاد می کنند. امروزه ترکیبات طبیعی زیست فعال حاصل از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی به موضوع تحقیقات زیادی تبدیل شده اند و همچنان توجه جامعه علمی را به خود جلب می کنند. علارغم اهمیت بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی کشاورزی در تولید محصولات با ارزش بالا، مطالعات کمی در مورد زنجیره ارزش چنین محصولاتی انجام شده است. استفاده از پسماند صنایع تبدیلی کشاورزی به عنوان مواد اولیه در تولید محصولات با ارزش، یک راه امیدوارکننده برای دستیابی به اهداف اقتصاد چرخشی (زیستی) در نظر گرفته می شود. صرف نظر از اینکه ضایعات مواد غذایی در مزرعه، در حین حمل و نقل، در کارخانه فرآوری مواد غذایی رخ می دهد، می توان کارهای بیشتری را برای ارزش گذاری و ارزش افزوده آن انجام داد. ترکیبات با خواص زیست فعال مانند اثرات آنتی اکسیدانی، ضد التهابی، ضد ویروسی و ضد سرطانی را می توان از این پسماند استخراج نمود. به عنوان مثال، پلی فنل های مشتق شده از ضایعات گیاهی دارای خواص برجسته با اهمیت غذایی و عملکردی هستند. به همین ترتیب، پسماند صنایع تبدیلی کشاورزی به عنوان منابع غنی لیپیدها، آنزیمها، رنگدانهها، پروتئینها و پلی ساکاریدها شناخته می شوند که در صنایع غذایی و دارویی مورد استفاده قرار می گیرند.

چالش های موجود

- دانش محدود در مورد ارزش اقتصادی محصولات با ارزش بالا حاصل از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی.
- این محصولات دارای TRL بالا بوده ولی MRL آن ها مشخص نیست یا پایین است.
- فعالیت جزیره ای دستگاه ها و سازمان های اجرایی استان در راستای اجرای طرح بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی که منجر به عدم حصول نتیجه مثمرتر شده است.
- نبود قانون جهت مدیریت بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی کشاورزی
- عدم اجرای قوانین سختگیرانه در راستای سلامت انسان و ایمنی محیط زیست
- عدم ارزش گذاری این ضایعات صنایع غذایی و فناوری های مرتبط با آن

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- حضور مدیر اجرای پروژه در کارگروه پسماند استان (تشکیل شده در سازمان جهاد کشاورزی استان) و تشریح مزیت‌ها و پتانسیل‌های بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی؛
- نشست تخصصی با بازیگران اصلی زیست بوم بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی مرتبط با محصولات کشاورزی در دانشکده کشاورزی؛
- برگزاری رویداد استارت‌آپی رقابتی محور استفاده از ضایعات و پسماندهای فرآوری شده کشاورزی در جیره غذایی دام، طیور و آبزیان با همکاری بنیاد نخبگان استان آذربایجان غربی و کارگزاری معاونت علمی ریاست جمهوری در استان
- حمایت مالی از ۴ طرح برگزیده رویداد استارت‌آپی رقابتی محور استفاده از ضایعات و پسماندهای فرآوری شده کشاورزی در جیره غذایی دام، طیور و آبزیان توسط بنیاد نخبگان استان آذربایجان غربی؛
- دریافت طرح‌های مرتبط با بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی کشاورزی در اولین رویداد توسعه فناوری استان آذربایجان غربی (ارومتکس)
- انجام یک طرح در قالب طرح شهید احمدی روشن مورد حمایت بنیاد ملی نخبگان؛
- راه اندازی آزمایشگاه زیست فرآوری و آنالیز پسماند مواد غذایی در گروه علوم و صنایع غذایی؛
- انجام یک عنوان رساله در مقطع دکتری تخصصی مرتبط با طرح در گروه علوم و صنایع غذایی؛
- تعریف یک عنوان رساله در مقطع دکتری تخصصی مرتبط با طرح در گروه علوم و صنایع غذایی؛
- صدور مجوز تالیف یک عنوان کتاب مرتبط با طرح در گروه علوم و صنایع غذایی؛
- انجام ترجمه دو عنوان کتاب مرتبط با طرح در گروه علوم و صنایع غذایی؛
- چاپ یک فصل از یک کتاب بین المللی مرتبط با طرح در انتشارات Taylor & Francis؛
- سابمیت یک مقاله در مجله Q2 ناشی از همکاری بین المللی با دانشگاه هلسینکی فنلاند مرتبط با طرح؛

برنامه‌های آینده

- شروع رایزنی با دانشگاه‌ها و شرکت‌های کشور عراق برای دریافت حمایت از طرح‌های تحقیقاتی مرتبط با طرح
- تجهیز آزمایشگاه زیست فرآوری و آنالیز پسماند مواد غذایی در گروه علوم و صنایع غذایی؛
- تدوین زنجیره ارزش بهره برداری از پسماند صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی
- راه اندازی مرکز نوآوری صنایع تبدیلی در پردیس فناوری و نوآوری دانشگاه و شروع رایزنی اجرای طرح به صورت پایلوت در یک شرکت صنایع تبدیلی استان؛
- ادامه برگزاری بازدیدهای چهارشنبه‌های ارتباط با صنعت و رویداد هم‌رسانی دانشگاه و صنعت در راستای جذب سرمایه‌های استانی از صنایع تبدیلی
- برگزاری کنگره ملی یا بین المللی با موضوع مرتبط با طرح در سال آینده
- افزایش تعداد طرح‌های ارتباط با صنعت و پایان نامه‌های تقاضامحور با موضوع مرتبط با طرح

سازمان‌ها و همکاران مرتبط

- شرکت‌های خصوصی، واحدهای تولیدی و شرکت‌های دانش بنیان فعال در زمینه موضوع طرح؛
- دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی، اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- معاونت اقتصادی استانداری و کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه گذاری استان؛
- اداره کل صنعت معدن و تجارت استان، شرکت شهرک‌های صنعتی، سازمان جهاد کشاورزی استان، سازمان محیط زیست استان

دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)

بهسازی و توسعه کاربرد ورشو (آلیاژ مس) در صنایع

اهمیت و ضرورت مأموریت

- ایجاد شور و نشاط و طراوت علمی و پژوهشی در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه دانشجویان
- شناسایی ایده‌های خلاقانه با هدف ایجاد بستر کارآفرینی در راستای مأموریت
- حمایت از صاحبان ایده با هدف تجاری‌سازی آن‌ها در راستای مأموریت
- برگزاری جلسات و ایجاد کار گروه‌های تخصصی با اعضای هیات علمی دانشگاه در راستای مأموریت
- پژوهش در راستای تولید آلیاژ ورشو
- با توجه به این که ورشو صنعت منحصر به فرد شهرستان بروجرد است، کمک به توسعه و شناساندن این صنعت در سطح کشوری و بین‌المللی حائز اهمیت است.

چالش‌های موجود

- عدم تولید آلیاژ ورشو در کشور
- جذب حمایت‌های مالی در راستای انجام پژوهش‌های لازم در ارتباط با مأموریت
- همکاری ارگان‌های ذی ربط برای حمایت از اقدامات و فعالیت‌های آینده دانشگاه در راستای مأموریت

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برگزاری دومین دوره رویداد ایده‌های من با موضوع "توسعه صنایع دستی، سوغات و فرآورده‌های باغی بروجرد". (ایده‌های من، زیست‌بومی برای ایده‌های دانشجویان، پژوهشگران، استادان و فناوران با فراهم آوردن فضایی برای ایده‌پروری، مهارت‌افزایی و آمایش کسب‌وکارهای نوین و نوپا است.)
- تفاهم‌نامه با بنیاد علم ایران در راستای حمایت از طرح‌های پژوهشی مرتبط با مأموریت دانشگاه
- دعوت از صنعت‌گران حوزه ورشو و صنایع دستی در نمایشگاه هفته پژوهش دانشگاه
- دعوت از یکی از استادکاران برتر حوزه ورشو در نشست با کارآفرینان برتر استان در دانشگاه

برنامه‌های آینده

- برگزاری دوره‌های مهارتی آموزش ورشو‌سازی
- پاسخگویی به نیازهای منطقه و متمرکز بر احتیاج‌های جامعه و صنعت
- ایجاد بستری به منظور هدایت شغلی فارغ‌التحصیلان دانشگاه با موضوعیت مأموریت‌های ابلاغ شده به دانشگاه

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- اداره میراث فرهنگی شهرستان بروجرد
- فرمانداری شهرستان بروجرد
- شهرداری شهرستان بروجرد

دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)

جهش تولید در فرآوری و افزایش کمی و کیفی تولید محصولات باغی در شهرستان بروجرد

اهمیت و ضرورت مأموریت

- ایجاد شور و نشاط و طراوت علمی و پژوهشی در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه دانشجویان
- شناسایی ایده‌های خلاقانه با هدف ایجاد بستر کارآفرینی در راستای مأموریت
- حمایت از صاحبان ایده با هدف تجاری‌سازی آن‌ها در راستای مأموریت
- با توجه به این که شهرستان بروجرد یکی از قطب‌های تولید سیب می‌باشد لذا کمک به افزایش کمی و کیفی این محصول، یکی از ضروریات این شهرستان می‌باشد.

چالش‌های موجود

- کمبود سردخانه برای جمع آوری و نگهداری محصولات
- حمایت برای خرید تضمینی محصول سیب شهرستان بروجرد
- جذب حمایت‌های مالی در راستای انجام پژوهش‌های لازم در ارتباط با مأموریت
- همکاری ارگان‌های ذی ربط برای حمایت از اقدامات و فعالیت‌های آینده دانشگاه آیت الله بروجردی (ره) در راستای مأموریت

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برگزاری دومین دوره رویداد ایده‌های من با موضوع "توسعه صنایع دستی، سوغات و فرآورده‌های باغی بروجرد". (ایده‌های من، زیست‌بومی برای ایده‌های دانشجویان، پژوهشگران، استادان و فناوران با فراهم آوردن فضایی برای ایده‌پروری، مهارت‌افزایی و آمایش کسب‌وکارهای نوین و نوپا است).
- دریافت طرح احمدی روشن از بنیاد ملی نخبگان توسط دکتر علی جودکی استاد دانشگاه با عنوان "سامانه اعلام و بررسی نیازمندی بخش کشاورزی استان لرستان"
- تفاهم‌نامه با بنیاد علم ایران در راستای حمایت از طرح‌های پژوهشی مرتبط با مأموریت دانشگاه آیت الله بروجردی (ره)
- عقد قرارداد پژوهشی در راستای کشت گیاهان دارویی شهرستان در یک هکتار از زمین‌های دانشگاه آیت الله بروجردی (ره)
- عقد تفاهم‌نامه با انجمن طب اسلامی ایرانیان ارمغان سلامت در راستای کشت گیاهان دارویی در شهرستان بروجرد

برنامه‌های آینده

- پاسخگویی به نیازهای منطقه و متمرکز بر احتیاج‌های جامعه و صنعت
- ایجاد بستری به منظور هدایت شغلی فارغ‌التحصیلان دانشگاه با موضوعیت مأموریت‌های ابلاغ شده به دانشگاه
- همکاری سه جانبه دانشگاه آیت الله بروجردی (ره) و دانشگاه آزاد اسلامی بروجرد و شهرداری شهرستان بروجرد در برگزاری رویدادی با عنوان "طراحی المان سبب شهرستان"
- پژوهش در حوزه تاسیس سردخانه‌های با فناوری نوین و ارزان قیمت به منظور ذخیره سازی سبب شهرستان

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- اداره جهاد کشاورزی شهرستان بروجرد
- فرمانداری شهرستان بروجرد
- شهرداری شهرستان بروجرد

دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)

گسترش و رونق در گردشگری تاریخی و طبیعت استان لرستان با تمرکز بر شهرستان بروجرد

اهمیت و ضرورت مأموریت

- با توجه به این که ناحیه مرکزی شهر بروجرد دارای بافت تاریخی و فرهنگی است لذا تلاش در جهت رونق گردشگری برای شهرستان حائز اهمیت می باشد.
- ضرورت مباحث زیست محیطی و پسماند هوشمند، هوشمند سازی ترافیک و حمل و نقل شهرستان
- ایجاد شور و نشاط و طراوت علمی و پژوهشی در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه دانشجویان
- شناسایی ایده های خلاقانه با هدف ایجاد بستر کارآفرینی در راستای مأموریت
- حمایت از صاحبان ایده با هدف تجاری سازی آن ها در راستای مأموریت

چالش های موجود

- نبود زیر ساخت های ارتباطی مناسب برون شهری
- جذب حمایت های مالی در راستای انجام پژوهش های لازم در ارتباط با مأموریت
- همکاری ارگان های ذی ربط برای حمایت از اقدامات و فعالیت های آینده دانشگاه در راستای مأموریت

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برگزاری دومین دوره رویداد ایده‌های من با موضوع "توسعه صنایع دستی، سوغات و فرآورده‌های باغی بروجرد". (ایده‌های من، زیست‌بومی برای ایده‌های دانشجویان، پژوهشگران، استادان و فناوران با فراهم آوردن فضایی برای ایده‌پروری، مهارت‌افزایی و آمایش کسب‌وکارهای نوین و نوپا است).
- دریافت طرح احمدی روشن از بنیاد ملی نخبگان توسط دکتر افشین رضاخانی استاد دانشگاه با عنوان "تعیین هوشمند میزبان محصولات و پیش‌بینی زود هنگام آفات در استان لرستان با استفاده از drone و هوش مصنوعی"
- تفاهم‌نامه با بنیاد علم ایران در راستای حمایت از طرح‌های پژوهشی مرتبط با ماموریت‌های دانشگاه
- عقد قرارداد یک طرح جامع پژوهشی بین دانشگاه آیت الله بروجردی و سازمان برنامه و بودجه استان لرستان با عنوان "طراحی معماری شهر هوشمند بروجرد (تحلیل شکاف بین وضعیت مطلوب با وضعیت موجود و تدوین نقشه راه پیاده‌سازی معماری و گذار به وضعیت مطلوب)"

برنامه‌های آینده

- پاسخگویی به نیازهای منطقه و متمرکز بر احتیاج‌های جامعه و صنعت
- ایجاد بستری به منظور هدایت شغلی فارغ‌التحصیلان دانشگاه با موضوعیت ماموریت ابلاغ شده به دانشگاه
- تشکیل کارگروه‌هایی با متخصصین میراث فرهنگی شهرستان بروجرد در راستای پیشبرد اهداف ماموریت

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- اداره میراث فرهنگی شهرستان بروجرد
- فرمانداری شهرستان بروجرد
- شهرداری شهرستان بروجرد

دانشگاه ایلام

بررسی راه کارهای کاربردی ازدیاد برداشت از میادین نفتی استان ایلام

اهمیت و ضرورت مأموریت

ازدیاد برداشت نفت (Enhanced oil recovery) به مجموعه تکنیک‌ها و فرآیندهایی اطلاق می‌گردد، که طی آن سعی می‌شود با استفاده از انرژی یا مواد خارج از میدان نفتی، میزان نفت خامی را که استخراج آن‌ها با روش‌های معمولی امکان‌پذیر یا تولید آن اقتصادی و مقرون به صرفه است، استخراج و مورد بهره‌برداری قرار دهند. بیش از ۹۰ درصد منابع نفتی و گاز غرب کشور و ۱۱ درصد منابع شناخته شده نفت و گاز ایران در استان ایلام قرار دارد. همچنین این استان در جایگاه دوم منابع نفت و جایگاه سوم منابع گاز کشور است. استان ایلام به علت برخورداری از میدان‌های نفتی فراوان از جمله میدان نفتی آذر و میدان نفتی چنگوله در شهرستان مهران، میدان نفتی دهلران، میدان نفتی پایدار غرب، میدان نفتی چشمه‌خوش، میدان نفتی دانان پتانسیل بالایی در زمینه استخراج نفت و فرآورده‌های نفتی دارد؛ که مدیریت و طراحی برنامه‌های ازدیاد برداشت نفت می‌تواند در زمینه اشتغال و درآمد فواید بسیار زیادی برای استان داشته باشد. یکی از مزایای شرکت‌های نفتی ازدیاد برداشت است و علاوه بر اجرای روش‌های متداول در میادین نفتی، به پژوهش و مطالعه در زمینه ازدیاد برداشت می‌پردازند. بنابراین به منظور استخراج نفت و بهبود بازیافت، توسعه و افزایش تولید و بهره‌برداری از میادین نفتی و صدور خروج محصولات نفتی آن‌ها به شهرستان‌های مجاور و کشورهای خارجی این مأموریت به عنوان یکی از مأموریت‌های کلیدی دانشگاه ایلام معرفی شد.

چالش‌های موجود

سطح تولید ازدیاد نفت از میادین نفتی با گذشت زمان کاهش می‌یابد و استخراج آن از میادین نفتی با مشکل روبه‌رو است، علاوه بر آن ضریب تولید و بهره‌وری بسیاری از روش‌های اجرایی استخراج نفت پایین است و نیاز به بررسی روش‌های جدید می‌باشد. استان ایلام به دلیل منابع نفتی زیاد با پتانسیل بالا، نیاز به افزایش ضریب بازیافت نفت خام دارد. با توجه به اینکه منابع نفتی که به راحتی قابل دسترس هستند رو به کاهش بوده و از طرفی تقاضا برای نفت در حال افزایش است؛ لذا روش‌های پیچیده‌تری به منظور بهبود تکنیک‌های تعیین مشخصات میدان و فرآیندهایی که منجر به ازدیاد برداشت می‌شوند مورد نیاز است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- اجرای طرح کاربردی با عنوان "بررسی یون های موجود در نفت خام میدان آذر نفتی" توسط آقای دکتر بهروز بیانی با همکاری شرکت مانادانش پاسارگاد
- فرصت مطالعاتی صنعتی آقای دکتر هادی حسینی با همکاری اداره کل استاندارد استان ایلام با عنوان "مشارکت در تدوین سند استانداردهای ملی زیرمجموعه کمیته‌های: صنایع شیمیایی و صنایع پلیمر نفت و فراورده‌های نفتی"
- فرصت مطالعاتی صنعتی خانم دکتر سیده حسنا طالبیان با همکاری هولدینگ نفت و گاز پاسارگاد با عنوان "بررسی روش‌های مدل‌سازی رفتار سنگ و سیال مخازن کربناته در جریان تزریق سیل جهت ازدیاد برداشت"
- جلسه تخصصی آنلاین اعضای هیئت علمی دانشکده نفت و گاز دانشگاه با شرکت نفت و گاز غرب

برنامه‌های آینده

- اجرای طرح‌های کاربردی با عنوان "مطالعه، آنالیز و تعیین خصوصیت نفت میدان نفتی آذر طبق شرح خدمات پیوست ۱ و سایر مفاد قرارداد" با همکاری شرکت مهندسی و توسعه سروک آذر ۲
- گسترش همکاری با شرکت‌های نفتی
- تعریف پایان‌نامه و پارساهای کاربردی در زمینه ازدیاد برداشت نفت
- معرفی اعضا هیأت علمی گروه مهندسی شیمی جهت فرصت مطالعاتی صنعتی در زمینه ازدیاد برداشت نفت

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

اتفاق تفاهم‌نامه با شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب

دانشگاه ایلام

بررسی راهکارهای افزایش تولید محصولات زراعی، باغی و دامی (از جمله گندم، جو، ذرت، دانه‌های روغنی، انگور، زیتون، پسته، گیاهان علوفه‌ای و دام سبک) در استان ایلام

اهمیت و ضرورت مأموریت

نیاز بشر به تأمین منابع غذایی و افزایش جمعیت جهان از یک سو و محدودیت منابع محیطی و پیامدهای تغییر اقلیم از سوی دیگر، لزوم توسعه نظام‌های زراعی سازگار با کارآمدی بالا در استفاده از منابع محیطی و تولید پایدار را دو چندان نموده است. استان ایلام با وجود مساحت اندک اما با وجود زمین‌های حاصلخیز و منابع آبی از دیرباز تاکنون به عنوان یکی از قطب‌های کشاورزی کشور محسوب می‌شود و ظرفیت بسیار بالایی از نظر تولید محصولات کشاورزی مانند گندم، جو، کلزا، ذرت و تولیدات دامی دارد. با توجه به اینکه کشاورزی در استان به عنوان یکی از بخش‌های اقتصادی از نظر تأمین درآمد و اشتغال‌زایی به حساب می‌رود، بررسی راهکارهای افزایش تولید محصولات کشاورزی و دامی به عنوان یکی از مأموریت‌های مهم دانشگاه ایلام معرفی شد.

چالش‌های موجود

بخش کشاورزی در اقتصاد استان ایلام از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، متأسفانه در سال‌های اخیر این بخش به دلایل مختلف از جمله خشک‌سالی، کمبود سرمایه و سرمایه‌گذار، عدم وجود بازار مناسب برای محصولات تولیدی، وسعت کم اراضی، عدم استفاده مناسب از مکانیزاسیون کشاورزی، بالا بودن میزان اراضی دیم، بیکاری فصلی کشاورزان، مشکلات مربوط به فروش محصولات روبه‌رو شده است. شناخت دقیق مسائل، مشکلات و معضلات بخش کشاورزی استان ایلام نیازمند تدوین برنامه مناسب و همه‌جانبه پژوهشگران و محققان در حوزه کشاورزی است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- اجرای طرح کاربردی با عنوان "انتقال ژن دوقلوزایی جهت بهبود عملکرد تولیدمثل گوسفندان کردی استان ایلام" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح کاربردی با عنوان "مطالعه باغات در اراضی شیب‌دار در سطح استان ایلام" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح کاربردی با عنوان "بررسی نیازهای اداپیک و مصرف بهینه کود به منظور کاهش غلظت آلاینده‌ها در محصولات زراعی مهم استان ایلام" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح کاربردی با عنوان "ارزیابی تناسب اراضی برای محصولات زراعی به منظور تعیین الگوی کاشت در سامانه‌های نوین آبیاری اجرا شده در استان ایلام" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام

- اجرای طرح کاربردی با عنوان "مطالعات تفصیلی ارزیابی تناسب اراضی (تعیین الگوی کشت بهینه و تهیه دفترچه مدیریت پایدار خاک) شبکه آبیاری و تامین آب اراضی اطراف رودخانه میمه دهلران استان ایلام" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح کاربردی با عنوان "مطالعات خاکشناسی و تهیه نقشه مدیریت پذیر و حاصلخیز خاک برای شبکه آبیاری تحت فشار در اراضی مناطق میمه، شهرستان دهلران" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح کاربردی با عنوان "مطالعات تفصیلی خاکشناسی و تناسب اراضی (تعیین الگوی کشت بهینه) برای فاز دوم اراضی منطقه سرچم هلیلان به مساحت حدود ۲۵۰ هکتار واقع: در استان ایلام واحد سرچم هلیلان" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح کاربردی با عنوان "مطالعات تفصیلی خاکشناسی و تناسب اراضی (تعیین الگوی کشت بهینه) برای شبکه آبیاری تحت فشار در متعلق پلینه، قیلان و لیگ" با کارفرمایی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- برگزاری کارگاه مدیریت کاربردی بهره‌زایی
- اجرای فرصت مطالعاتی با عنوان "راهبردهای مدیریت پایدار و بررسی وضعیت پراکنش گیاهان هرز کلزا در شهرستان کرمانشاه" و همکاری سازمان جهاد کشاورزی شهرستان کرمانشاه
- اجرای فرصت مطالعاتی با عنوان "ارزیابی عیار پادتن سرمی ناشی از بیماری برونشیت و آنفلونزا و تأثیر داروی متوفین بر روند بهبود بیماری در مزارع پرورش نیمچه گوشتی شهرستان سرابله" و همکاری اداره کل دامپزشکی استان ایلام
- اجرای فرصت مطالعاتی با عنوان "ارزیابی شاخص های استرس در ماهیان با ارزش تجاری بالای صید شده در بندر آبادان" و همکاری اتحادیه صیادان شهرستان آبادان
- اجرای فرصت مطالعاتی با عنوان "تأثیر آب الکترولیز خنثی بر کاهش جمعیت کل میکروبی و باکتری‌های شاخص لاشه مرغ در مرحله سرد کردن" و همکاری کشتارگاه صنعتی درسایطیور سپاهان

برنامه‌های آینده

- اجرای طرح کاربردی با عنوان "انتقال ژن دوقلوزایی جهت بهبود عملکرد تولید مثل گوسفندان کردی استان ایلام- فاز دوم" با همکاری سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
- اجرای طرح‌های کاربردی با عنوان "تأثیر اسیدیفایر در دان بر عملکرد و سلامت دستگاه گوارش در جوجه‌های گوشتی"
- اجرای پایان‌نامه تقاضامحور با عنوان "تأثیر مگنوتوکس و اسیدهای آلی در جوجه‌های گوشتی چالش‌یافته با آفلاتوکسین B1 و کلستریدیوم پرفرنزوس"
- تعریف پایان‌نامه و پارساهای کاربردی در زمینه تولید محصولات زراعی، باغی و دامی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- سازمان جهاد کشاورزی، منابع تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی

دانشگاه ایلام

بررسی راه کارهای افزایش کارایی و راندمان مصرف آب در استان ایلام

اهمیت و ضرورت مأموریت

کشور ایران در منطقه خشک و نیمه خشک واقع شده و به شدت دارای محدودیت منابع آبی است. از طرفی بیشترین تولید محصولات کشاورزی نیز در اراضی آبی انجام می شود در حالی که با محدودیت منابع آب تجدیدپذیر و بحران کم آبی مواجه هستیم. بنابراین مدیریت مصرف آب و استفاده از فناوری های نوین در جهت افزایش کارایی مصرف آب، یکی از مهمترین راهکارهای استفاده بهینه از منابع محدود آب است.

چالش های موجود

خشک سالی های اخیر باعث شده است که هر ساله کشت محصولات زراعی از جمله کشت محصولات آبی مخصوصاً برنج با محدودیت آب مواجه باشد و سطح زیر کشت و تولید آن کاهش یابد. به منظور جلوگیری از کاهش سطح زیر کشت و افزایش بازدهی آب آبیاری، و کاهش تبعات اجتماعی این موضوع، روش های جایگزین با کارایی مصرف آب و بازدهی بالاتر باید مورد بررسی قرار می گیرد.

فعالیت ها و اقدامات انجام شده

انجام طرح کاربردی با عنوان "طراحی و ایجاد سامانه های اطلاعات مکانی (GIS) مناطق با آبیاری تحت فشار استان ایلام"
 انجام طرح کاربردی با عنوان "مطالعه و ساماندهی بانک اطلاعات شبکه های انهار سنتی و نیمه مدرن استان ایلام با استفاده از سامانه های اطلاعات جغرافیایی (GIS) به منظور تجهیز با ابزارهای اندازه گیری"

برنامه‌های آینده

اجرای طرح کاربردی با عنوان "بررسی عملکرد کشت شالی با استفاده از سیستم آبیاری قطره‌ای به منظور کاهش آب مصرفی در شرایط اقلیمی استان ایلام"

اجرای طرح کاربردی با عنوان "حل تعارضات و مناقشات در بخش آب؛ مروری بر مبنی، رویکردها و تجارب موفق جهانی"

اجرای طرح کاربردی با عنوان "مطالعات تحلیلی و راهبردی از وضعیت مدیریت منابع و مصارف آب در سطح استان ایلام (حوضه آبریز رودخانه‌های؛ دویرج، میمه، گذار خوش و کنگیر)"

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

سازمان جهاد کشاورزی؛ مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی

دانشگاه ایلام

دانشگاه ایلام

بهره‌مندی از ظرفیت مرز و همجواری با کشور عراق و رونق اقتصادی استان ایلام

اهمیت و ضرورت مأموریت

امروزه توسعه اقتصادی به‌عنوان یکی از ارکان اصلی مقوله توسعه به‌شمار می‌رود. اهداف توسعه اقتصادی عبارت‌اند از افزایش ثروت و رفاه مردم جامعه (ریشه‌کنی فقر) و ایجاد اشتغال که هر دو در راستای عدالت اجتماعی هستند. در این بین، مناطق آزاد نقش مهمی را در فرآیند توسعه اقتصادی ایفا می‌کنند. استان ایلام با توجه به موقعیت مرزی و همسایگی عراق و وجود پیوندهای فرهنگی و مذهبی با مردم این کشور از مزیت و ظرفیت‌های بسیار بالایی برای مراوده‌های اقتصادی و گسترش بازرگانی با این کشور از جمله بازارچه‌های مرزی برخوردار است. با توجه به آسان‌تر صورت گرفتن فعالیت‌های تجاری در منطقه آزاد مهران، از آن می‌توان به‌عنوان دروازه‌های اقتصادی یاد کرد چرا که فعالیت این منطقه هم منافع زیادی را برای مرزنشینان فراهم کرده و هم توانسته خط اقتصادی موجود در محدوده مرزها را جبران و مانع خالی شدن روستاهای حاشیه مرز شود. لذا شناخت منطقه آزاد مهران در توسعه اقتصادی استان و بهره‌مندی از ظرفیت مرز و همجواری با کشور عراق این مأموریت مهم و اساسی تعریف شده است.

چالش‌های موجود

استان ایلام با ۴۳۰ کیلومتر مرز مشترک از بیشترین و طولانی‌ترین مرز با عراق در میان استان‌های مرزی کشور برخوردار است ظرفیت صادرات تولیدی صنعتی را از سه بازارچه مرزی با استان‌های دیاله، واسط و میسان در عراق دارد که به‌علت نبود صنایع تولیدی و فقر زیرساختی برای تأمین کالاها و اقلام مصرفی خود چشم به بازارهای خارج دوخته‌اند به همین علت با صادرات کالاهای صنعتی استان ایلام از طریق بازارچه‌های مرزی در ایلام می‌توان به اشتغال جوانان و توسعه اقتصادی کمک زیادی نمود. مشکلات بسیاری در این زمینه باعث شده است تا استان ایلام در صادرات تولیدات صنعتی به کشور عراق جایگاه مطلوب و مناسبی نداشته باشد و شرکت‌ها و مردم استان ایلام از این مزیت اقتصادی به‌واسطه وجود موانع و مشکلات بسیار محروم بمانند. بنابراین نیاز است ظرفیت‌های صادراتی تولیدات صنعتی ایلام شناسایی شود و در جهت رفع مشکلات و موانع بهبود سهم صادراتی تولیدات صنعتی ایلام به کشور عراق اقدام نمود؛ همچنین تبیین نقش منطقه آزاد مهران در توسعه اقتصادی استان باید بررسی و مورد واکاوی قرار گیرد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- انجام طرح کاربردی با عنوان "بررسی نقش منطقه آزاد مهران در توسعه اقتصادی استان ایلام"
- انجام طرح کاربردی با عنوان "بررسی و تحلیل موانع و مشکلات صادرات تولیدات صنعتی استان ایلام به کشور عراق"
- انجام طرح کاربردی با عنوان "راهکارهای بهره‌مندی از تلنگرها جهت حفاظت از منابع طبیعی با رویکرد اقتصاد رفتاری"
- انجام طرح کاربردی با عنوان "بررسی تأثیر الگوهای اقتصادی و نقش آن بر ریل‌گذاری توسعه در استان ایلام"
- انجام طرح کاربردی با عنوان "راهکارهای بهره‌مندی از تلنگرها جهت حفاظت از منابع طبیعی با رویکرد اقتصاد رفتاری"
- فرصت مطالعاتی صنعتی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان ایلام با عنوان "ارائه الگویی برای تدوین و ارزیابی گزارش‌های امکان‌سنجی اقتصاد پروژه‌های توسعه‌ای در استان ایلام"

برنامه‌های آینده

- اجرای طرح‌های کاربردی با عنوان "طراحی مدل بومی گردشگری مذهبی استان ایلام با اتکا به ظرفیت‌های اربعین"
- اجرای طرح‌های کاربردی با عنوان "آسیب‌شناسی امنیت و ریسک‌های اقتصادی برای سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع مرتبط با نفت و گاز استان ایلام"
- تعریف پایان‌نامه و پارساهای کاربردی در زمینه مناطق آزاد مهران

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

استانداری

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان ایلام

دانشگاه ایلام

تشکیل زنجیره تولید ترکیبات درمانی با استفاده از گیاهان دارویی اندمیک استان ایلام

اهمیت و ضرورت مأموریت

گیاهان دارویی امروزه به عنوان صنعتی نو پا جای خود را در تجارت جهانی باز کرده است. استفاده از گیاهان دارویی امروزه گسترش بسیار زیادی یافته است. استان ایلام با توجه به شرایط اقلیمی خاص خود و تنوع زیاد گونه‌های گیاهی در استان و همچنین پتانسیل بالای این استان به خاطر همجواری با کشور عراق، امکان صادرات غیرنفتی و کسب درآمدهای ارزی را فراهم می‌کند. بنابراین تشکیل زنجیره تولید ترکیبات درمانی با استفاده از گیاهان دارویی اندمیک استان ایلام به عنوان یکی از مأموریت‌های دانشگاه ایلام معرفی شده است.

چالش‌های موجود

اقتصاد ایران به درآمدهای صنعت نفت و فرآورده‌های آن وابسته است و بدون شک به خاطر تأثیرپذیر بودن این درآمدها به مسائل سیاسی و اقتصادی کلان کشور، همیشه سبب آسیب‌پذیری اقتصاد ایران شده است. یکی از راه‌های مقابله با این چالش رشد درآمدهای غیرنفتی در کشور و توسعه و کشت گیاهان دارویی می‌تواند یکی از این راه‌ها برای کسب درآمدهای غیرنفتی کشور باشد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

انجام طرح کاربردی با عنوان "بررسی چالش‌های و ارائه راهکار توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی" اجرای فرصت مطالعاتی صنعتی با عنوان "بررسی خاصیت پاداکسایشی و تأثیر شرایط اکولوژیک بر اسانس گیاه دارویی آویشن زوفایی و بررسی میزان کمی و کیفی ترکیبات اسانس آن در سطح استان ایلام"

برنامه‌های آینده

- اجرای فرصت مطالعاتی صنعتی با عنوان "بررسی اهلی‌سازی برخی گونه‌های زینتی و دارویی مقاوم به خشکی بومی استان ایلام"
- معرفی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تقاضامحور در زمینه استخراج ماده مؤثره گیاهان دارویی بومی استان ایلام

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

سازمان جهاد کشاورزی؛ مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، پژوهشکده‌های گیاهان دارویی

دانشگاه بجنورد

احیا، شکوفایی و معاصر سازی گردشگری، صنایع دستی و هنر های بومی

اهمیت و ضرورت مأموریت

معاصر سازی گردشگری و به روز رسانی آن در سطح استان و استفاده از ظرفیت های بومی استان
 ارتقا جایگاه صنایع دستی و هنر های بومی در سطح استان و حوزه شرق و شمال شرق کشور
 ارتقای جایگاه صنایع دستی و گردشگری و گردشگری پایدار با کمک و مشارکت جوامع محلی

چالش های موجود

عدم ارتباط کامل با دستگاه های اجرایی متولی در حوزه گردشگری و صنایع دستی
 عدم برگزاری نشست های مشترک در دانشگاه با سازمان ها و همکاران اجرایی در حوزه گردشگری، صنایع دستی و هنر های بومی
 عدم برگزاری کارگروه های تخصصی در خصوص گردشگری، صنایع دستی و هنر های بومی به منظور آسیب شناسی و ارتقا و شناسایی
 محرک های رشد و توسعه در این زمینه ها

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

اخذ و پذیرش رشته فرش در دانشکده هنر

قرارگیری رشته نقاشی در سند چشم انداز دانشگاه بجنورد در طی برنامه هفتم

قرارگیری رشته موسیقی مقامی در سند چشم انداز دانشگاه بجنورد در طی برنامه هفتم

شروع به کار در خصوص تکمیل و راه اندازی ۴ کارگاه تخصصی در مجموعه کارگاه‌های رشته‌های صنایع دستی، ارتباط تصویری و فرش در دانشکده هنر (طرح توسعه کوتاه مدت کارگاه‌های دانشکده هنر)

برگزاری سی و یکمین همایش ملی هنرهای تجسمی جوانان ایران در دانشکده هنر (همکار اداره کل ارشاد خراسان شمالی)

جذب و به کارگیری یک نیروی هیات علمی با تخصص فرش و صنایع دستی در دانشکده در تابستان ۱۴۰۳

برنامه‌های آینده

- مکاتبه با کلیه سازمانهای مرتبط با صنعت توریسم و گردشگری و بومی سازی به منظور احصا محورهای مورد نیاز
- هدایت پایان نامه‌های دانشجویی به ویژه در مقطع ارشد به حوزه‌های مرتبط با بند یک مأموریت با حمایت‌های مالی توسط دانشگاه
- برگزاری همایش مشترک بین گروه‌های ذینفع (معماری، عمران، شهرسازی و ...) در خصوص ساخت و ساز بوم گرایانه
- طرح سربازی دانش آموخته‌های معماری دانشگاه بجنورد برای تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستاهای هدف گردشگری
- تعریف طرح‌های پژوهشی برای آسیب شناسی خانه‌های بومگردی از دید معماری و نیز تقویت سیمای طبیعی
- اضافه شدن درس روستا به سرفصل دروس اصلی رشته معماری دانشگاه بجنورد
- همکاری میان رشته‌ای میان گروه‌های آموزشی دانشکده هنر جهت توسعه بخشیدن به گردشگری استان
- برنامه ریزی و برگزاری استارت آپ ها در جهت توسعه و معاصر سازی هنرهای بومی و صنایع دستی و گردشگری
- برگزاری فستیوال های ملی، منطقه ای و بین المللی جهت معرفی ظرفیت‌های استان و ایجاد زمینه‌های همکاری با کشورهای همسایه
- طراحی و کمک به زیباسازی و برندینگ شهری (ساخت المان شهری و...) مطابق با فرهنگ بومی
- تدوین برنامه اجرایی برای زمینه سازی حاکمیت مأموریت/چشم انداز بر دانشگاه
- ایجاد کارگروه تخصصی برای تدوین برنامه اجرایی و اجرای آن و همچنین همسویی و همگام سازی دستگاه‌های اجرایی در استان

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

استانداری/ دفتر امور روستایی و عشایری استانداری / دفتر امور شهری استانداری / فرمانداریها / اداره کل ارشاد اسلامی / شهرداری ها

اداره کل راه و شهرسازی / اداره کل میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری / بنیاد مسکن

دانشگاه بجنورد

کشت و پرورش دام و گیاهان بومی و مدیریت اکوسیستم های طبیعی

اهمیت و ضرورت مأموریت

- ارتقای تنوع و بهره وری اشتغال مولد و زود بازده در حوزه دام و گیاهان بومی در استان با کمک بخش آموزش و پژوهش دانشگاهی و خروج استان از رده استان های محروم
- ارتقای منابع طبیعی و محیط زیست پایدار به عنوان ضلع سوم توسعه پایدار با کمک و مشارکت جوامع محلی

چالش های موجود

- عدم ارتباط کامل با دستگاه های اجرایی استان و کمبود نیروهای متخصص در امور کشاورزی و منابع طبیعی (مثل آبیاری، ماشین آلات کشاورزی، اقتصاد و ترویج کشاورزی، بیابان زدائی)

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- اخذ مجوز رشته علوم دامی - تغذیه طیور
- پیگیری مجوز کارشناسی ارشد رشته علوم و مهندسی آبخیز - مدیریت حوزه آبخیز
- پیگیری مجوز کارشناسی ارشد رشته علوم مرتع - گیاهان دارویی
- پیگیری مجوز کاردانی دامپزشکی
- احداث فارم طیور
- جذب دو نفر نیروی دامپزشک به عنوان هیات علمی
- جذب یک نفر نیروی علوم دامی به عنوان هیات علمی

برنامه‌های آینده

- توسعه گلخانه های دانشکده و مکانیزه کردن آنها
- احداث مزرعه گیاهان دارویی
- توسعه فارم دام سبک و سنگین

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- سازمان دامپزشکی استان خراسان شمالی
- سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان شمالی
- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان شمالی

دانشگاه بزرگمهر قائنات

توسعه زنجیره صنایع مرتبط با زرشک و زعفران

اهمیت و ضرورت مأموریت

به دلیل اینکه زرشک و زعفران محصولات استراتژیک منطقه می باشند، توسعه صنایع مرتبط با کاشت، داشت و برداشت این محصولات در افزایش کیفیت محصولات، ثروت ساکنین منطقه، اشتغال زایی و حجم برداشت محصول نقش بسزایی را ایفا میکند.

چالش های موجود

۱. کمبود شدید آب
۲. عدم وجود شرایط تولید به مصرف
۳. عدم ورود صنایع بزرگ کشور در حوزه فرآوری زرشک و زعفران
۴. عدم رغبت کشاورزان به روش های نوین کشاورزی

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

۱. عقد تفاهم نامه با دانشکده کشاورزی دانشگاه کرمان
۲. ساخت دو فقره دستگاه خشک کن زرشک و زعفران
۳. عقد قرارداد بورسیه دانشجوی کارشناسی حسابداری با شرکت تیما زعفران

برنامه‌های آینده

۱. آماده سازی شرایط برگزاری همایش زرشک و زعفران در آبان ماه
۲. آماده سازی شرایط برگزاری رویداد صنعتی شو به منظور حل مشکلات مجموعه زعفران ملل
۳. توسعه و رفع عیوب دستگاه برداشت زرشک و دستگاه زرشک پاک کنی موجود در منطقه

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

سازمان جهاد کشاورزی
اداره صنعت و معدن و تجارت
اتحادیه زعفران کاران

مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا

بازیافت فیزیکی و شیمیایی پسماندهای پلیمری، بازگردانی پساب شهری و صنعتی

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان قزوین علی رغم وسعت یک درصدی جغرافیایی کشور پنج درصد منابع غذایی کشور را تولید می‌کند که نشان دهنده ظرفیت بالای کشاورزی در استان قزوین است. علی رغم عدم وجود شرکت‌های صنعتی مادر در استان قزوین، این استان پنجمین استان صنعتی کشور می‌باشد؛ این صنعتی بودن به واسطه استقرار شهرک‌های صنعتی که غالباً بخش خصوصی هستند، اتفاق افتاده است. استان قزوین بعد از پیروزی انقلاب اسلامی رشد بسزایی در بخش صنعت داشته است به گونه‌ای که تنها تولیدکننده و صادرکننده «سی‌دی»، «دی‌وی‌دی» و چرخ خیاطی است، همچنین رتبه برتر صادرات کشمش، شیشه، کاشی، سرامیک، مشتقات نفتی، مواد غذایی و مصنوعات پلیمری را دارد. خوشه صنعتی بسته بندی در استان قزوین دارای بیش از ۲۰۰ شرکت کاملاً فعال در این صنعت بوده که در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان مستقر هستند. حدود هفتاد درصد این بنگاه‌های اقتصادی در حوزه محصولات بسته بندی پلیمری فعال بوده و این دال بر اهمیت و تمرکز این حوزه در استان می‌باشد.

براساس آمارهای موجود نزدیک به ۴ درصد کل مصرف آب استان قزوین در بخش صنعت و ۵ درصد در بخش کشاورزی هزینه می‌شود که مدیریت درست این مصارف می‌تواند کمک زیادی به استان باشد. کم آبی آشکار در شهر کشاورزی و صنعتی قزوین می‌تواند بسیار مخرب باشد، چرا که در کنار ایجاد صدمات برای بخش کشاورزی، باغ‌ها و مزارع بسیاری از صنایع و واحدهای صنعتی با مشکل کم آبی مواجه می‌کند، مشکلی که در کنار کاهش راندمان تولید می‌تواند بیکاری و تعطیلی تولید را به همراه داشته باشد.

چالش‌های موجود

زنگ خطر کم آبی سال‌هاست که در قزوین به صدا درآمد است اما تغییرات اقلیمی طی دو سال اخیر این بحران را به اوج خود رسانده است. قزوین یک شهر صنعتی است و تعداد زیادی از واحدهای صنعتی استان قزوین مسئولین ایجاد اشتغال و اقتصاد استان را برعهده دارند. بسیاری از واحدهای صنعتی به خصوص در حوزه صنایع فولاد اهم استفاده از آب برای خنک سازی سیستم تولید و دستگاه‌ها به کار گرفته می‌شود و در شرایطی که کم آبی جدی استان را تهدید می‌کند استفاده از منابع زیرزمینی برای این روند منطقی نیست. در حالی که نزدیک ۸۰ روستای استان قزوین در تنش آبی جدی قرار دارند و تامین بخشی از نیاز مردم شهرهای قزوین به آب دچار مشکل است، تنها در شهر بوئین زهرا ۵۸ هزار متر مکعب پساب صنعتی تولید می‌شود. حفظ محیط زیست و حراست از طبیعت و تمامی جانداران از اثرات بسیار سوء پلاستیک‌ها بر روی زندگی آن‌ها

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- انعقاد قرارداد همکاری صنعتی بین مرکز و شرکت آریا آمیزه پارس با موضوع دستیابی به دانش فنی بازیافت شیمیایی پلی اتیلن ترفتالات در ابعاد نیمه صنعتی
- برگزاری جلسات مدیریت پسماندهای پلیمری در فرآیند بازیافت با حضور شرکت سالار البرز ایرانیان تولید کننده کاغذ و مقوا
- برگزاری جلسات بازیابی پساب های قندی با حضور شرکت تعاونی البرز شهد دانه
- برگزاری جلسات تاسیس آزمایشگاه مرجع آب با حضور شرکت فولاد آراین
- دریافت مجوز مرکز نوآوری محیط زیست، آب و انرژی به نام مرکز نوآوری محابان
- انعقاد تفاهم نامه بین المللی با موسسه محیط زیستی چین با موضوع مخاطرات زیست محیطی شکست سد
- برگزاری ایده شو طراحی داخلی و لوگو مرکز نوآوری محیط زیست، آب و انرژی

برنامه‌های آینده

- ایفای نقش موثر در مدیریت شهری با همکاری شهرداری بوئین زهرا در زمینه مدیریت پسماند شهری و پساب
- برگزاری همایش ملی محیط زیست، آب و انرژی (محابان)
- انعقاد قرارداد با شرکت های فولادی منطقه به منظور مدیریت تصفیه پساب
- اقدام جهت تاسیس آزمایشگاه مرجع آب جهت خدمات رسانی با شرکت های منطقه یی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- سازمان آب و فاضلاب استان قزوین
- شرکت شهرک‌های صنعتی استان قزوین
- شهرداری بوئین زهرا
- شرکت آریا آمیزه پارس
- شرکت سالار البرز ایرانیان
- شرکت فولاد آراین
- شرکت تعاونی البرز شهد دانه

دانشگاه بیرجند

توسعه و تکمیل زنجیره ارزش محصولات زعفران، زرشک، عناب و گیاهان داروئی

اهمیت و ضرورت مأموریت

- محصولات زرشک، زعفران، عناب و گیاهان داروئی محصولات منحصر بفرد خراسان جنوبی هستند.
- در سالهای اخیر بدلیل خشکسالی و همچنین وجود مشکلات مختلفی از گذشته در زنجیره ارزش این محصولات مشکلات عدیده ای ایجاد گردیده است.
- دانشگاه بیرجند به عنوان با سابقه ترین دانشگاه استان و با داشتن ظرفیت گسترده اعضای هیات علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، امکانات آزمایشگاهی، مزارع تحقیقاتی

چالش‌های موجود

- بخشی از ذینفعان کشاورزان می باشند که اولاً دسترسی و هماهنگی با آنها سخت است و ثانیاً تمایل و ترجیح شان بر ادامه فعالیت های کشاورزی به روش های سابق می باشد.
- کم آبی و خشکسالی و ظهور و بروز آفات مختلف سلامت این محصولات کشاورزی را دچار مشکلات زیادی کرده است.
- رقم های ثبت شده و نام های تجاری برای این محصولات در استان و کشور وجود ندارد.
- خام فروشی یکی از چالش های حوزه کشاورزی استان می باشد.
- جمع آوری، ذخیره سازی و بسته بندی محصولات به روش های سنتی انجام می گیرد.
- بازارهای فروش محصولات استراتژیک استان بسیار محدود و بازاریابی ضعیفی در این خصوص انجام شده است.
- گیاهان داروئی استان به خوبی شناسایی، معرفی و تجاری سازی نشده است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- استفاده از فرصت مطالعاتی فعالیت تحقیقاتی توسط ۷ عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند
- انعقاد تفاهم‌نامه با صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی استان خراسان جنوبی، سازمان نظام‌مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان خراسان جنوبی، شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی، انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران، اداره کل محیط زیست و صندوق محیط زیست، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان جنوبی، پژوهشکده زعفران دانشگاه تربت حیدریه
- تجهیز آزمایشگاه دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه بیرجند به بهترین و مدرن‌ترین دستگاه‌ها و تجهیزات.
- نگارش بیش از ۹۰۰ مقاله علمی و پژوهشی در حوزه کشاورزی و منابع طبیعی در ۵ ساله گذشته.
- انعقاد ۸۸ طرح خارج از دانشگاه با ارزش ریالی ۳۸,۶۰۸,۷۰۰,۰۰۰ ریال در ۹ سال گذشته.
- استقرار ۳ شرکت دانش بنیان، یک شرکت خلاق بنیان و ۵ شرکت فناور و نوآور در سه پردیس شوکت آباد، شهدا و امیریه
- برگزاری ۴۳ دوره مهارت آموزی در زمینه کشاورزی و دامپروری.
- برگزاری جشنواره ملی زرشک در آبان ۱۴۰۲ با همکاری جهاد کشاورزی خراسان جنوبی
- پژوهشکده خشکسالی و امنیت غذایی در دانشگاه بیرجند و سرایان
- ساخت دستگاه صنعتی و تولید انبوه برداشت زعفران توسط عضو هیات علمی دانشگاه
- کشت ۱۱ هکتار از مزارع دانشگاه با محصول زعفران با همکاری بنیاد برکت به منظور به نژادی پیاز زعفران

برنامه‌های آینده

- افزایش تعداد تفاهم‌نامه‌های همکاری با ذینفعان مرتبط و پایان نامه‌های تقاضامحور
- راه اندازی و توسعه پرورش آبزیان گلخانه‌ای
- راه اندازی مرکز به‌نژادی انار و پسته و عنب، مرکز تهیه کودهای ارگانیک
- راه اندازی اتاق بورس زعفران
- برگزاری همایش ملی زعفران در سال آینده
- برگزاری رویداد ملی استارت‌آپ و یکند تخصصی زرناب (با محوریت محصول زرشک)
- برگزاری جشنواره ملی زرشک در آبان ۱۴۰۳

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- پژوهشکده زعفران
- سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی
- اتاق بازرگانی، منطقه ویژه اقتصادی، ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، دانشگاه علوم پزشکی، جهاد دانشگاهی، شرکت صنعتی زعفران سحرخیز، هلدینگ سرمایه گذاری لیدکو، اداره حفاظت محیط‌زیست استان خراسان جنوبی، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، شرکت آب و فاضلاب استان خراسان جنوبی، شرکت شهرک‌های صنعتی استان خراسان جنوبی و جهاد کشاورزی فردوس و ...

دانشگاه بیرجند

تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و افزایش بهره‌وری منابع معدنی

اهمیت و ضرورت مأموریت

دانشگاه بیرجند با توجه به حضور یک استاد، ۳ دانشیار و ۸ استادیار به عنوان هیات علمی گروه مهندسی معدن که از سال ۱۳۷۲ تأسیس گردیده است، توانمندی‌های علمی بسیاری در زمینه‌های مرتبط با دانش مهندسی معدن داراست. این گروه با حضور ۲۰۰ دانشجوی کارشناسی، ۱۰۰ دانشجوی کارشناسی ارشد و جمعیتی بالغ بر ۶۰۰ فارغ التحصیل و فعالیت در ۴ گرایش محیط زیست معدنی، فرآوری مواد معدنی، استخراج معدن و اکتشاف معدن از جمله قطب‌های علمی مهندسی معدن در شرق ایران محسوب می‌شود. ثبت ۱۷۴ پایان‌نامه مرتبط، ۳۶ پایان‌نامه در حال اجرا، ۲ پایان‌نامه تقاضا محور و ثبت شرکت دانش‌بنیان به‌کان‌فرآور نشانی دیگر از توانمندی‌های علمی دانشگاه بیرجند است.

اهمیت طرح برای استان

خراسان جنوبی در بخش معدن بسیار فعال است، به گونه‌ای که دارای تنها ذخایر منیزیت ایران، بزرگ‌ترین ذخیره و تنها معدن آریست ایران و ذخایر و معادن مهم اورانیوم، بنتونیت، گرانیت، گل سفید و بازالت است. یکی دیگر از مهم‌ترین معادن این استان، معدن مس قلعه زری واقع در جنوب غرب این استان (خوسف) است؛ این معدن به علت داشتن عیار طلای بالا در دنیا معروف است. خراسان جنوبی سرزمین معادن استراتژیک با ساختار زمین شناسی منحصر به فرد دارای ذخایر قطعی مواد معدنی با حدود ۳.۷ میلیارد تن با ۴۹ نوع ماده معدنی دارای سنگ‌های تزئینی و کانی‌های با ارزشی نظیر بنتونیت، گرانیت، کرومیت، آهن، مرمیت، بازالت منشوری، مس، سرب، زغال سنگ، طلا، منیزیت، کائولن و کروم است. این استان با وجود بالغ بر ۶۰۰ معدن رتبه چهارم از لحاظ تعداد معادن استان‌های کشور را داراست. همچنین رتبه نخست در ذخایر زغال سنگ، منیزیت و خاک‌های صنعتی نسوز کشور را داراست.

چالش‌های موجود

- خام‌فروشی مواد معدنی استان
- بهره‌وری پایین منابع معدنی استان
- سهم اندک معدن در تشکیل سرمایه استان
- نبود زنجیره ارزش مواد معدنی در استان
- ارتباط کم‌رنگ معادن استان با دانشگاه‌ها

اقدامات انجام شده

- استفاده از فرصت مطالعاتی فعالیت تحقیقاتی در صنعت توسط ۴ عضو هیئت علمی گروه معدن دانشگاه بیرجند
- انعقاد تفاهم نامه با شرکت صنعتی و معدنی صدف خاوران طوس، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران و سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور.
- تجهیز آزمایشگاه مکانیک سنگ، مینرالوگرافی، سنگ‌ناسی میکروسکوپی، کانی شناسی نوری و کارتوگرافی بهترین و مدرن ترین دستگاه‌ها و تجهیزات، سازمان صنعت معدن و تجارت خراسان جنوبی،
- نگارش بیش از ۲۰۰ مقاله علمی و پژوهشی و کنفرانسی در حوزه معدن در ۵ ساله گذشته.
- جلسه با مسئولین فنی معادن استان و بازدید از آزمایشگاه مرکزی دانشگاه جهت آشنایی با پتانسیل های دانشگاه
- انعقاد ۲۱ طرح خارج از دانشگاه با ارزش ریالی ۴۱,۷۰۱,۴۸۸,۰۰۰ ریال در ۹ سال گذشته.
- استقرار ۳ شرکت فن‌آور، دانش‌بنیان و واحد نوآور در حوزه معدن در ۳ فضای پردیس شوکت آباد، شهدا و امیریه.
- برگزاری ۱۵ دوره مهارت آموزی در زمینه معدن.

برنامه‌های آینده

- الف) تعریف طرح های پژوهشی با صنعت در حوزه معدن که تعدادی از موارد در دست اقدام به شرح ذیل است
- طراحی شبکه هوای فشرده در معدن مس قلعه زری
 - طراح سوال و اجرای پروژه های عملی از ۵۸ حرفه مربوط به استانداردهای شایستگی دیپارتمان معدن
 - طراحی سد باطله جهت تولید روزانه ۵۰۰ کیلوگرم مس کاتد
 - ارزیابی توان زیست محیطی شهرستان فردوس جهت مکان گزینی تاسیسات فرآوری سرب و روی واقع در استان
 - ظرفیت سنجی و ارائه الگوی ارزیابی تغییرات و پایش شاخص های محیط زیستی معدن سرب و روی نواهنک واقع در استان
 - پژوهش در خصوص بازنگری و به روآوری مطالعات آب شناسی کارگاه های تامین کننده آب مجتمع معادن زغال سنگ طبس
- ب) تجهیز و تکمیل آزمایشگاه مرکزی دانشگاه بیرجند جهت خدمات دهی به معادن استان
- ج) عقد تفاهم نامه با معادن جهت ایجاد پژوهشکده های تحقیقاتی
- د) تفاهم نامه با فرمانداری سراپان و شرکت تهیه و تولید ایمیدرو جهت ایجاد توسعه صنعت بنتونیت شهرستان سراپان
- ز) ایجاد مرکز تحقیقات بنتونیت در شهرستان سراپان و استقرار گروه های پژوهشی مرتبط در آن شهرستان
- و) استقرار دفتر شرکت های معدنی در دانشگاه و همکاری در بخش تحقیق و توسعه
- ی) برگزاری همایش بنتونیت در شهرستان سراپان جهت معرفی این محصول و ایجاد فضای توسعه و تکمیل زنجیره ارزش آن

سازمان ها و همکاران ذینفع

- سازمان نظام مهندسی معدن، اداره کل صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی استان، خانه معدن استان
- شرکت ها و معادن خصوصی استان از جمله شرکت مهندسی چکاد کاوش، شرکت تهیه و تولید مواد نسوز سربیشه، معدن زغالسنگ پروده طبس، معدن طلای شادگان، معدن طلای کودکان، شرکت معدنی میناکان و شرکت دانش بنیان دانشجو یار.

دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

ایجاد ارزش افزوده در خاک‌های صنعتی در قالب فناوری تولید مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر نانو شامل نانورس

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان قزوین را می‌توان پایگاه اصلی تامین خاک‌های صنعتی (کانی غیرفلزی) در کشور دانست که شاید اطلاعات ناکافی در مورد این منابع موجب غفلت مسئولان استانی، خام فروشی، وابستگی به واردات محصولات دسته پایین این منابع شده است. موارد ذیل را می‌توان به عنوان اهم دلایل توجیه پذیری و ضرورت توجه به فرآوری رس‌ها دانست.

✓ استان قزوین یکی از غنی‌ترین منابع خاک‌های صنعتی در کشور را داراست، ولی این در حالی است که سهم آن از تولید و فرآوری رس در حد صفر و به عبارتی خام فروشی است. با توجه به منابع معدنی فلزی و غیرفلزی موجود در استان، می‌توان گفت که ایجاد ارزش افزوده از خاک‌های صنعتی، بهترین گزینه برای اجرایی شدن در قالب یک طرح استانی/ملی در حوزه معادن-فرآوری است، کلیه محصولات تحت عنوان نانورس‌های اصلاح شده/نشده از طریق واردات تامین می‌گردد،

✓ ارزش اقتصادی این طرح به نحوی است که با خالص سازی و اصلاح شیمیایی رس‌های موجود در خاک صنعتی، قیمت آنها به صورت تصاعدی افزایش می‌یابد بازار هدف محصول تولید شده در داخل کشور و علی‌الخصوص در داخل شهرک‌های صنعتی استان قزوین وجود دارند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به صنایع کاشی-سرامیک، آجرهای نسوز، مواد شوینده، ساخت بلور-شیشه، رنگ و رقیق کننده، انواع جوهر-مرکب، چسب-درزگیر، تصفیه روغن گیاهی و گل حفاری اشاره کرد و این به معنای محدوده ی کاربردی بسیار گسترده برای این محصول است.

با توجه به **High-tech** بودن محصول تولیدی، می‌توان از مزایای دانش بنیان بودن آن نیز استفاده کرد. فناوری حاضر قابلیت بازگردانی، بازچرخانی و بازیافت سیلیس مطلوب از باطله را نیز داراست که این موضوع در کشور به هیچ وجه وجود ندارد، البته که کاربردهای جایگزینی برای این باطله‌ها از جمله پرکننده، تولید مصالح، نسوز و ... وجود دارد که همگی به صورت مقطعی هستند.

لذا طرح حاضر بنا به دلایل زیر تنها تولید یک محصول نیست بلکه تدوین یک تکنولوژی فرآیندی و ساخت است:

- ✓ محصول پایه نانو موادی که رکن تولید محصولات هایتک در زمینه‌های مختلف صنعتی است،
- ✓ گزینه‌ای بعنوان مدیریت باطله در سطح استان قزوین (بازیافت و بازگرداندن باطله به چرخه تولید)،
- ✓ استفاده از اصلی و مهمترین منابع استان قزوین که خام فروشی می‌گردد،

چالش‌های موجود

چالش‌های پیش رو در برنامه آتی طرح شامل موارد ذیل است:

- ✓ عدم هماهنگی میان مجری طرح و مشتری هدف به منظور تدوین نتیجه نهایی در انتخاب مشتری و بازار هدف (این موضوع از جمله ریسک‌های کم اهمیت این طرح به حساب می‌آید که قابل تعدیل است)
- ✓ تامین مالی تجهیزات فنی برای احداث آزمایشگاه و صنایع مرجع (این موضوع از جمله ریسک‌های با اهمیت زیاد این طرح است که نیاز به کنترل و پاسخ متناسب در مدت زمان مربوط با آن دارد)
- ✓ عدم حمایت نهادهای ذیربط برای پشتیبانی از اجرای کامل طرح و ایجاد بازار متناسب با آن (حمایت از تولید داخل) (این موضوع از جمله ریسک‌های با اهمیت متوسط محسوب می‌شود ولی قابل تعدیل است).

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

طرح حاضر تحت عنوان ایجاد ارزش افزوده در خاک‌های صنعتی در قالب تولید کانی رس خالص از سال گذشته آغاز گردید. با توجه به اهمیت موضوع در سطح استان قزوین بعنوان قطب صنعتی و معدنی (خاک‌های صنعتی) کشور و با توجه به ذخایر ارزنده کانی‌های غیرفلزی، همچنین کمبود دانش فنی مورد نیاز برای خالص سازی و تولید محصولات با کیفیت از خاک‌های صنعتی، گروهی متشکل از اساتید دانشگاهی، و شرکت‌های فعال فناور تشکیل و در این زمینه آغاز به کار کرد. اهداف اصلی این طرح، ایجاد یک بستر واقعی مرتبط با موضوع مورد بحث و رفع نیازهای صنایع داخلی بوده است. شناسایی معادن مستعد، تدوین مطالعات بازار، امکان‌سنجی و تولید نمونه محصول قابل رقابت با نمونه وارداتی، تدوین گزارش پیش امکان‌سنجی (PFD) از اهداف این طرح بود که به تفصیل در طول گزارش‌های مربوطه به آن اشاره شده است. تولید نمونه محصول اولیه (پروتوتایپ) با کیفیت قابل رقابت نمونه‌های وارداتی نیز از دستاوردهای این طرح بوده است که برای توسعه آن نیاز به تجهیز آزمایشگاه و سپس سرمایه گذاری در اشل نیمه-صنعتی خواهد بود.

برنامه‌های آینده

برنامه آتی پس از اتمام فاز اول می تواند براساس انتخاب مشتری یا مشتریان هدف بر اساس نیازسنجی واقعی، تدوین مدل کسب و کار، احداث آزمایشگاه مرجع در محل بهره برداری کارفرما، اخذ گواهی فنی لازم برای نمونه تولیدی و سرانجام تدوین طرح توجیهی و فنی-اقتصادی نهایی برای ارائه به سرمایه گذار برای تولید در مقیاس نیمه صنعتی یا صنعتی است.

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

توسعه و ارتقاء بهره‌وری مصرف آب در کشاورزی و صنایع به منظور توسعه پایدار استان قزوین

اهمیت و ضرورت مأموریت

دشت قزوین به علت وجود واحدهای صنعتی و فعالیتهای کشاورزی، شهرها و شهرکهای صنعتی متعدد، که به اضافه برداشت آب منجر شده است، از نظر منابع جزو مناطق بحرانی و آسیبپذیر به شمار می‌آید. از مجموع ۲۲۰۴ میلیون متر مکعب آب برداشتی در استان، بیش از ۲۰۲۸ میلیون متر مکعب در کشاورزی، ۵۷ میلیون متر مکعب در صنعت و ۱۱۴ میلیون متر مکعب آب در بخش شرب مصرف میشود. بیش از ۸۰ درصد آب برداشتی در استان قزوین از منابع آب زیرزمینی است. افت سالانه بیش از ۱۳۰ سانتیمتری تراز آبخوان (در دوره ۲۰ ساله از ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۸) یک فاجعه محیط زیستی در استان قزوین است.

بهره برداری و برداشت بی رویه از آبخوان آب شیرین باعث شده است که با هجوم جبهه شور و اختلاط آب شور و شیرین در بخش جنوب شرقی دشت قزوین، کیفیت آب نیز کاهش یابد. با توجه به سهم بالای مصرف آب در بخش کشاورزی، از اصلی ترین اقدامات کاهش مصرف آب و تسکین بحران آب، توسعه فناوریهای کشاورزی کم آب بر است که در برنامه حاضر مورد توجه قرار گرفته است.

چالش‌های موجود

به منظور فعالیت و تقویت پژوهش‌های کاربردی در راستای مأموریت، بدون فراهم شدن امکانات زیر برنامه‌های آینده با چالش جدی روبرو خواهد بود:

- گلخانه تحقیقاتی پیشرفته؛
- مزرعه تحقیقاتی مجهز با تکنولوژی روز
- نوسازی آزمایشگاه‌های دانشکده (که اکثراً با قدمت بالای ۱۵ سال می باشند و تجهیزات آزمایشگاه‌ها نیاز به جایگزینی با دستگاه‌هایی با تکنولوژی روز می باشند).
- راه‌اندازی آزمایشگاه تحقیقاتی مجهز به دستگاه‌ها و تجهیزات High-Tech در دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی
- ارائه مشوق‌های مالی از طریق صندوقهای ذیربط و بنیاد ملی نخبگان در حیطه مأموریت گرای

- تعریف رساله دکتری و پایان‌نامه کارشناسی ارشد در راستای مأموریت؛
- انعقاد قرارداد طرح تحقیقاتی ارتباط با صنعت در راستای مأموریت
- برگزاری

دانشگاه تبریز

توسعه و تقویت زنجیره ارزش صنایع معدنی استان با تاکید بر حل مشکلات موجود

اهمیت و ضرورت مأموریت

۱- توسعه و تقویت زنجیره ارزش صنایع معدنی استان با تاکید بر حل مشکلات موجود

استان آذربایجان شرقی رتبه نخست کشوری را به لحاظ وجود ذخایر معدنی به خود اختصاص داده است و با توجه به پتانسیل و ظرفیت استان در حوزه صنایع معدنی از ۸۰۰ واحد معدنی موجود تنها ۵۰٪ درصد آنها به تعداد ۴۰۰ واحد در حال حاضر فعال می باشد. با توجه به بررسی ها و اعلام نظر فعالان و کارشناسان حوزه معدن، در کشور ۷۰ نوع مواد معدنی وجود دارد که ۵۵ نوع آن در استان آذربایجان شرقی می باشد. اگر مسئله خام فروشی مواد معدنی حل شود و اقداماتی جهت تقویت و توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی صورت گیرد بسیاری از مشکلات بخش معدن در استان حل شدنی است. آذربایجان شرقی با تاکید بر اینکه مزیت های معدنی خدادادی در منطقه، قابلیت و فرصت سرمایه گذاری در معادن استان را فراهم کرده و نیازمند توجه بیش از پیش به این بخش مهم و تاثیر گذار اقتصادی می باشد. لذا در راستای تحقق شعار سال مزین به تولید دانش بنیان و اشتغال، ایجاد و راه اندازی واحدهای فرآوری، توسعه و تقویت زنجیره های بعدی معادن و صنایع پایین دستی، قطعاً زمینه ایجاد اشتغال پایدار را در استان به دنبال خواهد داشت توسعه بخش معدن با هدف تامین نیاز بخش های صنعتی و نیز صادرات مواد فرآوری شده، نقش کلید در پیشبرد اقتصاد استان و کشور و همچنین دوری جستن از وابستگی به درآمدهای نفتی دارد.

توجه به زنجیره ارزش مقوله دیگری است که باید بر آن تاکید می نمود داشت. با کامل شدن زنجیره تولید محصولات خام تا تولید محصولات با ارزش افزوده و به دنبال آن شکوفایی صنعتی استان و کشور، وابستگی اقتصادی و صنعتی به منابع سوخت فسیلی کاهش می یابد و تحقق این کاهش وابستگی سبب رهایی از رویاروی با چالش های کاهش حجم منابع تامین انرژی های فسیلی، کاهش روند قیمت فروش آنها و همچنین معضلات زیست محیطی می شود. براساس نگرش سیستمی، چرخه های فرعی زنجیره ارزشی نیز به دنبال توسعه صنعتی ایجاد می شود و بر رشد زیر ساخت های کشور، اشتغال زایی حذف بحران جدی و استراتژیک کمبود آب، توسعه صنایع در دانش بنیان، و پیوستن به کشورهای صنعتی قدرتمند و افزایش توان چانه زنی در سطح منطقه ای و بین المللی منجر می شود.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- ۱- عقد قرارداد و تفاهم نامه با شرکتها و سازمان‌های مرتبط با صنایع و معادن استان در راستای اهداف ماموریت گرایی شامل:
شرکت مس مزرعه، شرکت صنایع معدنی و تولیدی مهر اصل
- ۲- برگزاری جلسات کمیته ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه با صنایع دفاعی و اتاق بازرگانی و خانه معدن استان
- ۳- استفاده از ظرفیت‌های علمی و تخصصی دانشگاه در قالب فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی در جامعه و صنعت به منظور ارتباط موثر دانشگاه و صنعت
- ۴- حمایت از پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه در حیطه ماموریت گرایی
- ۵- پذیرش محققین پسادکتری در رابطه با ماموریت‌های دانشگاه

برنامه‌های آینده

- ۱- ارائه مشوق‌های مالی برای ترغیب هر چه بیشتر اساتید و دانشجویان جهت تعریف رساله‌ها و پایان نامه‌های مرتبط با موضوعات ماموریت گرایی (صنایع معدنی)
- ۲- افزایش ظرفیت جذب پژوهشگر پسادکتری برای اساتید حائز شرایط هم راستا با حیطه ماموریت گرایی
- ۳- امکان جذب سرباز امریه با مشارکت ۳۰٪ دانشگاه و ۷۰٪ استاد میزبان برای اعضای هیات علمی که طرح‌های برون دانشگاهی و در راستای ماموریت گرایی داشته و مبلغ قرارداد آن بالای ۱۰ میلیارد ریال باشد فراهم گردد.
- ۴- ایجاد کلینیک‌های تخصصی در حیطه ماموریت گرایی (صنایع معدنی)

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- استانداری و شهرداری استان، اتاق بازرگانی استان، سازمان صنایع و معادن استان، معادن استان، صنایع فعال در زمینه معادن
- همکاران دانشگاهی فعال و متخصص در زمینه صنایع معدنی

دانشگاه تبریز

شناخت منابع آب استراتژیک استان و ارائه راهکارهای حفاظت کمی و کیفی از منابع آب سطحی و زیرزمین جهت مقابله با خشکسالی و اثرات ثانویه آن

اهمیت و ضرورت مأموریت

با توجه به توسعه فعالیتهای انسانی شامل صنعت، معدن و کشاورزی در استان آذربایجان شرقی مصرف منابع آب رو به فزونی نهاده است و فشار زیادی به منابع آب سطحی و زیرزمینی وارد شده است. به طوریکه آبهای سطحی با کاهش روز افزون روبه رو بوده و همچنین آبخوانهای استان نیز با کاهش سطح آب مواجه هستند که خشک شدن قنوات و چشمه ها در دشتهای استان نشان از استفاده از منابع آب استراتژیک استان دارد که ادامه این شرایط می تواند به معضلات و مشکلات مختلفی منجر گردد که بعضا مدیریت آنها امکان پذیر نخواهد بود. در این خصوص تغییرات اقلیمی و وضعیت دریاچه ارومیه را نیز نباید از نظر دور داشت. لذا برای پیشگیری و یا مدیریت زود هنگام بایستی تجربه استان های دیگر که با تنش آبی شدیدی مواجه هستند، استفاده نمود و مدیریت منابع آب استان را تسریع نمود. با وجود اینکه این مدیریت در ارگانهای ذی ربط در حال پیگیری و انجام تا حد امکان می باشد ولی سوق دهی مطالعات و تحقیقات تحصيلات تکمیلی به این سمت و می تواند نتایج ارزشمندی در این خصوص حاصل نماید. این تحقیقات می تواند در سه بخش کلی پیگیری و انجام گردد: (۱) بررسی کیفیت منابع آب سطحی و زیرزمینی از جنبه آلاینده های یون های فرعی، عناصر فرعی و کمیاب و تعیین منشا آلاینده ها و ارائه راهکارهای عملیاتی در خصوص مدیریت آنها، (۲) بررسی کمیت منابع آب سطحی و زیرزمینی و تعیین عوامل موثر بر کاهش آنها و ارائه راهکارهای عملیاتی جهت جلوگیری از کاهش آنها، (۳) بررسی شرایط خشکسالی های محتمل در استان و چگونگی روند و تکرار آن و ارائه راهکارهای مقابله با آن، (۴) شناخت منابع آب استراتژیک و جایگزین استان جهت مقابله با هرگونه تنش شدید آبی محتمل. با توجه به توانمندی دانشگاه تبریز به عنوان دانشگاه معین استان و وجود گرایشهای مختلف مانند هیدرولوژی، هیدروژئولوژی، هواشناسی، آبیاری و زهکشی و غیره وجود تحصيلات تکمیلی در این حیطه و نیز اطلاعات مکفی در خصوص منابع آب استان که حاصل تحقیقات دانشجویان تحصيلات تکمیلی و کمیته احیای دریاچه ارومیه می باشد. لذا دانشگاه تبریز مزیت خوبی جهت انجام این مطالعات را داشته و در صورت سوق دهی مطالعات در این خصوص می تواند نتایج ارزشمندی را در پی داشته باشد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

عقد قرارداد و تفاهم نامه با شرکتها و سازمان‌های مرتبط در راستای اهداف ماموریت گرایی شامل:
راه آهن جمهوری اسلامی ایران، شرکت آب و فاضلاب و آب منطقه ای استان آذربایجان شرقی
برگزاری جلسات کمیته ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه با صنایع دفاعی
استفاده از ظرفیت های علمی و تخصصی دانشگاه در قالب فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی در جامعه و صنعت به منظور ارتباط
موثر دانشگاه و صنعت
حمایت از پایان نامه ها و رساله های دانشگاه در حیطه ماموریت گرایی
پذیرش محققین پسادکتری در رابطه با ماموریت‌های دانشگاه

برنامه‌های آینده

ارائه مشوق های مالی برای ترغیب هر چه بیشتر اساتید و دانشجویان جهت تعریف رساله ها و پایان نامه های مرتبط با موضوعات
ماموریت گرایی
افزایش ظرفیت جذب پژوهشگر پسادکتری برای اساتید حائز شرایط هم راستا با حیطه ماموریت گرایی
امکان جذب سرباز امریه با مشارکت ۳۰٪ دانشگاه و ۷۰٪ استاد میزبان برای اعضای هیات علمی که طرح های برون دانشگاهی و در
راستای ماموریت گرایی داشته و مبلغ قرارداد آن بالای ۱۰ میلیارد ریال باشد فراهم گردد.
ایجاد کلینیک های تخصصی در حیطه ماموریت گرایی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- استانداری و شهرداری استان، شرکت آب و فاضلاب و آب منطقه‌ای استان
- همکاران دانشگاهی فعال و متخصص در زمینه منابع آب

بازآفرینی شهری به منظور احیا، بهسازی، نوسازی و توانمند سازی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری

اهمیت و ضرورت مأموریت

۱. حفظ هویت فرهنگی :تلاش برای حفظ عناصر فرهنگی و تاریخی در کنار نوسازی زیرساخت‌ها.
۲. اشتغال‌زایی :ایجاد فرصت‌های شغلی و رونق اقتصادی از طریق ساخت و ساز و توسعه صنایع محلی.
۳. استفاده بهینه از منابع :بهینه‌سازی مصرف آب، انرژی و فضای سبز با بهبود زیرساخت‌ها.
۴. مقابله با چالش‌های شهرستان :پاسخ به مسائل جمعیتی، تغییرات آب و هوایی و پسماندها.
۵. بهبود حمل و نقل عمومی :توسعه خطوط جدید، افزایش ایستگاه‌ها و بهبود خدمات برای کاهش ترافیک و آلودگی.
۶. افزایش جذابیت گردشگری :تجدیدسازی مناطق تاریخی و ایجاد فضاهای عمومی زیبا برای جذب گردشگران.
۷. کمک به ارتقا همه جانبه سطح زندگی جمعیت محلات هدف بازآفرینی : ارتقا سطح زندگی محلات هدف تا سطح متوسط زندگی جامعه شهری
۸. حفظ محیط زیست :استفاده از فناوری‌های پایدار و ساختمان‌های سبز برای کاهش آلودگی و حفاظت از منابع طبیعی.
۹. تقویت اجتماعات :ایجاد فضاهای عمومی و فعالیت‌های فرهنگی برای نزدیک‌تر کردن افراد به یکدیگر.
۱۰. تقویت اقتصاد محلی: با توجه به توسعه زیرساخت‌ها و امکانات، مشاغل محلی رونق می‌یابند و سرمایه‌گذاری‌های جدید به سمت حوزه‌های اقتصادی محلی جلب می‌شوند.
۱۱. افزایش امنیت اجتماعی: با طراحی فضاهای عمومی و مسکونی به شکلی که رفتارهای اجتماعی و تعاملات را تسهیل کند، احتمال وقوع جرم و ناامنی کاهش می‌یابد.
۱۲. توسعه عملکردهای چندگانه: ایجاد فضاهایی که عملکردهای مختلفی را در یک مکان واحد دنبال کنند، مثل ترکیب کاربری‌های مسکونی، تجاری و تفریحی، می‌تواند نیازهای مختلف شهروندان را برآورده کند.
۱۳. توجه به دسترسی به خدمات: طراحی فضاهای شهری به گونه‌ای که دسترسی به خدمات اجتماعی، آموزشی و بهداشتی آسان‌تر شود، کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشد.

چالش‌های موجود

بازآفرینی شهری به‌عنوان یک فرآیند پیچیده، با چالش‌های متعددی مواجه است که نیاز به توجه و رسیدگی دارند. یکی از این چالش‌ها، مشارکت اجتماعی است که جلب همکاری ساکنان محلی و ذینفعان در فرآیند تصمیم‌گیری و اجرای پروژه‌ها را شامل می‌شود. تأمین منابع مالی نیز مسئله‌ای حیاتی به شمار می‌رود، زیرا یافتن بودجه و سرمایه‌گذاری کافی برای پروژه‌های بازآفرینی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. علاوه بر این، تأمین زمین و فضا به عنوان چالشی دیگر مطرح می‌شود که شامل مشکلات مربوط به مالکیت زمین و تصرفات غیررسمی است. حفظ هویت محلی نیز یکی از دغدغه‌های اصلی است؛ زیرا در برابر تغییرات و مدرنیزاسیون، حفظ فرهنگ و هویت محلی یک ضرورت به شمار می‌آید. سازگاری با محیط زیست و رعایت اصول پایداری در طراحی و اجرای پروژه‌ها نیز از الزامات این فرآیند است. وجود زیرساخت‌های ناکافی، از جمله نداشتن امکانات مناسب در حوزه‌های حمل و نقل، آب، برق و... می‌تواند موانع جدی را به وجود آورد. دیگر چالش‌ها شامل تعارض منافع است که می‌تواند به نزدیکی منافع مختلف ذینفعان و ایجاد تنش میان آن‌ها منجر شود. همچنین، مدیریت پروژه و چالش‌های مربوط به هماهنگی میان نهادهای مختلف مسئول نیز از مواردی هستند که باید به آن‌ها پرداخته شود. در نهایت، توسعه پایدار به‌عنوان هدف نهایی این فرآیند، نیازمند ایجاد تعادل بین حفظ محیط زیست، رشد اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

انعقاد تفاهم نامه همکاری سه جانبه مابین شهرداری سبزوار، دانشگاه حکیم سبزواری و شرکت مادر تخصصی بهسازی و نوسازی ایران برگزار شد. اولین همایش ملی تخصصی بازآفرینی پایدار محله‌های هدف شهر سبزوار

دانشگاه دامغان

طرح جامع افزایش کمی و کیفی پسته در دامغان

اهمیت و ضرورت مأموریت

- توسعه مرکز نوآوری پسته و شکل گیری نهایی اقتصاد دانش پایه با محوریت شرکت های دانش بنیان در حوزه ی پسته.
- ایجاد بسترهای سرمایه گذاری و جذب سرمایه گذاران برای توسعه کارکردهای صنعتی با فناوری کم آب بر و شکل گیری خوشه های صنعتی تخصصی و سرمایه گذاری در زنجیره تولید کشاورزی و باغداری پسته.
- کمک به فعال کردن بازرگانی داخلی و خارجی جهت تضمین فروش مناسب پسته ی باغداران.
- کمک و ترویج ایجاد کانون های سرمایه پذیر و مدیریت سرمایه جهت افزایش سرمایه گذاری در عرصه فراوری و بسته بندی پسته.
- استفاده از روشهای نوین و به روز و همچنین حفظ استانداردهای بین المللی در زمینه پسته.

چالش های موجود

- عدم توسعه آزمایشگاه های مجاز برای اندازه گیری افلاتوکسین و خرید تجهیزات مرتبط.
- تولید محتوا و آموزش جهت اصلاح نگاه سنتی و کم بهره باغداران.
- عدم وجود سرمایه گذاری و سرمایه در گردش برای انجام فراوری بر روی پسته.
- جذب تسهیلات و منابع مالی جهت به روزرسانی سیستم آبیاری باغات.
- تشویق شرکت های دانش بنیان در حوزه کشاورزی و باغداری جهت افزایش بهره وری از طریق استفاده از یافته های علمی و پژوهشی.
- عدم توجه کافی مجموعه باغداران به بازاریابی، بازاریابی، برندینگ و صادرات.
- عدم وجود صنایع بسته بندی و فراوری پسته جهت افزایش ارزش افزوده.
- عدم وجود بستر حمایتی مناسب برای تشکیل و ادامه به کار شرکتهای دانش بنیان در این حوزه؛

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- محور های پژوهشی انجام شده شامل اجرای ۶ طرح پژوهشی و ۳ فرصت مطالعاتی در حوزه پسته.
- انعقاد تفاهم نامه با بنیاد علم ایران و کسب حمایت جهت توسعه پژوهش‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی و پسادکتری (۲۰ موقعیت تحقیقاتی) در راستای موضوعات مرتبط پسته.
- طراحی مرکز نوآوری پسته به عنوان یک اکوسیستم برای رشد کمی و کیفی پسته دامغان.
- استفاده از ظرفیت‌های دانش بنیان و بهبود برندینگ و معرفی و عرضه محصول در سطح کشور و جهان و استفاده از ظرفیت‌های گردشگری در این بخش.
- برگزاری رویدادهای آموزشی در راستای برندینگ پسته دامغان با همکاری سازمان مالکیت فکری بین المللی وایپو و سازمان ثبت اسناد ایران
- اجرای طرح فروش زنجیره‌ای پسته در سطح کشور به کمک دانشجویان دانشگاه و ایجاد اشتغال پاره وقت برای آنان.

برنامه‌های آینده

- گسترش تحقیق و توسعه در زمینه سامانه‌های آبرسانی مدرن با توجه به شرایط خشکسالی.
- ایجاد بستر مناسب برای بازاریابی پسته با توجه به ظرفیت‌های گردشگری استان سمنان.
- یکپارچه‌سازی فعالیت‌های دانشگاه و صنعت به منظور افزایش بهره‌وری از ظرفیت‌های علمی و آزمایشگاهی در حوزه کشاورزی.
- توسعه محورهای پژوهشی نوین به منظور بهبود کیفی و کمی تولید پسته در سطح استان.
- اطلاع‌رسانی در زمینه محتوی تولید شده بروز در زمینه پرورش پسته و ایجاد دسترسی آسان به منابع و محتوی آموزشی مذکور برای کشاورزان.

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- اداره جهاد کشاورزی.
- دانشگاه علمی-کاربردی رسول اکرم.
- شرکت توسعه کاربرد پرتوها - زیرمجموعه سازمان انرژی اتمی.
- تعاونی پسته‌کاران دامغان.

دانشگاه صنعتی ارومیه

تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و بهره‌وری معادن استان با تاکید بر معادن طلا و سنگ‌های ساختمانی

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان آذربایجان غربی به لحاظ تنوع منابع معدنی، حجم ذخایر، ظرفیت‌های اقتصادی و موقعیت جغرافیایی از مناطق برخوردار کشور و منطقه است. با توجه به تحلیل‌های انجام شده در مورد وضعیت بخش معدن استان در قالب یک طرح پژوهشی مشترک دانشگاه صنعتی ارومیه و اداره کل صمت استان و نیز مطالعات تحقیقاتی انجام شده توسط اعضای هیات علمی دانشگاه صنعتی ارومیه، می‌توان گفت با اتخاذ راهبردهای صحیح و عملیاتی نمودن آنها، بخش معدن می‌تواند بعنوان موتور محرکه اقتصاد استان آذربایجان غربی عمل نماید. برطبق نتایج این پژوهش‌ها مشکل‌های اصلی شناسائی شده در حوزه معادن استان شامل قدیمی بودن تجهیزات و تکنولوژی مورد استفاده در معادن (به‌خصوص معادن فلزی مانند طلا)، خام‌فروشی و عدم توجه به بخش فراوری و ارزش افزوده برای مواد معدنی استان، عدم توجه به اکتشاف عمیق و فقدان واحدهای تحقیق و توسعه در بخش معدن استان بیان شده است. همانطور که دیده می‌شود با ارتباط بیشتر صنعت معدن و دانشگاه چالش‌های اصلی بیان شده قابل رفع بود و با توجه به وجود نیروی انسانی خبره و جوان در دانشگاه صنعتی، تعیین این مأموریت برای دانشگاه صنعتی ارومیه می‌تواند نقطه عطفی در توسعه معادن استان باشد.

چالش‌های موجود

بمنظور ورود دانشگاه صنعتی ارومیه به بخش معدن استان و ایفای مأموریت محوله چالش‌های بشرح زیر قابل بیان می‌باشد که با هم افزایی بیشتر و برنامه ریزی مدون باید رفع گردند.

- مشکل فرهنگی در تعامل با دانشگاه و ارتباط با آن که در معادن دیده می‌شود (بسیاری از معدن‌داران به پیشرفت‌های دانش بنیان که سبب ارزش افزوده می‌شود آگاه نبوده و خام‌فروشی را ترجیح می‌دهند)
- بروکراسی در ایجاد ارتباط با معادن بزرگ، ارسال طرح‌های پژوهشی به این معادن انجام می‌گیرد اما فرایند بررسی و اعلام پذیرش از سوی آنها مبهم و طولانی بوده و در نهایت سبب خستگی محقق و در نتیجه و رها شدن پروپوزال می‌گردد (عدم وجود متولی متخصص و پاسخگو در بسیاری از معادن).
- عدم وجود یک بخش و یا سامانه در معادن بزرگ و یا اداره کل صمت برای اعلام مشکلات و نیازهای معادن بزرگ استان به دانشگاه
- عدم حمایت معادن بزرگ از استارت آپها و ورود به سرمایه‌گذاری از ایده‌ها و طرح‌های دانش بنیان (هیچ ضرورتی احساس نمی‌شود)

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برنامه ریزی برای بازدید اعضای هیات علمی و دانشجویان از معادن بزرگ استان و کارخانه‌های فراوری طلا برای آشنایی با چالش‌ها و پیشرفت‌های معادن (بازدید از معادن طلای زرسوران و آق دره، بازدید از معدن مس سونگون، بازدید از کارخانه فراوری طلای موسسه امین و کارخانه سیمان ارومیه در سال گذشته)
- ایجاد و راه‌اندازی آزمایشگاه مجهز فراوری مواد معدنی در سایت جهتلو دانشگاه
- برگزاری جلسات هم‌اندیشی در محل دانشگاه با مدیرکل اداره صمت استان، کارشناسان بخش معدن مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، سازمان نظام مهندسی معدن استان با حضور اعضای هیات علمی دانشگاه
- اقدام برای اخذ مجوز کارشناسی ارشد مهندسی معدن در گرایش اقتصاد و مدیریت معدن

برنامه‌های آینده

- راه‌اندازی هسته‌های پژوهشی در حوزه فراوری و اکتشاف مواد معدنی در دانشگاه
- ایجاد کارگروه تعامل و ارتباط دانشگاه با بخش معدن و صنایع معدنی استان در دانشگاه صنعتی ارومیه
- برگزاری جلسات هم‌اندیشی در دانشگاه با حضور مدیران معادن بزرگ فلزی و معادن سنگ استان
- تنظیم برنامه مدون سالانه برای بازدید اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای بازدید از کارخانه‌های فراوری طلا و سنگ در استان و خارج از استان

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- اداره کل صمت استان
- سازمان نظام مهندسی استان
- خانه معدن استان
- صنایع معدنی استان (معادن طلا و سنگ‌های تزئینی، کارخانه‌های تولید سیمان، شیشه، سیلیکون و ...)
- اعضای هیات علمی گروه‌های فنی و مهندسی دانشگاه
- کارآفرینان و پیمانکاران حوزه معدن
- اتاق بازرگانی، صنایع و معادن استان

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اصفهان
Higher Education Complex Engineering Isfahan

مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اصفراین

شناسایی و توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی در استان خراسان شمالی

اهمیت و ضرورت مأموریت

از ۶۸ ماده معدنی موجود در کشور، ۲۸ مورد آن در خراسان شمالی وجود دارد و این به معنای سهمی بیش از ۱ سوم در این استان است. میزان ذخایر قطعی معادن خراسان شمالی یک میلیارد و ۵۸ میلیون تن و میزان استخراج اسمی از این معادن ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن است که در قالب ۲۸۶ معدن فعال شامل استخراج سنگ لاشه، مرمر، مرمریت، بوکسیت، آهن، مس، باریت، مارن، پوکه معدنی، کلسیت، گچ، سنگ‌های تزئینی و باریت است. از میان ۱۵۰ واحد فرآوری در استان مجموعه سیمان بجنورد و مجموعه آلومینای ایران (جاجرم) با تکنولوژی در سطح متوسط بحث فرآوری بخشی از معادن استان (بخشی از معادن آهک، کلسیت، هماتیت و معادن بوکسیت) را بر عهده دارند که توسعه زنجیره ارزش دو صنعت فوق یکی از ظرفیت‌های بالقوه جهت توسعه صنعتی و بالطبع اقتصادی استان می‌باشد که با مشارکت فعال متخصصین دانشگاهی با سازمان‌های مرتبط در استان (سازمان صمت، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، پارک علم و فناوری و ...) امکان پذیر است. به جز صنایع فوق، در خصوص سایر معادن ارزشمند استان نیز محققین در دانشگاه میتوانند مشارکت اثربخشی در شناساندن ظرفیت‌ها با توجه به کاربردهای جدید مواد معدنی در حوزه‌های مختلف به سرمایه‌گذاران، هدایت پژوهش‌های دانشگاهی در راستای توسعه فناوری و خلق محصول با ارزش افزوده بالا (و در ادامه جذب سرمایه‌گذار جهت تولید صنعتی)، خلق ارزش از پسماند صنایع معدنی فعال در استان و ... قدم بردارند. متأسفانه استان خراسان شمالی از لحاظ محرومیت در پایین‌ترین طبقات در میان استان‌های کشور می‌باشد (رتبه ۶ در میان ۳۲ استان از نظر محرومیت)، حوزه معادن استان یکی از پتانسیل‌های بالقوه جهت ایجاد اشتغال و بهبود شاخص‌های اقتصادی در استان می‌باشد.

چالش‌های موجود

- محدودیت در زیرساخت‌های اساسی (انرژی، جاده، راه ریلی) جهت جذب سرمایه‌گذار در بحث ایجاد صنایع معدنی در سطوح مختلف فناوری در استان،
- عدم همسویی سازمان‌های مختلف درگیر موضوع معادن و صنایع معدنی در استان.
- ۳ عدم به کارگیری مناسب از پتانسیل دانشگاه در سیاست‌گذاری کلان استان در موضوع مأموریت.
- عدم تمایل دستگاه اجرایی استان به عنوان اعضای کارگروه‌های پژوهش و فناوری در استان، به تعاملات سازنده و تخصیص اعتبارات استانی به دانشگاه‌های دارای مأموریت تخصصی.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

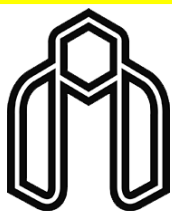
- اخذ حمایت از بنیاد ملی نخبگان و تشکیل هیات اندیشه ورز معادن استان خراسان شمالی به دبیری عضو هیات علمی مجتمع. اعضای هیات فوق شامل نمایندگانی از سازمان صمت استان، سازمان زمین شناسی استان، خانه معادن استان، نظام مهندسی معادن استان، مجموعه آلودمینیای ایران و نخبگان فعال در این حوزه است.
- برگزاری جلسات هیات اندیشه ورز جهت شناسایی چالش‌ها و پتانسیل‌های توسعه استان در حوزه معادن و صنایع معدنی و شرکت در تور بازدید از صنایع فعال استان در حوزه ماموریت.
- تلاش در برقراری ارتباط سازنده با سازمان‌ها و نهادهای ذینفع مرتبط با موضوع ماموریت (سازمان صمت، سازمان محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و ...).
- تشکیل جلساتی با مجموعه آلودمینیای ایران و شناسایی بخشی اولویت‌های تحقیقاتی این واحد صنعتی.
- تدوین نقشه راه اجرای ماموریت مجتمع پس از فعالیت‌های بندهای قبل و تشریح آن در میان اعضای هیات علمی علاقمند به مشارکت در اجرای ماموریت.
- تشکیل شورای راهبری در معاونت پژوهش و فناوری مجتمع جهت برنامه ریزی و پیشبرد نقشه راه ماموریت.
- تلاش در جذب اعتبارات استانی (بنیاد ملی نخبگان)، ملی (فن تز، ایمینو، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری) جهت پیشبرد طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی مرتبط با ماموریت مجتمع و رایزنی با پارک علم و فناوری استان و سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان جهت شناسایی مسیر بهره‌برداری از اعتبارات استانی جهت پیشبرد اهداف ماموریت مجتمع.
- شبکه سازی با اعضای هیات علمی دانشگاه‌های استان‌های همجوار (دانشگاه صنعتی شاهرود، دانشگاه فردوسی مشهد) جهت پیشبرد اهداف مطالعاتی و پژوهشی مرتبط با ماموریت مجتمع.
- دبیری هیات اندیشه ورز علم و فناوری استان خراسان رضوی در بخش معادن.

برنامه‌های آینده

- شناسایی و پی گیری عضویت مجتمع در کارگروه‌های فعال در حوزه معادن و صنایع معدنی در استان خراسان شمالی جهت کمک به تصمیم سازی در سطح استان در حوزه ماموریت.
- همکاری با سازمان صمت استان در برگزاری سمینارها با هدف معرفی فرصت‌های سرمایه گذاری در حوزه معادن و صنایع معدنی استان خراسان شمالی (بر اساس اولویت مواد معدنی تعیین شده در استان) با محتوایی مشتمل بر معرفی ماده معدنی، معرفی کاربردها در صنایع مختلف، معرفی زنجیره ارزش ماده معدنی، معرفی بازارهای هدف ماده معدنی، پتانسیل‌های صادراتی و در ادامه برگزاری کارگاه‌های آموزشی با هدف آگاهی بخشی و توانمند سازی بهره‌برداران معادن استان با موضوعاتی چون آشنایی با روش‌های نوین استخراج و فرآوری و هدایت بخشی از طرح‌های مطالعاتی/پژوهشی دانشگاه به سمت موضوعات اولویت دار شناسایی شده مرتبط با زنجیره ارزش مواد معدنی موجود در استان (با اولویت مواد معدنی که فرآوری آن در داخل استان انجام می شود).
- ادامه جلسات با صنایع فعال در بخش فرآوری مواد معدنی در استان (سیمان بجنورد، مجموعه آراد لیان و...) جهت مشارکت در اولویت‌های مطالعاتی/پژوهشی این واحدها
- پی گیری اضافه کردن رشته دانشگاهی مهندسی معدن (و در ادامه گرایش کارشناسی ارشد فرآوری مواد معدنی) به عنوان رشته دانشگاهی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، سازمان محیط زیست، سازمان اقتصاد و دارای و در ادامه معاونت اقتصادی استانداری، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، پارک علم و فناوری استان، بنیاد نخبگان استان، صنایع فعال در حوزه فرآوری مواد معدنی در استان نظیر آلودمینیای ایران، سیمان بجنورد، مجموعه‌های خصوصی فرآوری در استان نظیر مجموعه آراد لیان و ...
- سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و فعالان اقتصادی حوزه صنایع معدنی

دانشگاه صنعتی شاهرود

دانشگاه صنعتی شاهرود

بهبود کیفیت محصولات باغی و زراعی بومی و صنایع مرتبط در شهرستان های شاهرود با نگاه به کمبود منابع آبی شرق استان

اهمیت و ضرورت مأموریت

شهرستان شاهرود قطب کشاورزی باغی استان سمنان و شهرستان میامی قطب کشاورزی زراعی استان سمنان و جزو شهرستان های برتر در حوزه تولید محصولات کشاورزی کل کشور هستند. در سال ۱۳۹۸ به عنوان مثال، جمع کل باغات مثمر فقط در شهرستان شاهرود حدود ۲۰۰ هزار تن بوده است. از این مقدار، حدود ۱۰۵ هزار تن مربوط به تولید انگور، ۱۷ هزار تن مربوط به تولید زردآلو و ۳۸ هزار تن مربوط به تولید سیب می باشد. این سطح از تولید با وجود پدیده سرمازدگی بسیار قابل توجه است. بنابراین انجام هر گونه پژوهش کاربردی روی بهبود کیفیت و همچنین ارتقاء صنایع مرتبط، حتی با درصد های اثرگذاری پایین، می تواند تاثیر بسزایی در افزایش کمی و کیفی این محصولات و همچنین افزایش اشتغالزایی در سطح شهرستان شاهرود و همچنین میامی بینجامد. مطالعه و تعیین مسئله، ارائه راهکار برای حل و معضلات حوزه اهمیت اجرای این بخش از طرح را مشخص می نماید.

چالش های موجود

- تامین منابع جهت هزینه های مسئله شناسی در مأموریت استانی دانشگاه ضرورت دارد. ابتدا بسیاری از مسائل به خوبی شناسایی و برای حل آن تیم تشکیل شود که نیاز به حمایت های مادی و معنوی دارد. این اتفاق برای یک طرح تحقیقاتی به انجام رسیده است ولی طرح های اجرایی نیاز به حمایت های بیشتر دارند.
- ایجاد انگیزه در کشاورزان جهت به کارگیری روش های نوین که معمولاً با مقاومت های زیادی برخورد می نمایند.
- تشکیل و حمایت هسته های فعال تحقیقاتی در این زمینه که نیاز به تامین منابع انسانی متخصص با حمایت های مناسب دارد (یک مورد طرح احمدی روشن به خوبی پیش میرود ولی هر مسئله ای جداگانه به یک تیم نیاز دارد).
- بررسی، مطالعه و ارائه راهکارهای مناسب و کاربردی جهت مبارزه با سرمازدگی باغات و محصولات کشاورزی که یکی از معضلات مهم شهرستان به ویژه در حوزه تولید زردآلود است نیاز به منابع مالی گسترده تر دارد.
- در حل مسئله کاهش رشد جلبک در استخرهای آب باغات کشاورزی، حمایت در قالب طرح شهید احمدی روشن صورت گرفته است ولی مسئله مهم تامین هزینه تجهیزات در آن به خوبی پیش بینی نشده است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- اجرایی: تصویب ماموریت مزیت استانی دانشگاه در استانداری استان سمنان و وزارت علوم تحقیقات و فناوری
- تأسیس پژوهشکده بیارجمند در راستای ماموریت مزیت استانی دانشگاه صنعتی شاهرود، با همکاری شورای شهر، شهرداری و فرمانداری شهرستان بیارجمند، با هدف مطالعه در حوزه های کشاورزی و محیط زیست. شایان ذکر است که شهرستان بیارجمند تنها شهر مستقر در منطقه محافظت شده توران در شرق استان سمنان است که خواستگاه و زیستگاه یوزپلنگ آسیایی و زاغ بور ایرانی می باشد و حمایت های سازمان بین المللی یونسکو را نیز دارد.
- تدوین نهایی اساسنامه جهت تصویب تأسیس پلی کلینیک تخصصی خدمات کشاورزی استان سمنان در شورای پژوهشی و هیئت رئیسه دانشگاه. این پلی کلینیک تحت مدیریت شورای مرکزی خود که در اساس نامه آن ذکر شده است فعالیت می نماید. شایان ذکر است که پلی کلینیک تخصصی خدمات کشاورزی استان سمنان، پایگاه پیگیری ماموریت استانی دانشگاه صنعتی شاهرود خواهد بود.
- جذب سرمایه گذار جهت رفع یکی از مشکلات استانی در موضوع

دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل

افزایش بازده و بهبود کیفی مزارع برنج در استان مازندران

اهمیت و ضرورت مأموریت

پایش مداوم و دقیق محصولات کشاورزی نقش موثری در بهبود مدیریت کشاورزی داشته و موجب افزایش بهره‌وری می‌شود. به عنوان مثال، تخمین سطح زیرکشت محصولات کشاورزی یکی از داده‌های مهم برای مدیریت موثر کشاورزی محسوب می‌شود. برنج به عنوان یکی از غلات استراتژیک و منبع اصلی درآمد کشاورزی شمال ایران نقش مهمی در چرخه غذایی کشور و اقتصاد منطقه دارد. با توجه به اهمیت تصمیم‌گیری درباره زمان کاشت، داشت و برداشت، اطلاع از شرایط آب و هوا، مکان و میزان مزارع برنج تاثیر مستقیم بر کمیت و کیفیت محصولات کشاورزی دارد. روش‌های سنتی جمع‌آوری اطلاعات مربوط به مراحل کشت برنج و زمان‌های کاشت، داشت و برداشت مبتنی بر پایش زمینی و محلی مزارع است. این روش‌ها بسیار زمانبر و کند هستند و امکان دسترسی به اطلاعات موردنیاز در زمان لازم وجود ندارد. با وجود فناوری‌های نوین مانند تلفن‌های هوشمند و دسترسی به اینترنت برای انتقال داده‌ها، تصاویر ماهواره‌ای سنجنش از دور با دوره‌های تصویربرداری به صورت هفتگی و به همراه تصاویر پهپاد با قدرت تفکیک بالا و تصاویر روزانه ماهواره‌ای هواشناسی امکان پایش دقیق اراضی زیر کشت محصولات در زمان کوتاهی میسر است. هدف از این طرح، ارائه راهکارهای بهینه تلفیق داده‌ها از منابع مختلف به منظور پایش دقیق و سریع مزارع برنج و پیاده سازی آنها در مزارع برنج استان است.

چالش‌های موجود

- عدم حمایت از طرح به دلیل قرار نگرفتن طرح در فهرست طرح های پژوهشی اولویت دار استان
- عدم تمایل جهاد کشاورزی استان به حمایت از طرح به دلیل نبود ردیف بودجه مشخص با وجود تایید ضرورت اجرای طرح توسط جهاد کشاورزی استان
- عدم مشخص بودن میزان استقبال کشاورزان به دلیل حاکم بودن روش های سنتی در کشاورزی
- عدم آشنایی کشاورزان با مزایای فناوری های نوین در کشاورزی
- عدم آشنایی کشاورزان با پیامدهای زیست محیطی و بحران های آب و خاک در صورت عدم تغییر رویه و اصلاح روش های مرسوم کشاورزی

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برگزاری نشست تخصصی با مدیران و کارشناسان استانداری مازندران و نظام صنفی کشاورزی استان
- پیگیری حمایت از طرح توسط جهاد کشاورزی استان
- برگزاری نشست تخصصی با مرکز تحقیقات برنج آمل
- برگزاری جلسات تخصصی و برنامه ریزی انجام طرح در مقیاس آزمایشگاهی (پایلوت) و منطقه ای (استان)
- انجام پروژه پایش ماهواره ای، پهبادی و زمینی برای مزرعه پایلوت موسسه تحقیقات برنج و ایستگاه تحقیقاتی گلدشت
- طراحی و راه اندازی سایت ایران کشت <https://smart-farm.ir/> برای ارائه خدمات پایش
- پایش مزارع برنج استان و ارائه نقشه های پایش هفتگی
- برگزاری وبینارهای تخصصی برای آشنایی اعضای هیات علمی با طرح و مشارکت سایر رشته های تخصصی
- ایجاد شبکه از افراد خبره در حوزه برنج (اعضای هیات علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری)
- اتمام دو پایان نامه کارشناسی ارشد و یک رساله دکتری در راستای طرح

برنامه‌های آینده

- ارائه نقشه های سطح زیر کشت محصولات زراعی استان مطابق نیاز آب منطقه ای استان
- به روزرسانی نقشه پایش مزارع برنج کشت اول و دوم در سال زراعی جاری
- جمع آوری داده های پهبادی پایش در سال زارعی آتی ایستگاه تحقیقاتی گلدشت
- امکان سنجی شناسایی مزارع برنج پرمحصول و بومی به منظور برآورد میزان محصول برنج
- به کارگیری هوش مصنوعی در پردازش تصویر ماهواره ای و پهبادی مزارع برنج

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- سازمان جهاد کشاورزی
- سازمان نظام مهندسی کشاورزی
- مراکز ترویج روستایی در شهرستان های مختلف استان
- متولیان کشت قراردادی و خرید تضمینی برنج
- کارخانه‌های برنجکوبی
- شرکت های فنآور و دانش بنیان فعال در حوزه کشاورزی

دانشگاه صنعتی همدان

دانشگاه صنعتی همدان

عنوان مأموریت: توسعه فناوری‌های استخراج و فرآوری لیتیوم و تولید محصولات مربوطه از معادن استان همدان

اهمیت و ضرورت مأموریت

لیتیوم عنصری کلیدی در باتری‌های لیتیومی است که در خودروهای برقی، تلفن‌های همراه، لپ‌تاپ‌ها و بسیاری از دستگاه‌های الکترونیکی دیگر استفاده می‌شود. با توجه به نگرانی‌های جهانی در مورد تغییرات آب و هوایی، تقاضا برای انرژی‌های تجدیدپذیر و خودروهای برقی به شدت افزایش یافته است که به نوبه خود، تقاضا برای لیتیوم را نیز بالا برده است. باتری‌های لیتیومی به دلیل چگالی انرژی بالا، وزن کم و قابلیت شارژ سریع، برای ذخیره انرژی در شبکه‌های برق و سیستم‌های انرژی خورشیدی و بادی نیز بسیار مناسب است. علاوه بر این، لیتیوم در صنایع مختلفی از جمله صنایع هوافضا، پزشکی و شیمیایی نیز کاربرد دارد. از این رو با افزایش تقاضا برای محصولات الکترونیکی و خودروهای برقی، نیاز به تأمین پایدار لیتیوم بیش از پیش احساس می‌شود. توسعه فناوری‌های جدید می‌تواند هزینه‌های استخراج و فرآوری لیتیوم را کاهش داده و در نتیجه باعث کاهش قیمت محصولات نهایی شود. علاوه بر این توسعه صنایع مرتبط با لیتیوم به ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی در استان همدان نیز کمک می‌کند.

چالش‌های موجود

با توجه به کشف ذخایر لیتیوم در استان همدان و اهمیت روزافزون این عنصر در صنایع مختلف، توسعه فناوری‌های مرتبط با استخراج و فرآوری‌های آن از اهمیت بالایی برخوردار است. با این حال، این مسیر با چالش‌های متعددی همراه است که برخی از آنها عبارتند از:

- نیاز به فناوری‌های پیشرفته و دانش فنی بالا در فرآیند استخراج لیتیوم
- نیاز به توسعه و بهینه‌سازی روش‌های فرآوری برای دستیابی به خلوص بالای لیتیوم و کاهش هزینه‌های تولید
- طراحی و ساخت تجهیزات مناسب برای استخراج و فرآوری لیتیوم در شرایط خاص زمین‌شناسی و آب و هوایی استان همدان
- نیاز به سرمایه‌گذاری بالا در جهت توسعه زیرساخت‌های لازم برای استخراج و فرآوری لیتیوم
- کمبود نیروی متخصص و ماهر در زمینه‌های مرتبط با لیتیوم

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- تشکیل کارگروه معدن در دانشگاه صنعتی همدان با تخصص‌های مهندسی معدن، مهندسی متالورژی، مهندسی شیمی و مهندسی مکانیک
- اخذ اطلاعات معدن لیتیوم از سازمان صمت استان همدان
- تعریف دو زیرشاخه با محوریت مدیریت باطله‌ها و مدیریت پسماند جهت تحقیقات پژوهش محور
- برگزاری جلسه با رئیس نظام مهندسی معدن و رئیس اتاق بازرگانی استان همدان با رویکرد واردات تجهیزات مورد نظر مدیریت استخراج و فرآوری لیتیوم

برنامه‌های آینده

- برنامه‌ریزی برای توسعه کامل زنجیره ارزش لیتیوم از مرحله اکتشاف به تولید محصولات نهایی با ارزش افزوده بالا
- حمایت از تحقیقات و توسعه فناوری‌های بومی در جهت استخراج، فرآوری و تولید محصولات لیتیومی
- انجام طرح تحقیقاتی در جهت بهینه‌سازی فرآیندهای استخراج و فرآوری لیتیوم برای کاهش هزینه‌ها و افزایش بازدهی
- برگزاری دوره‌های تخصصی کوتاه مدت برای ارتقاء سطح دانش و مهارت‌های دانشجویان به عنوان نیروی انسانی متخصص در این حوزه
- خرید تجهیزات داخلی و خارجی با رویکرد مدیریت باطله

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- ۱- اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان همدان
- ۲- سازمان نظام مهندسی معدن استان همدان
- ۳- سازمان نظام مهندسی ساختمان استان همدان
- ۴- خانه معدن استان همدان

دانشگاه صنعتی همدان

دانشگاه صنعتی همدان

هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری استان همدان

اهمیت و ضرورت مأموریت

هوش مصنوعی به عنوان یکی از فناوری‌های کلیدی قرن حاضر، تأثیرات گسترده‌ای بر تمامی جوانب زندگی اجتماعی و اقتصادی دارد. هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری استان، تحولی عظیم در نحوه اداره و توسعه شهرها و مناطق گردشگری است که با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، به دنبال بهبود کیفیت زندگی شهروندان، افزایش بهره‌وری منابع و ارتقای جذابیت مقاصد گردشگری می‌باشد. با توجه به نقش حیاتی هوش مصنوعی در بهبود فرآیندهای صنعتی، تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و توسعه فناوری‌های هوشمند، دانشگاه صنعتی همدان می‌تواند با پژوهش‌های نوآورانه و آموزش نیروهای متخصص، نقشی مؤثر در هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری در استان همدان ایفا کند. این مأموریت همچنین به تقویت موقعیت رقابتی کشور در سطح جهانی کمک خواهد کرد.

چالش‌های موجود

چالش‌های اصلی در اجرای مأموریت دانشگاه صنعتی همدان در حوزه هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری:

- هزینه بالای زیرساخت‌های لازم برای هوشمندسازی
- جمع‌آوری و یکپارچه‌سازی داده‌ها از منابع مختلف
- تربیت نیروی انسانی متخصص با دانش و مهارت‌های مرتبط با هوش مصنوعی
- نگرانی‌های اخلاقی و حقوقی حفاظت از داده‌ها (امنیت اطلاعات) پیرامون استفاده از هوش مصنوعی
- به روزرسانی فناوری‌های هوشمند و به روز نگه داشتن سیستم‌ها

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- تشکیل جلسات کارگروه هوش مصنوعی در زمینه هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری استان همدان
- برگزاری جلسات متعدد با شورای محترم شهر همدان و انعقاد قرارداد درخصوص طراحی بستر شهر هوشمند با همکاری شورای شهر استان
- انعقاد قرارداد درخصوص مطالعات سامانه یکپارچه شهری با سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری همدان (طرح همدان من)
- برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های مرتبط با هوش مصنوعی از جمله:
 - آشنایی با پروژه‌های کلان در بینایی کامپیوتر، مسیر یادگیری پایتون برای مهندسان، کارگاه فناوری اطلاعات، هوش مصنوعی، نقشه راه پایتون، شیرجه به یادگیری ماشین، سمینار معرفی پلت فرم‌های شبکه‌های عصبی، برگزاری شش دوره آمادگی مسابقات ACM، سمینار هوش مصنوعی در صنعت، دوره آموزشی یادگیری عمیق، دوره پردازش تصویر با پایتون، پیش رویداد مسأله محور هوش مصنوعی با اولویت نیازهای صنعت و جامعه، رویداد بیت کوین و بلاک چین
- راه‌اندازی نشریه با محوریت انرژی پایدار و هوش مصنوعی
- برگزاری نشست بین‌المللی به دبیری دانشگاه صنعتی همدان با موضوع هوش مصنوعی و جوامع آینده
- مشارکت دانشگاه در پروژه بین‌المللی «هوش مصنوعی برای ارزیابی»
- فرصت‌های مطالعاتی ۳ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه در جامعه و صنعت در موضوعات مرتبط با هوش مصنوعی

برنامه‌های آینده

- برنامه‌های دانشگاه صنعتی همدان در حوزه هوشمندسازی مدیریت شهری و گردشگری استان همدان:
- توسعه رشته‌های دانشگاهی مرتبط با هوش مصنوعی از جمله: مهندسی داده با رویکرد هوش مصنوعی و اینترنت اشیا (IoT)
- برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی
- تقویت همکاری‌های بین‌المللی در این حوزه
- افزایش فرصت‌های مطالعاتی در حوزه هوش مصنوعی
- انجام طرح‌های پژوهشی مشترک با شهرداری، شورای شهر و اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان همدان
- مشارکت در پروژه‌های بین‌المللی نظیر پروژه

دانشگاه علوم کشاورزی
و منابع طبیعی ساری

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

تقویت و توسعه امنیت غذایی با تکیه بر محصولات دامی، آبزیان و کشاورزی استان مازندران

اهمیت و ضرورت مأموریت

خطراتی که امنیت و رفاه آینده جوامع بشری را تهدید می کند نه چندان خطرانی چون برخوردهای بین المللی و تجاوز بوسیله یک قدرت خارجی، بلکه بی ثباتی های اقتصادی، اکولوژیک و اجتماعی بخصوص پدیده ناامنی غذایی است. ناامنی غذایی از جمله عواملی است که می تواند ارزشهای حیاتی و در نتیجه امنیت ملی یک کشور را به مخاطره بیندازد. امنیت غذایی که به مفهوم دسترسی به غذای کافی در حال حاضر و آینده می باشد با رشد سریع جمعیت جوامع موجودیت خود را از دست داده است و در بخشهایی از کره زمین اوضاع سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ویژه ای پدید آورده است که نه تنها سرنوشت سیاسی کشورهای نیازمند بوسیله کشورهای صنعتی رقم می خورد، بلکه زندگی روزمره آنها به تصمیمات کشورهای سلطه گر بستگی یافته است و رهایی از این وابستگی و رسیدن به استقلال ملی و پیشرفت اجتماعی جز با توسعه پایدار میسر نیست و محور توسعه پایدار، توسعه کشاورزی است. توسعه کشاورزی جز با بهره گیری از روشهای علمی و دستاوردهای تکنولوژیک امکانپذیر نیست.

چالش های موجود

امنیت غذایی به معنای دسترسی به غذای کافی، ایمن و مغذی برای همه افراد در یک جامعه است. چالش های موجود در زمینه امنیت غذایی می تواند به عوامل مختلفی مرتبط باشند. در زیر به برخی از این چالش ها اشاره می کنم:

- ۱- تغییرات اقلیمی: تغییرات آب و هوایی می تواند تأثیرات منفی بر تولید محصولات کشاورزی بگذارد، از جمله خشکسالی، سیل و تغییر در الگوهای بارش که می تواند منجر به کاهش تولید غذا شود.
- ۲- رشد جمعیت: افزایش جمعیت جهانی نیاز به غذای بیشتر را ایجاد می کند. این امر فشار بیشتری بر منابع طبیعی و سیستم های تولید غذا وارد می کند.
- ۳- فقر و نابرابری: در بسیاری از مناطق، فقر و نابرابری اقتصادی باعث می شود که افراد نتوانند به غذاهای کافی و مغذی دسترسی پیدا کنند. این مسئله به ویژه در کشورهای در حال توسعه مشهود است. نقص در زنجیره تأمین: مشکلات در زنجیره تأمین غذا، از جمله حمل و نقل، انبارداری و توزیع، می تواند منجر به هدررفت غذا و کاهش دسترسی به آن شود.
- ۴- آلودگی و ایمنی غذا: وجود آلودگی ها و مواد شیمیایی در غذاها می تواند سلامت عمومی را به خطر بیندازد و اعتماد به سیستم غذایی را کاهش دهد.
- ۵- تغییرات در الگوهای مصرف: تغییر در عادات غذایی و ترجیحات مصرف کنندگان، به ویژه در جوامع شهری، می تواند بر تولید و توزیع غذا تأثیر بگذارد.
- ۶- تکنولوژی و نوآوری: در حالی که تکنولوژی می تواند به بهبود امنیت غذایی کمک کند، عدم دسترسی به نولوژی های جدید در برخی مناطق می تواند مشکلاتی را ایجاد کند.
- ۷- سیاست ها و برنامه ریزی ناکافی: نبود سیاست های مؤثر و برنامه ریزی مناسب در زمینه کشاورزی و امنیت غذایی می تواند به بروز بحران های غذایی منجر شود.
- ۸- تأثیرات جهانی سازی: جهانی سازی می تواند به نفع یا ضرر امنیت غذایی باشد. از یک سو، می تواند دسترسی به بازارهای جدید را فراهم کند، اما از سوی دیگر، می تواند وابستگی به واردات غذا را افزایش دهد.
- ۹- بیماری ها و پاندمی ها: شیوع بیماری ها، مانند پاندمی COVID-19، می تواند زنجیره های تأمین غذا را مختل کرده و دسترسی به غذا را محدود کند. این چالش ها نیاز به همکاری بین المللی، نوآوری های تکنولوژیکی و سیاست های مؤثر برای بهبود امنیت غذایی دارند.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

۱. انعقاد تفاهم نامه با سازمانهای دولتی و خصوصی مرتبط با امنیت غذایی
۲. معرفی ارقام کیفی محصولات کشاورزی مانند برنج و گندم
۳. تاسیس پژوهشکده امنیت غذایی در دانشگاه
۴. برگزاری کارگاه های مختلف آموزشی، پژوهشی در جهت اهداف امنیت غذایی
۵. نشست های مشترک با صنایع

برنامه‌های آینده

ارتباط گسترده با صنایع و شرکت های فناور و دانش بنیان
ایجاد ارتباط با سازمانهای مرتبط و برگزاری نشست ها و پروژه های مشترک

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

وزارت دفاع
سازمان جهاد کشاورزی
موسسه تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

دانشگاه علوم کشاورزی
و منابع طبیعی ساری

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

مشارکت در افزایش بهره‌وری عوامل تولید در کشاورزی استان مازندران

اهمیت و ضرورت مأموریت

افزایش بهره‌وری در کشاورزی و **تحولات اخیر در تکنولوژی هیدروپونیک و تولید پایدار**، امری حیاتی و اساسی است که تأثیر مستقیم بر توسعه اقتصادی و تأمین غذا جامعه افراد دارد. یکی از راه‌های مؤثر در افزایش بهره‌وری کشاورزی، استفاده هوشمندانه از منابع طبیعی مانند آب، خاک و انرژی است. اتخاذ تکنولوژی‌های نوین مانند آبیاری نظامی، کشت مکانیزه و استفاده از کودهای ارگانیک می‌تواند به بهره‌وری بهتر از زمین و منابع دیگر کمک کند. همچنین، ارتقاء دانش فنی کشاورزان و آموزش به روش‌های کشاورزی پیشرفته نیز از دیگر راهکارهاست که می‌تواند تولید محصولات با کیفیت و به میزان بیشتر را فراهم آورد.

چالش‌های موجود

بهره‌وری عوامل تولید در سیستم کشاورزی به معنای استفاده بهینه از منابع مختلف مانند زمین، آب، نیروی کار و سرمایه برای تولید محصولات کشاورزی است. چالش‌های موجود در این زمینه می‌توانند به عوامل مختلفی مرتبط باشند. در زیر به برخی از این چالش‌ها اشاره می‌کنم:

- ۱- کمبود منابع آب: در بسیاری از مناطق، کمبود آب به عنوان یک چالش اساسی برای کشاورزی مطرح است. استفاده ناپایدار از منابع آب و تغییرات اقلیمی می‌تواند به کاهش دسترسی به آب برای آبیاری محصولات منجر شود. ۲- فرسایش خاک: فرسایش خاک و کاهش کیفیت آن به دلیل فعالیت‌های ناپایدار کشاورزی، شامل زراعت بیش از حد، عدم استفاده از روش‌های حفاظتی و تغییرات اقلیمی، می‌تواند به کاهش بهره‌وری منجر شود. ۳- پدیده‌های اقلیمی: تغییرات اقلیمی، از جمله افزایش دما، خشکسالی و سیلاب‌ها، تأثیرات منفی بر تولید کشاورزی دارند و می‌توانند بهره‌وری را کاهش دهند. ۴- بیماری‌ها و آفات: شیوع بیماری‌ها و آفات می‌تواند به کاهش تولید و کیفیت محصولات کشاورزی منجر شود. مدیریت نادرست این عوامل می‌تواند هزینه‌ها را افزایش دهد و بهره‌وری را کاهش دهد. ۵- عدم دسترسی به فناوری: عدم دسترسی به فناوری‌های نوین و روش‌های مدرن کشاورزی می‌تواند مانع از افزایش بهره‌وری شود. کشاورزان در مناطق دورافتاده ممکن است به تکنولوژی‌های جدید دسترسی نداشته باشند. ۶- نقص در زیرساخت‌ها: زیرساخت‌های ناکافی، از جمله جاده‌ها، انبارها و سیستم‌های توزیع، می‌توانند به هدررفت محصولات و کاهش کیفیت آن‌ها منجر شوند. ۷- مشکلات اقتصادی: نوسانات قیمت محصولات کشاورزی، هزینه‌های بالای نهاده‌ها و دسترسی محدود به سرمایه می‌تواند بر تصمیمات کشاورزان تأثیر بگذارد و بهره‌وری را تحت تأثیر قرار دهد. ۸- آموزش و مهارت‌های نیروی کار: کمبود آموزش و مهارت‌های لازم برای نیروی کار در بخش کشاورزی می‌تواند به کاهش کارایی و بهره‌وری منجر شود. ۹- سیاست‌های ناکافی: سیاست‌های دولتی که به نفع کشاورزان نیستند یا به درستی اجرا نمی‌شوند، می‌توانند به کاهش بهره‌وری و انگیزه کشاورزان برای بهبود تولید منجر شوند. ۱۰- تغییرات در تقاضا: تغییرات در الگوهای مصرف و تقاضای بازار می‌تواند بر تصمیمات تولیدکنندگان تأثیر بگذارد و باعث عدم تطابق بین تولید و نیاز بازار شود. این چالش‌ها نیاز به توجه و برنامه‌ریزی دقیق دارند تا بهره‌وری عوامل تولید در سیستم کشاورزی بهبود یابد و به پایداری و امنیت غذایی کمک کند.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

۱. معرفی اساتید به سازمان‌ها و کارخانجات مرتبط در قالب فرصت مطالعاتی صنعت اساتید در جهت ارتقا بهره‌وری و افزایش تولید محصولات
۲. ارائه راهکارهای عملیاتی در جهت کاهش ضایعات تولید و افزایش راندمان تولید محصولات کشاورزی
۳. تهیه سند کشاورزی استان مازندران و ارائه آن به سازمان جهاد کشاورزی جهت عملیاتی نمودن مفاد آن در جهت افزایش تولید محصولات کشاورزی

برنامه‌های آینده

سازماندهی بیان نامه‌ها و رساله‌ها با محوریت بهره‌وری عوامل تولید در سیستم کشاورزی
عقد تفاهم نامه با شرکت‌های دانش بنیان و فناور
عملیاتی نموده سند کشاورزی استان با کمک سازمان جهاد کشاورزی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

سازمان جهاد کشاورزی
وزارت دفاع
استاندارداری مازندران
سازمان آب و فاضلاب

دانشگاه علوم کشاورزی
و منابع طبیعی ساری

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

حفاظت و احیا منابع طبیعی و زیستی

اهمیت و ضرورت مأموریت

آب، خاک، جنگل و مرتع از سرمایه‌های ملی، حیاتی و زیرساخت امنیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و زیستی کشور محسوب می‌شوند. حفظ، احیاء، توسعه و بهره‌برداری اصولی و بهینه از جنگل‌ها، منابع طبیعی تجدید شونده مراتع، بیشه‌های طبیعی و حفاظت از آب و خاک کشور در راستای توسعه پایدار ضروری است.

حفاظت، احیاء، توسعه و بهره‌برداری اصولی از منابع طبیعی با مشارکت‌های مردمی به عنوان رویکرد اصلی دولت در صیانت از طبیعت ایران و تقویت تشکلهای کشاورزی و منابع طبیعی در راستای اقدامات بدون هزینه اما تاثیرگذار بر حفظ ذخایر طبیعی و افزایش منابع آب زیرزمینی ضرورتی اجتناب ناپذیر است. آسیب‌هایی نظیر: حفظ تنوع زیستی حفظ تنوع زیستی تاثیرات منفی تغییرات اقلیمی، تاثیرات مستقیم بر سلامتی انسان‌ها، حفظ منابع طبیعی برای نسل‌های آینده از عوامل موثر در حفظ و احیاء منابع طبیعی و زیستی می‌باشد

اهمیت و ضرورت مأموریت

حفاظت و احیاء منابع طبیعی و زیستی یکی از چالش‌های مهم در راستای توسعه پایدار و حفظ محیط‌زیست است. این چالش‌ها به دلایل مختلفی ناشی از فعالیت‌های انسانی و تغییرات محیطی به وجود می‌آیند. در زیر به برخی از چالش‌های موجود در این زمینه اشاره می‌کنم:

- ۱- تخریب زیستگاه‌ها: فعالیت‌های انسانی مانند شهرسازی، کشاورزی و استخراج منابع طبیعی منجر به تخریب زیستگاه‌های طبیعی و کاهش تنوع زیستی می‌شود.
- ۲- آلودگی محیط‌زیست: آلودگی آب، خاک و هوا ناشی از صنایع، کشاورزی و زباله‌ها می‌تواند به آسیب به اکوسیستم‌ها و منابع طبیعی منجر شود و کیفیت زندگی موجودات زنده را تحت تأثیر قرار دهد.
- ۳- تغییرات اقلیمی: تغییرات آب و هوایی تأثیرات عمیقی بر اکوسیستم‌ها و منابع طبیعی دارند، از جمله تغییر در الگوهای بارش، افزایش دما و بروز پدیده‌های شدید جوی که می‌تواند به تخریب زیستگاه‌ها و کاهش تنوع زیستی منجر شود.
- ۴- استفاده ناپایدار از منابع: بهره‌برداری ناپایدار از منابع طبیعی، مانند جنگل‌ها، آب و خاک، می‌تواند به کاهش ذخایر این منابع و آسیب به اکوسیستم‌ها منجر شود.
- ۵- تجارت غیرقانونی: تجارت غیرقانونی و قاچاق گونه‌های جانوری و گیاهی به کاهش تنوع زیستی و تهدید گونه‌های در معرض خطر انقراض منجر می‌شود.
- ۶- کمبود آگاهی و آموزش: عدم آگاهی عمومی و آموزش در زمینه اهمیت حفاظت از منابع طبیعی و زیستی می‌تواند به رفتارهای ناپایدار و آسیب به محیط‌زیست منجر شود.
- ۷- توسعه اقتصادی و فشار بر منابع: رشد اقتصادی و نیاز به توسعه زیرساخت‌ها می‌تواند فشار بیشتری بر منابع طبیعی وارد کند و حفاظت از آن‌ها را دشوارتر کند.
- ۸- سیاست‌ها و مدیریت ناکافی: نبود سیاست‌های مؤثر و مدیریت مناسب منابع طبیعی می‌تواند به سوءاستفاده و تخریب این منابع منجر شود.
- ۹- تغییرات در الگوهای مصرف: تغییر در عادات مصرف و تقاضای بازار می‌تواند به بهره‌برداری بیش از حد از منابع طبیعی منجر شود.
- ۱۰- فقر و نابرابری: در جوامع فقیر، نیاز به تأمین معیشت می‌تواند باعث استفاده ناپایدار از منابع طبیعی شود و حفاظت از آن‌ها را دشوار کند. این چالش‌ها نیاز به همکاری بین‌المللی، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مؤثر، و افزایش آگاهی عمومی دارند تا منابع طبیعی و زیستی به طور پایدار حفظ و احیا شوند.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

استقرار مرکز هواشناسی در دانشگاه جهت پایش دائمی شرایط آب و هوایی و رصد شرایط اقلیمی
برگزاری همایش‌های علمی در خصوص حفاظت و احیا منابع طبیعی و زیستی
همکاری علمی و پژوهشی با سازمان‌های منابع طبیعی و محیط زیست در قالب طرح‌های پژوهشی مشترک جهت حفظ و احیا منابع طبیعی

برنامه‌های آینده

عقد تفاهم‌نامه با سازمان‌ها و نهادهای فعال در حفظ و احیا منابع طبیعی و محیط زیست
هدایت و سازماندهی طرح‌ها و پایان‌نامه به سمت موضوع حفاظت و احیا منابع طبیعی و زیستی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

اداره منابع طبیعی و آبخیزداری

محیط زیست

جهاد کشاورزی

دانشگاه کردستان
University of Kurdistan
زانکۆی کوردستان

دانشگاه کردستان

بهره‌مندی علمی و اقتصادی از ظرفیت هم‌جواری و هم‌زبانی با اقلیم کردستان عراق

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان کردستان به دلیل توپوگرافی و شرایط آب‌وهوایی متنوعی که دارد، از تنوع گیاهی بسیار عظیمی برخوردار است، به طوریکه بیش از ۲۲۰۰ گونه گیاهی در این استان رویش دارد که براساس منابع بسیاری از آن‌ها در طب بومی منطقه بصورت‌های مختلف در درمان بیماری‌ها و یا به‌عنوان نگهدارنده و طعم‌دهنده مواد غذایی استفاده می‌شوند. اما عدم شناخت کافی از متابولیت‌های ثانویه این گیاهان و اثرات آن‌ها باعث شده که آنطور که باید و شاید معرفی نشوند و بصورت مغفول باقی مانده‌اند. از طرفی دیگر، چراهای بی‌رویه، خشکسالی‌ها، آتش‌سوزی‌ها و سایر مخاطرات محیطی، زمینه نابودی و انقراض این گونه‌های گیاهی باارزش را فراهم نموده است. لذا لازم است که در زمینه استخراج و شناسایی مواد موثره این گیاهان، شیوه‌های حفاظت و بهره‌بردای مناسب و نیز اهلی‌سازی و توسعه این گیاهان گام‌هایی مؤثر برداشته شود.

چالش‌های موجود

- آیا با رونق گرفتن مناطق آزاد تجاری توسعه اقتصادی محقق خواهد شد.
- آیا ایده منطقه آزاد تجاری همسو با توسعه فضای کسب و کار در استان کردستان است.
- آیا با ایجاد منطقه آزاد تجاری بستری برای انتقال تکنولوژی، آموزش نیروی انسانی و استقرار فناوری نوین و ایجاد اشتغال فراهم خواهد شد.
- آیا سیاست‌های توسعه ای مرزی شکست خورده مانند بازارچه های مرزی، تعاونی های مرزنشین، کارت مرزنشینی در منطقه آزاد تجاری دو شهرستان مرزی بانه و مریوان دوباره تکرار نخواهد شد.
- با چه راهکارهایی می‌توان به سیاست های قبلی گرفتار نشده و در راستای توسعه اقتصادی استان و ایجاد اشتغال و انباشت سرمایه و ارزش افزوده گام برداشت.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- فعال‌سازی منطقه آزاد تجاری مریوان و بانه به عنوان مرکز مبادلات تجارت استان با سطح عملکرد فرمانطقه‌ای
- توسعه خدمات بازرگانی با توجه به همجواری آن با عراق و جهت‌گیرهای توسعه استان
- انعقاد تفاهم نامه با دانشگاه‌های اقلیم برای جذب دانشجو
- فعال‌سازی کمیته اقتصاد و سرمایه‌گذاری در شبکه ملی جامعه و دانشگاه

برنامه‌های آینده

- تعریف فعالیت‌های پژوهشی با همکاری دانشگاه، استانداری و سازمان‌های ذیربط
- منطقه آزاد تجاری بانه - مریوان و توسعه اقتصادی استان کردستان (برنامه‌ها و سیاست‌های عملیاتی)
 - گردشگری و اقتصاد پایدار در استان کردستان (ابعاد، اثرات، الزامات و سیاست‌های اجرایی)
 - آسیب‌شناسی و تدوین راهبردهای نفوذ در بازار کردستان عراق
 - راهکارهای علمیاتی توسعه اشتغال روستایی با تمرکز بر فرصت‌های گردشگری خرد و کم نیاز به سرمایه

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- استانداری کردستان
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کردستان
- دانشگاه کردستان
- تجار و کسبه بازار

دانشگاه کردستان

تکمیل و توسعه ارزش تولید گیاهان دارویی در حال انقراض و محصولات کشاورزی خاص استان کردستان

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان کردستان به دلیل توپوگرافی و شرایط آب و هوایی متنوعی که دارد، از تنوع گیاهی بسیار عظیمی برخوردار است، به طوریکه بیش از ۲۲۰۰ گونه گیاهی در این استان رویش دارد که براساس منابع بسیاری از آن‌ها در طب بومی منطقه بصورت‌های مختلف در درمان بیماری‌ها و یا به عنوان نگهدارنده و طعم‌دهنده مواد غذایی استفاده می‌شوند. اما عدم شناخت کافی از متابولیت‌های ثانویه این گیاهان و اثرات آن‌ها باعث شده که آنطور که باید و شاید معرفی نشوند و بصورت مغفول باقی مانده‌اند. از طرفی دیگر، چراهای بی‌رویه، خشکسالی‌ها، آتش‌سوزی‌ها و سایر مخاطرات محیطی، زمینه نابودی و انقراض این گونه‌های گیاهی باارزش را فراهم نموده است. لذا لازم است که در زمینه استخراج و شناسایی مواد موثره این گیاهان، شیوه‌های حفاظت و بهره‌بردای مناسب و نیز اهلی‌سازی و توسعه این گیاهان گام‌هایی مؤثر برداشته شود.

چالش‌های موجود

۱. کمبود بودجه و تسهیلات و عدم وجود سرمایه‌گذار مناسب در استان در زمینه تولید صنعتی گیاهان دارویی و توت فرنگی؛
۲. مقاومت کشاورزان در برابر تغییر الگوی کشت و نیل از کشاورزی سنتی به مدرن؛
۳. تغییرات آب و هوایی غیرقابل کنترل تأثیرگذار بر تراکنش گیاهان دارویی و تأثیرگذار بر رشد و تولید توت فرنگی؛
۴. صنایع تبدیلی و جنبی محدود در استان در زمینه تولید صنعتی و انبوه گیاهان دارویی و توت فرنگی؛
۵. عدم ثبات قیمت محصولات کشاورزی؛ و
۶. نبود زیرساخت‌های لازم جهت صادرات برون مرزی محصولات کشاورزی.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- مطالعه بازده و ترکیبات تشکیل‌دهنده‌ی اسانس در اندام‌های مختلف گل اروانه اورامانی رویش یافته در رویشگاه طبیعی استان کردستان؛
- مقایسه خصوصیات رشدی، میزان اسانس، فنل کل و قابلیت آنتی اکسیدانی جمعیت‌های مختلف سه گونه گل راعی جمع‌آوری شده از استان کردستان؛
- میزان موفقیت روش‌های مختلف ازدیاد گیاه دارویی گل اروانه‌ی اورامانی؛
- فرصت‌ها، چالش‌ها و راهکارهای توسعه کشت دیم غذا داروهای بهاری در استان کردستان؛
- بررسی فیتوشیمیایی اسانس گل اروانه‌ی اورامانی و اثر آن بر تکثیر سلول‌های سرطان سینه؛
- مطالعه‌ی روش‌های مختلف تکثیر و شرایط بهینه پس از تکثیر جهت اهلی‌سازی گونه‌های ثعلب دارویی رویش یافته در استان کردستان؛
- تهیه پروتکل تولید سه گونه از گیاهان بومی و اندمیک پرمصرف در طب سنتی و صنعت گیاهان دارویی استان کردستان؛
- میزان فنل کل، فلاونوئید و پتانسیل آنتی اکسیدانی عصاره هیدروالکلی گل زعفران جوقاسم جمع‌آوری شده از استان کردستان؛ و
- مقایسه جوانه‌زنی و رشد اولیه گیاهچه در محیط کشت‌های مختلف درون شیشه‌ای.

برنامه‌های آینده

- ارزیابی ترکیبات مؤثره گیاهان دارویی بومی استان کردستان؛
- ارزیابی اثرات دارویی مواد خام گیاهی و نیز مواد مؤثره گیاهان دارویی بومی استان کردستان؛
- ارزیابی روش‌های حفاظت و تکثیر درون‌جای و برون‌جای از گیاهان دارویی بومی استان کردستان که در معرض خطر انقراض و نابودی قرار دارند؛
- تلاش در جهت معرفی گیاهان دارویی با ارزش (بر اساس مطالعات انجام شده) به صنعت و بازار؛ و
- تلاش در راستای اهلی‌سازی گیاهان دارویی بومی استان که بازار مناسبی داشته و اهلی کردن آن‌ها دارای توجیه اقتصادی است.

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- مجموعه وزارت بهداشت؛
- سازمان‌ها و مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌ها؛
- جهاد کشاورزی؛ و
- عموم مردم.

دانشگاه کردستان

حفظ و احیاء جمعیت در حال انقراض دام‌های استان کردستان

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان کردستان با متوسط بارندگی ۴۳۸ میلیمتر در سال، ۱۳۱۵۰۲ هکتار ارضی آبی و ۷۰۳۹۹۲ هکتار اراضی دیم قطب اصلی تولید گندم با متوسط ۸۰۰ هزار تن در سال، دارا بودن بیش از ۷۶۵ واحد مرغداری گوشتی فعال با ظرفیت ۱۵۱۹۴۱۰۰ قطعه در هر دوره، تعداد دام سبک استان ۱۷۳۰۰۰۰ راس و دام سنگین در حدود ۲۴۶۳۰۰ راس و تولید ۳۳ هزار تن گوشت قرمز، ۱۶۴۰۰ هکتار باغ انگور و ۱۲۵۰۰ هکتار باغ انگور رشه به صورت دیم و دارای جایگاه دوم کشور، ۶۵ هزار تن تولید توت فرنگی رتبه نخست کشور و با تولید سالیانه ۲۱ هزار تن گردو از تولید کنندگان مهم گردو در کشور و بعد از همدان در رتبه دوم کشور قرار دارد.

چالش‌های موجود

- پایین بودن کیفیت گندم تولیدی در استان کردستان با داشتن حدود ۹ درصد پروتئین؛
- پایین بودن بهره‌وری تولید گوشت مرغ نسبت به استانداردهای جهانی و نبود سازو کارهای لازم برای صادرات مازاد گوشت تولیدی به بازارهای جهانی؛
- پایین بودن استفاده از منابع خوراک دام، توان گوشت قرمز تولیدی استان تا دو برابر قابل افزایش است؛
- عدم توسعه کافی باغ‌های انگور، سهم کم این محصول در ایجاد اشتغالزایی و عدم گسترش صنایع تبدیلی؛
- نبودن زیرساخت‌های لازم برای حمل و نقل مناسب توت‌فرنگی و نبود صنایع تبدیلی و فراوری؛ و
- عدم یکنواختی رنگ، اندازه و کیفیت مغز گردو و سایر صفات ظاهری و موانع صادراتی گردوی ایران.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- تعریف پروژه‌های تحقیقاتی در رابطه با رفع چالش‌های موجود شامل:
 - ۱- ارزیابی اثرات نانو اوره بر رشد و کیفیت گندم در شرایط اقلیمی استان کردستان؛
 - ۲- بهبود میزان پروتئین و ریز مغذیها در بذرها برای کاهش سوء تغذیه با روش بذر مال به وسیله نانومواد هیبریدی مهندسی شده؛
 - ۳- استفاده از کوادکوپتر برای پیشگیری از سرمازدگی محصول گردو (بومی مناطق استان کردستان؛
 - ۴- بررسی و بهینه سازی وضعیت تهویه در مرغداری های استان کردستان؛
 - ۵- نقشه برداری رقومی شاخص تناسب اراضی گندم در استان کردستان؛
 - ۶- انتخاب ارقام متحمل به تنش خشکی در توتفرنگی و افزایش تولید با استفاده از کودهای آلی؛ و
 - ۷- بررسی تاثیر ویتامین E و پوست انار بر عملکرد و کیفیت لاشه بره های نر پروار در مراتع سارال.

برنامه‌های آینده

- همکاری با مراکز تحقیقاتی و اجرایی استان برای استفاده از ظرفیت‌های کلی استان در حل چالش‌ها به منظور افزایش ضریب بهره‌وری در فعالیت‌های کشاورزی؛
- ساماندهی کردن رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویی در راستای رفع چالش‌های بخش کشاورزی؛
- انتخاب اساتید مشاور رساله‌های دکتری و پایان‌نامه‌ها از بین افراد توانمند تحقیقاتی و اجرایی؛
- استخراج بولتن‌های ترویجی از پایان‌نامه‌ها برای تاثیرگذاری نتایج علمی در عمل؛ و
- تلاش در جهت ایجاد تشکلهای صنفی زیربخش‌های کشاورزی با کمک سازمان جهاد کشاورزی.

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- استانداری کردستان و وزارت جهاد کشاورزی؛
- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کردستان؛
- دانشگاه کردستان؛ و
- کشاورزان و فعالین بخش کشاورزی.

دانشگاه گیلان

اثر پوشش بذر با ریزجاندانان خاکزی بر استقرار گیاهچه، بیماری مرگ گیاهچه و بنیه بذر تولیدی بادام زمینی در استان گیلان

اهمیت و ضرورت مأموریت

بذر با کیفیت بالا، یک نهاده حیاتی است که به عنوان عامل کلیدی در کشاورزی عمل می کند. برای دستیابی به بازده اقتصادی بالاتر و افزایش تولید باید کیفیت بذر را بهبود یابد. به این منظور علی رغم تحقیق درباره تولید، برداشت، فراوری، نمونه برداری، توزیع و آزمایش بذر باید تحقیقات کاربردی و پایه ای در زمینه ژنتیک بذر، تیمار بذر و استقرار گیاهچه انجام گیرد. تیمارهای بذر می توانند جوانه زنی بذر، ظهور گیاهچه، استقرار و قدرت گیاه را بهبود بخشند و در نتیجه بذرهای تیمار شده در مقایسه با گیاهان بدون تیمار از عملکرد، کیفیت و بازده اقتصادی بالاتری برخوردارند. دانشمندان زیادی در سرتاسر جهان تکنیک های جدیدی را به نام تکنولوژی بهبود بذر Seed enhancement techniques توسعه داده اند که پوشش دار کردن بذر Seed coating از جمله این تکنیک ها می باشد. پوشش دار کردن بذر به کاربرد مواد مفید در بذر بدون اینکه اندازه و شکل بذر تغییر پیدا کند، اطلاق می شود. یکی از روش های بهبود و افزایش کارایی بذر، پوشش دار کردن آن با ترکیبات زیستی مفید است که می تواند باعث تنظیم و بهبود جوانه زنی شود. این تکنولوژی امکان استفاده مؤثر از مواد مغذی، قارچ کش ها، حشره کش ها و ریزجاندانان مفید را فراهم می کند. رشد گیاه در خاک تحت تأثیر بسیاری از عوامل زیستی و غیر زیستی قرار دارد. ریزجاندانان متعددی در بخشی از خاک و یا منطقه نزدیک ریشه (ریزوسفر) زندگی می کنند. این ریزجاندانان از طریق تثبیت زیستی نیتروژن، محلول سازی فسفر و پتاسیم، افزایش عناصر معدنی خاک، کنترل عوامل بیماری زا و همچنین تولید مواد تنظیم کننده رشد گیاه، عملکرد گیاهان زراعی را تحت تأثیر قرار می دهند و نیز سبب افزایش مقاومت گیاهان به تنش های محیطی می شوند. این ریزجاندانان و تعامل آن ها با گیاهان، کاربرد تجاری دارد و در کشاورزی پایدار استفاده می شود.

بادام زمینی (*Arachis hypogaea* L.) یکی از مهمترین و اقتصادی ترین دانه های روغنی جهان است. سطح زیر کشت بادام زمینی در ایران حدود ۳ هزار هکتار و میزان تولید آن ۶ هزار تن دانه است. از این مقدار حدود ۲۸۱۴ هکتار آن در استان گیلان واقع شده است. عمده ترین دلایل استفاده از پوشش بذر، کنترل حشرات (Nault et al., 2006) و قارچ های بیماری زا (Salter and Smith, 1986)، افزودن ریزجاندانان مفید به ترکیب بذر (Rice et al., 2001)، افزودن مواد مغذی به بذر (Silva and Nakagawa, 1998)، بهبود جوانه زنی و استقرار گیاهچه (Peltonen-Sainio et al., 2006)، افزایش عملکرد (Scott et al., 1997) و کاهش هزینه ها می باشد.

از جمله ویژگی‌های مواد مورد استفاده برای پوشش‌دار کردن بذر کاربرد ساده، عدم سمیت مواد برای بذر طی جوانه‌زنی، سرعت پخش بالا و زیست تخریب پذیری و سازگاری آن با محیط زیست است. امروزه به دلیل وجود تنش‌های زیستی و غیر زیستی، درصد ظهور گیاهچه در بسیاری از گیاهان کاهش می‌یابد. تولید بذر مناسب در بادام‌زمینی مستلزم آن است که به کیفیت بذر، تغذیه گیاه و عوامل گیاهی و خاکی در منطقه تشکیل غلاف‌ها در خاک توجه شود. تولید بذرهایی که از بنیه پایینی دارند، باعث می‌شود درصد جوانه‌زنی و استقرار گیاهچه کاهش پیدا کند. این امر باعث می‌شود هزینه تولید گیاه بادام‌زمینی به طور قابل توجهی افزایش یابد. عدم آگاهی اکثر کشاورزان منطقه نسبت به بذر و نیازهای تغذیه‌ای این گیاه منجر به تولید بذرهایی می‌شود که از نظر بنیه و وجود بعضی از عناصر معدنی در حد پایینی باشند. در واقع بادام‌زمینی را می‌توان در زمره گیاهان دارای ارزش افزوده بالا دانست که توسعه کمی و کیفی آن می‌تواند در راستای اقتصاد مقاومتی با هدف افزایش تولید و اشتغال روستایی در منطقه، نقش مهمی را ایفا کند، چرا که فعالیت سالانه ۵۰۰۰ بهره‌بردار در زمینه تولید و فرآوری بادام‌زمینی در شهرستان آستانه اشرفیه دلیلی متقن بر این ادعاست.

چالش‌های موجود

بزرگترین مشکلات کشاورزان استان گیلان بخصوص منطقه آستانه‌اشرفیه این است که در بسیاری از سالها درصد جوانه‌زنی و سبز شدن بذرهایی بادام‌زمینی در مزرعه به شدت کاهش پیدا می‌کنند و حتی در بعضی از مناطق کشاورزان ۲ تا ۳ بار اقدام به کاشت بذر این گیاه می‌کنند. این امر باعث می‌شود هزینه تولید گیاه بادام‌زمینی به طور قابل توجهی افزایش یابد. بوته میری و مبتلا شدن گیاهچه به بیماری‌های قارچی نیز در کاهش استقرار گیاهچه نقش زیادی دارد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- ۱) اجرای طرح پایلوت در روستای استخر بیجار آستانه اشرفیه در سال ۱۴۰۱
- ۲) اجرای طرح پایلوت در روستای نقره ده آستانه اشرفیه در سال ۱۴۰۲
- ۳) اجرای طرح در ۲۰ هکتار از اراضی بادام‌زمینی آستانه اشرفیه در سال ۱۴۰۳

برنامه‌های آینده

اجرا در کل استان گیلان و استان اردبیل

دانشگاه گیلان

طرح توسعه و تقویت زنجیره ارزش محصول کیوی در استان گیلان

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان گیلان به دلیل شرایط مساعد اقلیمی و موقعیت خاص جغرافیایی جایگاه بسیار مطلوبی هم در تولید و صادرات میوه کیوی دارا می باشد. سطح زیر کشت باغ کیوی در استان گیلان ۷۳۰۰ هکتار و تولید حدود ۲۳۰ هزار تن میوه می باشد که بعد از استان مازندران با اندکی تفاوت در جایگاه دوم کشور قرار دارد. در کنار تولید بالا، وجود صنایع وابسته به کیوی از جمله سردخانه ها و صنایع سورتینگ و بسته بندی باعث شده است که امروزه میوه کیوی تبدیل به یک صنعت سودآور شود و سهم بسیار مهمی در ایجاد اشتغال استان داشته باشد. کیوی یکی از مهمترین محصول کشاورزی صادراتی ایران می باشد که سهم زیادی در ارزآوری کشور، ایجاد اشتغال و بهبود وضعیت اقتصادی بسیاری از کشاورزان شمال ایران به خصوص استان گیلان دارد. بطوری که تنها در سال ۱۴۰۲ حدود ۲۱۸ هزار تن میوه کیوی به ارزش تقریبی ۱۵۰ میلیون دلار از ایران به بیش از ۳۰ کشور جهان صادر شد. و حدود ۷۰ درصد از میزان صادرات از مزها و بنادر استان گیلان بوده است. دانشگاه گیلان به عنوان دانشگاه مادر در استان گیلان با داشتن ظرفیت علمی بالا سهمی زیادی در پیش برد اهداف و برنامه های پژوهشی و آموزشی این صنعت ایفا می کند و در حقیقت همکاری نزدیک و تنگاتنگ دانشگاه گیلان با صنعت کیوی استان گیلان پیشرفت قابل ملاحظه ای در این صنعت رخ داده و می توان گفت استان گیلان از نظر صنعت رو به رشد کیوی جایگاه نخست را دارا می باشد.

چالش های موجود

مهمترین چالش پیش رو صنعت کیوی عبارتند از:

علی رغم حجم نسبتاً بالای تولید و صادرات میوه کیوی در ایران، قیمت هر کیلوگرم میوه تولیدی ایران در مقایسه با کشورهای دیگر در بازارهای بین المللی بسیار پایین است (حدود یک دلار در مقایسه با میانگین ۳/۵ دلار جهانی). اعم این دلایل شامل عدم توجه به کیفیت میوه در حین تولید، نگهداری و صادرات متناسب با درخواست مشتری های بین المللی، عدم به کارگیری دانش و تکنولوژی های نوین تولید، نگهداری و بسته بندی میوه کیوی، عدم وجود ارقام جدید با ارزش افزوده بالا و در نهایت عدم داشتن برند واحد جهت معرفی میوه کیوی ایران در بازارهای بین المللی می باشد.

همچنین تغییرات اقلیمی و تأثیری که آن بر این صنعت از نظر تولید می گذارد، چالش جدیدی است که در سال های اخیر صنعت کیوی با آن روبه رو شده است. از جمله این تأثیرات گرم شدن هوا در فصل زمستان که با کاهش باردهی درختان کیوی در بیشتر مناطق همراه بوده است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

فعالیت‌های و اقداماتی که انجام شده است در چند بخش خلاصه می‌شود

- آموزش و ترویج: ارتباط نزدیک و تنگاتنگ با تولیدکننده‌ها و افزایش دانش فنی مدیریت تولید میوه در قالب کارگاه‌های آموزشی متعدد باعث بهبود کیفیت و عملکرد میوه در تاکستان‌ها شده است. به طوری که میزان تولید و کیفیت میوه‌های تولیدی ایران به نرم جهانی نزدیک شده است.
- پژوهش: مهمترین دست‌آورد پژوهشی ثبت و معرفی ارقام جدید کیوی در ایران که مزیت‌های نسبی فراوانی از جمله کیفیت بالا متناسب با نیاز مصرف‌کننده‌های بین‌المللی، زودرسی و در مجموع افزایش بهره‌وری در واحد سطح و ارتقا جایگاه صادراتی ایران در رتبه بندی جهانی خواهد شد. علاوه بر آن تعداد زیادی پایان‌نامه ارشد و رساله‌های دکتری در راستای بهبود وضعیت تولید و نگهداری میوه کیوی هر ساله در دانشگاه گیلان تعریف و اجرا می‌شود.
- مدیریت و جهت‌دهی صنعت کیوی: شرکت در جلسات مهم استانی و کشوری در راستای رفع موانع تولید و صادرات کیوی از رسالت‌های ذاتی و مأموریت‌گرایی دانشگاه گیلان می‌باشد.
- دانش بنیان: تاسیس شرکت دانش بنیان در راستای تولید و ترویج ارقام جدیدی که اصلاح شده است.

برنامه‌های آینده

- تدوین صنعت راهبردی توسعه صنعت کیوی ایران با مطالعه تمامی حلقه‌های این زنجیره
- تولید و معرفی ارقام جدید کیوی با تاکید بر ارقام گوشت قرمز و بی‌بی کیوی
- ترویج ارقام جدید کیوی و کشت گسترده آن
- حمایت‌های مالی از رساله دکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد مرتبط با موضوع کیوی
- برگزاری نشست‌های علمی و تخصصی با دست‌اندرکاران صنعت کیوی جهت حل مشکلات پیش‌رو این صنعت
- تقویت مرکز تحقیقاتی کیوی دانشگاه با استفاده از همه ظرفیت‌های موجود
- احداث باغ‌های مدرن کیوی در استان با مشارکت بخش خصوصی
- استفاده حداکثری از ظرفیت‌های بخش خصوصی جهت ارتقاء صنعت کیوی استان و کشور

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- تمامی فعالان امر صنعت کیوی از جمله تولیدکنندگان، سردخانه‌داران و صادرکنندگان
- سازمان‌های دولتی از جمله سازمان جهاد کشاورزی، صنعت معدن تجارت
- دانشجویان علاقه‌مند در ارتباط با صنعت کیوی
- تمامی محققین علاقه‌مند در امر تحقیق و پژوهش روی میوه کیوی
- انجمن‌های تخصصی که در ارتباط با صنعت کیوی وجود دارند

دانشگاه لرستان

افزایش بهره‌وری و توسعه آبرزی پروری در استان لرستان

اهمیت و ضرورت مأموریت

ماهی به‌عنوان یکی از منابع غذایی تأمین‌کننده پروتئین حیوانی ارزشمند در بحث تأمین امنیت غذایی جایگاه مهمی دارد. استان لرستان به عنوان قطب اول آبرزی پروری غیر ساحلی کشور (رتبه اول پرورش ماهیان سردآبی کشور) دارای پتانسیل بالایی در حوزه می باشد. صنعت آبرزی پروری پایدار میتواند با کمترین آسیب به محیط زیست، متضمن امنیت و سلامت غذایی جامعه باشد. کشور ایران از دو جهت شمال و جنوب با دریا در ارتباط است که زمینه را برای بهره‌برداری از منابع آبریان از طریق صیادی فراهم کرده است. از سوی دیگر هرچند کشور ایران از نظر جغرافیایی و اقلیمی جزء کشورهای کم‌آب محسوب می‌شود اما توزیع آب در برخی نقاط ایران به‌گونه‌ای است که امکان انجام فعالیت‌های شیلاتی در قالب آبرزی پروری اقتصادی به‌خوبی فراهم است. در این بین دو موضوع قابل مطرح شدن وجود دارد: (۱) بهره‌برداری از منابع دریایی علاوه بر محدودیت‌های تکنولوژیکی و تکنیکی که نیازمند وجود تجهیزات پیشرفته برای بهبود کارایی صید دارد، از نظر وجود آلاینده‌های خطرناک مانند پسماندهای صنایع نفتی و پتروشیمی و غیره موجود در دریاها نیز محدود است. (۲) در مورد آب‌های داخلی نیز هم‌اکنون تقریباً تمامی منابع آبی به‌طور کامل در حال بهره‌برداری هستند. با وجود تلاش‌ها و سرمایه‌گذاری‌هایی که در این موارد انجام شده، اما همچنان تولیدات آبرزی پروری و شیلاتی ایران از نظر کمی و کیفی با ایده‌آل‌های امنیت غذایی فاصله دارند. برای ایجاد امنیت غذایی لازم باید با استفاده از روش‌های نوین، گام‌های اساسی در جهت تأمین پروتئین مورد نیاز کشور برداشته شود. در سطح جهانی، آبرزی پروری از نظر تنوع گونه‌ای و افزایش تراکم پرورشی در حال گسترش است.

قفس‌های پرورشی از جمله راه کارهای مناسب برای توسعه آبرزی پروری می باشند. صنعت پرورش در قفس به صورت مدرن، نسبت به سایر روش‌های آبرزی پروری جدید بوده و نیازمند انجام مطالعات بیشتر به خصوص در زمینه اعمال روش‌های مدیریتی و کاهش آسیب‌های وارده از این صنعت به محیط زیست می باشد. لازم به ذکر است که پرورش آبریان در قفس علاوه بر منافع اجتماعی، اقتصادی و محیطی زیاد و مهم مانند افزایش امنیت غذایی، کاهش اثر فقر، افزایش فرصت‌های شغلی در جوامع روستایی ساحلی، تأمین غذاهای دریایی، کاهش هزینه‌های اولیه تولید و بهبود تغذیه انسان، دارای مشکلاتی نیز می باشند که باید از طریق روش‌های علمی مورد ارزیابی و بررسی قرار گیرند.

از بعد دیگر، در زمینه مزارع سنتی از آنجاییکه آب خروجی از مزارع پرورش ماهی همچنان پتانسیل تولید دارد، استفاده از روشهای علمی ساده اما موثر در زمینه تصفیه آب و برگشت آن به مدار پرورش، می تواند نهایتاً با افزایش میزان تولید در واحد سطح به حاشیه سود بیشتر و تولید پایدارتر بیانجامد و با توجه به شرایط کنونی رفتن به سمت سیستم‌های واجد بازچرخش آب یکی از الزامات مهم پیش روی صنعت آبرزی پروری کشور تلقی می گردد.

چالش‌های موجود

- عدم وجود سرمایه گذاری کافی و سرمایه در گردش مناسب برای اجرای سیستم های نوین آبی‌پروری در کشور و انفعال متولی دولتی این موضوع در حوزه فرهنگ سازی و ارائه مشوق های مالی
- نبود متخصصان کافی در حوزه سیستم‌های نوین آبی‌پروری در کشور
- برداشت بی رویه از منابع آبی کشور و عدم توجه به ارزش واقعی آب
- خطر ورود گونه‌های غیربومی به پهنه‌های آبی طبیعی و به مخاطره افتادن امنیت زیستی کشور در صورت عدم توجه به سیستم‌های پرورشی مدار بسته
- کمبود منابع مالی در استان برای انجام مطالعات و پژوهش‌های علمی در زمینه های مختلف آبی‌پروری

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برگزاری سومین کنفرانس ملی حفاظت از ماهیان ایران با تاکید بر ماهیان حوضه آبریز تیگره (آذر ۱۴۰۲)، گروه علوم و مهندسی شیلات و محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه لرستان.
- برگزاری اولین همایش ملی حکمرانی منابع طبیعی و آینده پژوهی توسعه پایدار (اردیبهشت ۱۴۰۳)، گروه علوم و مهندسی شیلات و محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه لرستان.
- جایابی و تهیه لوازم و ادوات کارگاه سرپوشیده پرورش آبزیان دانشگاه

برنامه‌های آینده

- تداوم تلاش هدفمند در جهت ترویج فرهنگ

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- دانشگاه لرستان
- سازمان جهاد کشاورزی استان لرستان
- اداره کل شیلات استان لرستان
- دانشگاه فنی و حرفه ای
- مرکز رشد دانشگاه لرستان

دانشگاه لرستان

توسعه کشت گیاهان دارویی بومی و افزایش بهره‌وری در صنایع تبدیلی استان لرستان

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان لرستان با مساحتی نزدیک به ۲۸۳۲۹ کیلو متر مربع، دارای حدود ۲ میلیون هکتار منابع طبیعی است که از این مقدار ۶۴۹ هزار هکتار بصورت اراضی مرتعی و ۸۸۵۰۰۰ هکتار جنگل است. از نظر آب و هوایی این استان دارای چهار اقلیم متفاوت (نیمه خشک، نیمه مرطوب معتدل، نیمه مرطوب سرد و اقلیم ارتفاعات) است. استان لرستان یکی از مهمترین رویشگاه‌های طبیعی گیاهان دارویی کشور می‌باشد و دارای تنوع گونه‌ای بسیار بالایی است که این خود متأثر از تنوع اقلیمی و آب و هوایی در این منطقه از رشته کوه‌های زاگرس است. از میان ۸ هزار گونه گیاهی ایران، بیش از ۱۷۰۰ گونه گیاهی در رویشگاه‌های بومی استان گزارش شده است. تا به حال حدود ۱۵۱ گونه گیاه دارویی از سطح استان جمع‌آوری و شناسایی شده است. گیاهان دارویی یکی از منابع بسیار ارزشمند در گستره وسیع منابع طبیعی استان لرستان می‌باشند که در صورت شناخت دقیق، کشت، توسعه و بهره‌برداری صحیح می‌تواند نقش مهمی در سلامت جامعه، اشتغال زایی و صادرات غیرنفتی داشته باشند.

افزایش روزافزون جمعیت و نیز افزایش تمایل به استفاده از گیاهان دارویی بدلیل مزایای متعدد آنها، باعث برداشت بی‌رویه این گیاهان از رویشگاه‌های طبیعی و در نتیجه تسریع روند انقراض بسیاری از گونه‌های با ارزش دارویی شده است. علاوه بر این، برداشت از طبیعت با مشکلات متعددی از جمله کیفیت پایین و ناهمگنی مواد گیاهی، عدم اطمینان از تامین پایدار مواد گیاهی مورد تقاضا و خطر انقراض گونه‌های با ارزش روبرو است. بنابراین نگرانی شدیدی در خصوص کاهش مداوم جمعیت گیاهی، کاهش تنوع ژنتیکی و تخریب زیستگاه گیاهان دارویی وجود دارد، به گونه‌ای که بین چهار تا ده هزار گونه دارویی در معرض خطر انقراض وجود دارد.

به دلیل مشکلات مربوط به برداشت گیاهان دارویی از رویشگاه‌های طبیعی، وارد کردن گیاهان دارویی وحشی به جرگه کشاورزی و کشت آن‌ها امری اجتناب‌ناپذیر است. بنابراین انجام مطالعات علمی و عمیق در زمینه اهلی کردن، اصلاح و به‌زراعی گونه‌های دارویی وحشی، زمینه کشت و کار اقتصادی این گونه‌های با ارزش را توسط کشاورزان فراهم خواهد کرد. با توجه به پتانسیل بالای استان لرستان در زمینه گیاهان دارویی و نظر ارزش افزوده‌ی بالاتر گیاهان دارویی در مقایسه با سایر گیاهان زراعی و باغی، انجام پژوهش‌ها و مطالعات کاربردی در زمینه گیاهان دارویی می‌تواند نقش به‌سزایی در توسعه کشت و کار آن‌ها و رونق اقتصادی منطقه داشته باشد.

چالش‌های موجود

- کمبود منابع مالی برای انجام مطالعات و پژوهش‌های علمی در زمینه اهلی سازی و به‌زراعی گیاهان دارویی بومی استان
- عدم حمایت مناسب از متخصصان و پژوهشگران در زمینه گیاهان دارویی
- کمبود اطلاعات تخصصی کشاورزان و تولیدکنندگان در زمینه کشت و کار و به‌ویژه فرآوری گیاهان دارویی باعث شده است که پتانسیل بالای استان لرستان در زمینه کشت و فرآوری گیاهان دارویی به صورت مغفول بماند.
- عدم وجود سرمایه‌گذاری کافی و سرمایه در گردش مناسب برای فراوری گیاهان دارویی و فرمولاسیون داروهای گیاهی
- برداشت بی‌رویه گیاهان دارویی از رویشگاه‌های طبیعی و خطر انقراض گیاهان دارویی با ارزش و پر کاربرد
- چرای بی‌رویه دام در مراتع و کاهش مداوم جمعیت گیاهی، کاهش تنوع ژنتیکی و تخریب زیستگاه گیاهان دارویی
- عدم اعطای تسهیلات بانکی جهت حمایت از کشاورزان و تولیدکنندگان

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- فعالیت‌های انجام شده را می‌توان در چند بخش خلاصه نمود:
- ۱. اجرای طرح‌های تحقیقاتی ملی، استانی و درون دانشگاهی
- ۲. انجام پایان نامه‌های دانشجویی
- ۳. پایان نامه های تقاضا محور
- ۴. مشاوره اعضای هیات علمی به بخش خصوصی
- ۵. احداث پژوهشکده گیاهان دارویی در شهرستان الیگودرز
- ۶. مشاوره به سازمان‌های فعال در بخش اجرا

احداث کلکسیون (هربوراتوم) گیاهان دارویی تحت مشاوره دانشگاه لرستان

احداث مزارع گیاهان دارویی تحت مشاوره دانشگاه لرستان

مشاوره در زمینه کشت گلخانه‌ای هیدروپونیک گوجه فرنگی و فلفل

برنامه‌های آینده

- تجهیز پژوهشکده گیاهان دارویی جهت اجرای کلیه پروژه‌های تحقیقاتی به نژادی و به زراعی در خصوص گیاهان دارویی و صنایع دارویی با منشاء گیاهی.
- ایجاد باغ گیاهان دارویی با هدف حفظ ذخایر ارزشمند ژنتیکی موجود در طبیعت و تلاش در جهت استفاده بهینه و بهره برداری از این ذخایر و اکوتوریسم.
- تلاش هدفمند در جهت ترویج فرهنگ گیاه درمانی در استان در راستای تغییر روند روزافزون مصرف داروهای شیمیایی.
- تولید بذر مورد نیاز از گونه‌های سازگار در استان با هدف ترویج کشت گیاهان دارویی مهم.
- سرمایه گذاری در بخش تولید و فرآور گیاهان دارویی
- تشویق شرکت های دانش بنیان در حوزه گیاهان دارویی و باغداری جهت افزایش بهره‌وری
- آموزش کشاورزان محلی جهت تولید و پرورش گیاهان دارویی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

دانشگاه محقق اردبیلی

توسعه اقتصاد گردشگری و سوغات استان اردبیل

اهمیت و ضرورت مأموریت

گردشگری مجموعه و نظامی از عناصر به هم پیوسته می‌باشد که در تمامی مراحل با هم در تعامل هستند. از جمله این عناصر می‌توان به زیرساخت‌های توسعه گردشگری اشاره کرد که نقشی حیاتی در فرآیند شکل‌گیری آن دارند. بر این اساس و با توجه به موارد زیر، ضرورت توسعه گردشگری بیش از پیش نمایان می‌شود:

۱. ترویج باور و اعتقاد راسخ برای مسئولان استانی در سطوح مختلف مبنی بر اینکه مهم‌ترین و اصولی‌ترین روش در توسعه صنعت گردشگری، مشارکت مردم، دانشجویان، دانشگاهیان و نهادهاست.
۲. برقراری ارتباط قوی و مستمر با مشارکت کنندگان، گردشگران و تفهیم مبانی فرهنگ توسعه صنعت گردشگری
۳. ترویج روحیه تعاون و مشارکت اجتماعی استانی در محافظت از منابع طبیعی خدادادی و عظیم توسعه صنعت گردشگری از طریق رسانه‌های جمعی
۴. فراهم کردن زمینه مشارکت ملی در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در توسعه صنعت گردشگری
۵. اقدامات گروهی و تشکیل انجمن توسعه صنعت گردشگری

لذا با توجه به منابع غنی طبیعی در استان اردبیل شامل: جنگل‌ها، آب‌های زیرزمینی، رودخانه‌ها، آب و هوای طبیعی، کوه‌ها و آب‌های گرم درمانی و به‌ویژه خاک حاصلخیز برای کشاورزی و باغداری، زمینه‌های مناسبی برای به‌وجود آمدن یک قطب گردشگری در حوزه‌های سلامت، منابع طبیعی، جنبه‌های درمانی و سوغاتی فراهم می‌باشد. در عین حال به دلیل طولانی‌مدت بودن فصل زمستان، یکی از بهترین موقعیت‌ها برای ایجاد قطب گردشگری زمستانی به شمار رفته و از سویی با توجه به وجود آب‌های گرم معدنی و درمانی و جنگل‌های کاملاً طبیعی و بکر به دلیل وجود کوه سبلان و شاخه‌های کوهستانی هرم‌های سه‌گانه کسری و شاخه‌های کوهستانی متنوع دیگر و همچنین رودخانه‌ها و نواحی بکر کوهستانی، یکی از بهترین مناطق برای طراحی و راه‌اندازی قطب گردشگری طبیعی-درمانی و گردشگری ورزشی به‌ویژه از نوع ورزش‌های ماجراجویانه می‌باشد. همچنین به دلیل کشت انواع محصولات زراعی، باغی و دامداری، زمینه مناسبی برای پرورش محصولات کشاورزی و دامی در استان اردبیل فراهم می‌باشد که می‌تواند در توسعه زنجیره سوغات غذایی و صنایع دستی استان نیز موثر واقع شود.

چالش‌های موجود

۱. فقدان برنامه‌ریزی و تشکلهای ویژه گردشگری در سطح استانی و دانشگاهی
 ۲. عدم تعیین جایگاه گردشگری توسعه در فرآیند تحولات استانی و فقدان پایش‌های لازم به لحاظ علمی
 ۳. نبود تیم تخصصی و پژوهشی ویژه در باب فهم و شناسایی پسران و پیش‌ران گردشگری توسعه‌محور در بازه زمانی بلندمدت
 ۴. عدم اهتمام به تعامل بین فرهنگی و دیپلماسی با استانهای همجوار و فرهنگ‌های برون مرزی با هدف تقویت و توسعه پایدار گردشگری بومی و برون مرزی
- همچنین توجه به گردشگری داخل کشور و گردشگری خارجی، نیازمندی‌هایی اساسی مثل حمل و نقل، اماکن رفاهی و اسکان، تبلیغات، امنیت و راهنمای جامع گردشگری را می‌طلبد. چالش‌های اساسی برای جذب گردشگر به مقصد استان اردبیل، نیازمند توجه کلیدی و کلان از نظر مالی، ساختاری، تربیت نیروی متخصص انسانی و احداث اماکن قابل بهره‌برداری همچون: دهکده‌های ورزشی، تسهیل مراسلات و جذب منابع مالی متمرکز و غیر متمرکز برای امکان جذب گردشگر در طول کامل سال و همچنین، نگهداری استاندارد محصولات کشاورزی، باغبانی و سوغاتی استان اردبیل و ارتقای سطح توسعه زنجیره ارزش مزارع سیب‌زمینی و باغات غنی استان اردبیل در شهرهای مختلف می‌باشد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام‌شده

- ۱- تدوین ماموریت مرکز تحقیقات سلامت گستر دانشگاه در حوزه‌های سلامت سازمانی، سلامت جسمانی، سلامت روانی و حوزه گردشگری به‌طور عام، و گردشگری ورزشی و سلامت به‌طور خاص، که منجر به برگزاری دوازده کارگاه آموزشی برای دانشجویان و علاقه‌مندان خارج از دانشگاه با عناوین: گردشگری و راهکارهای جذب گردشگر در استان اردبیل، تامین مسیرهای درآمدزایی برای توسعه گردشگری استان اردبیل، راهکارهای توسعه گردشگری ورزش‌های ماجراجویانه در استان اردبیل، شیوه‌های آماده‌سازی منابع انسانی برای توسعه میزبانی از گردشگران داخلی و خارجی و آشنایی با امکانات، سوغات و منابع زیرزمینی استان برای توسعه گردشگری مقصد می‌باشد.
- ۲- جذب و انجام طرح پژوهشی پسادکتری مدیریت ورزشی با عنوان طراحی مدل بهینه‌سازی کسب و کار با رویکرد توسعه پایدار گردشگری ورزش‌های ماجراجویانه در استان اردبیل، توسط همکار پژوهشی خانم دکتر زهرا سهرابی و استاد میزبان آقای دکتر مهرداد محرم‌زاده.
- ۳- جذب دو دانشجوی دکتری استادمحور در حوزه گردشگری سلامت و گردشگری طبیعی در دانشگاه محقق اردبیلی، برای سال تحصیلی ۱۴۰۳.
- ۴- تصویب و انجام شش پایان‌نامه کارشناسی ارشد در حوزه گردشگری به‌طور عام و گردشگری به‌طور خاص
- ۵- برگزاری اولین همایش بین‌المللی و دومین همایش ملی مدیریت سلامت با رویکرد گردشگری و گردشگری ورزشی در اردیبهشت ۱۴۰۳ در دانشگاه محقق اردبیلی، با مشارکت سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان، اداره کل ورزش و جوانان استان، استانداری اردبیل.

برنامه‌های آینده

- ۱- اخذ موافقت همکاری سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان اردبیل و سازمان کشاورزی و منابع طبیعی استان و حوزه امور اجتماعی استانداری و دانشگاه‌های محقق اردبیلی، علوم پزشکی و آزاد برای تبادل و همکاری در انجام پژوهش‌ها و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مرتبط با توسعه گردشگری در استان اردبیل با تاکید بر جاذبه‌های طبیعی و محصولات کشاورزی و سوغاتی و برگزاری کارگاه‌های آموزش و استارت‌آپ‌های مرتبط با توسعه اقتصاد گردشگری و سوغات استان اردبیل با همکاری پارک علم و فناوری استان.
- ۲- آماده‌سازی طرح تفصیلی راه‌اندازی مرکز دانش‌بنیان گردشگری سلامت با مشارکت دانشگاه علوم پزشکی استان.
- ۳- تداوم جهت‌دهی دانشجویان دکتری و ارشد در حوزه‌های علوم اجتماعی، علوم انسانی و تربیت‌بدنی برای انجام پژوهش‌های کمی و کیفی در حوزه مربوط به گردشگری.
- ۴- تداوم برگزاری دومین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی گردشگری ورزش در دانشگاه محقق اردبیلی
- ۵- برگزاری کارگاه‌های و نشست‌های تخصصی در سطح دانشکده و دانشگاه
- ۶- تدوین برنامه در سطح استان برای نهادهای ساز و تبلیغ جایگاه و اهمیت گردشگری آینده استان

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- ۱- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان اردبیل
- ۲- استانداری اردبیل به ویژه حوزه امور اجتماعی و اقتصادی استان
- ۳- شورای فرهنگ عمومی استان اردبیل
- ۴- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی استان
- ۵- سازمان جهاد کشاورزی و منابع طبیعی استان
- ۶- آژانس‌ها و مراکز گردشگری خصوصی استان اردبیل
- ۷- شهرداری و مراکز خدمات گردشگری و حمل و نقل

دانشگاه محقق اردبیلی

عنوان مأموریت: توسعه زنجیره ارزش مزارع سیب زمینی در استان اردبیل

اهمیت و ضرورت مأموریت

سیب زمینی به عنوان یکی از مهم ترین محصولات زراعی در سطح جهانی و به ویژه در ایران، نقش بسزایی در تأمین امنیت غذایی و معیشت کشاورزان ایفا می کند. استان اردبیل با شرایط اقلیمی مناسب و خاک های حاصلخیز، یکی از مناطق کلیدی در تولید سیب زمینی به شمار می آید. از این رو، حفظ زنجیره ارزش این محصول و به نژادی آن به منظور افزایش کیفیت و کمیت تولید، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به نژادی سیب زمینی نه تنها به بهبود ویژگی های زراعی و مقاومت سازی در برابر بیماری ها و آفات کمک می کند، بلکه می تواند به افزایش بهره وری و کاهش هزینه های تولید نیز منجر شود. از سوی دیگر، حفظ زنجیره ارزش سیب زمینی در اردبیل به معنای ایجاد ارتباط مؤثر بین تولید کنندگان، فرآوری کنندگان و بازارهای مصرف است که می تواند به بهبود وضعیت اقتصادی کشاورزان و توسعه پایدار این صنعت کمک کند. در این راستا، توجه به روش های نوین به نژادی، و تولید ارقام جدید و معرفی به کشاورزان از جمله اقداماتی است که می تواند به ارتقاء زنجیره ارزش این محصول در استان اردبیل منجر شود. با توجه به تغییرات اقلیمی و افزایش فراوانی خشکسالی ها، تولید سیب زمینی در معرض خطر قرار دارد. اصلاح ارقام مقاوم به تنش خشکی می تواند به کشاورزان کمک کند تا در شرایط کم آبی نیز به تولید پایدار ادامه دهند. ارقام متحمل به خشکی معمولاً بهینه تر از منابع آبی استفاده می کنند و می توانند در شرایط کم آبی عملکرد بهتری داشته و به بهره وری آب کمک کنند. بیماری های قارچی و باکتریایی می توانند به شدت به عملکرد و کیفیت سیب زمینی آسیب برسانند. اصلاح ارقام مقاوم به این بیماری ها می تواند خسارات اقتصادی را کاهش دهد و به افزایش درآمد کشاورزان کمک کند. از سوی دیگر، با کاهش استفاده از سموم نه تنها به کاهش هزینه های تولید کمک می کند، بلکه به حفظ محیط زیست و سلامت عمومی نیز کمک می کند. در این راستا پروژه ای با عنوان **"جهش زایی درون شیشه ای سیب زمینی به منظور اصلاح برای مقاومت به بیماری و تنش خشکی"** که یک پروژه چند ساله با اهداف کوتاه مدت و میان مدت است، تعریف شده است که در قالب چند طرح پژوهشی، طرح پارسا و پروژه پژوهشی دانشجویان پسا دکتري قرار است انجام گیرد. این پروژه که در راستای نیازهای جهاد کشاورزی استان اردبیل در سامانه نان به شماره ۱۰۰۱۰۴.۲۰۲۰.۰۳.۰۷.۰۰.۰۰=WSB0000 ثبت شده است، موارد زیر را شامل می شود.

۱- اهداف:

جهش زایی درون شیشه ای (In vitro Mutation Breeding) به عنوان یک روش نوین در به نژادی گیاهان، به ویژه در سیب زمینی، می تواند به تولید ارقام مقاوم به بیماری ها و تنش های محیطی مانند خشکی کمک کند. این پروژه به بررسی و ارزیابی اثرات جهش زایی درون شیشه ای بر ویژگی های زراعی، کیفیت سیب زمینی و مقاومت آن به تنش های زیستی و غیر زیستی به ویژه خشکی می پردازد.

۲- روش شناسی پروژه:

- انتخاب ارقام مناسب سیب زمینی و تهیه ریزنمونه، کشت در شرایط درون شیشه ای و تهیه مواد گیاهی لازم برای القای جهش.
- ایجاد جهش: شامل استفاده از مواد شیمیایی مانند EMS و تابش اشعه گاما برای ایجاد جهش و کشت مواد تیمار شده در محیط مناسب.
- انتخاب و ارزیابی جهش یافته ها شامل انتقال نمونه های جهش یافته به شرایط کشت درون شیشه ای و ارزیابی ویژگی ها
- آزمون های مزرعه ای شامل بررسی ویژگی های زراعی (رشد، عملکرد، مقاومت به تنش ها) و کیفیت محصول (طعم، بافت، و ارزش غذایی)، آزمون مقاومت به بیماری های رایج سیب زمینی (مانند بیماری های قارچی و باکتریایی).
- تهیه گزارش نهایی شامل نتایج و پیشنهادات

چالش‌های موجود

۱. جلب حمایت مالی از طرف وزارت عتف
۲. عدم تخصیص اعتبار برای شروع پروژه در قالب رساله پسادکتری به دلیل عدم وجود اعتبار لازم برای پذیرش محققان پسادکتری در دانشگاه
۳. مشکلات مربوط به تهیه مواد و وسایل مصرفی مورد نیاز به دلیل افزایش قیمت کالاها و گران بودن خدمات آزمایشگاهی مورد نیاز
۴. مشکلات مربوط به تخصیص پیش‌پرداخت کافی از جانب وزارت عتف به منظور تامین مواد و تجهیزات مورد نیاز
۵. جلب حمایت مالی بنیاد ملی نخبگان و طولانی بودن پروسه داوری و تصویب پروژه در آن

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

۱. تعریف پروژه و تهیه پیشنهاد طرح با عنوان: "جهش‌زایی درون شیشه‌ای سیب‌زمینی به منظور اصلاح برای مقاومت به بیماری و تنش خشکی" و تصویب آن در گروه آموزشی و دانشکده مربوطه.
۲. انعقاد قرارداد همکاری مشترک بین دانشگاه و مرکز تحقیقات کشاورزی استان اردبیل در راستای همکاری مشترک و هم‌افزایی برای اجرای پروژه.
۳. انجام پژوهش اولیه و تعیین دز موثر ماده شیمیایی EMS برای جهش‌زایی در سیب‌زمینی.
۴. تعیین محیط کشت مناسب برای رشد کالوس و ریزنمونه‌های گره به عنوان مواد گیاهی مورد استفاده در جهش‌زایی.
۵. تالیف کتاب با عنوان "اصول و روش‌های تولید بذر پیش‌پایه سیب زمینی" توسط همکار رسول اصغری.
۶. ترجمه و چاپ کتاب با عنوان "راهنمای به‌نژادی به کمک جهش / آ تهیه‌کننده سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، توسط همکار رسول اصغری و نسیم صولت برای آشنایی بیشتر با روش‌های به‌روز و کارآمد و استفاده از مطالب آن در اجرای پروژه.
۷. شروع ترجمه کتاب "به‌نژادی سیب‌زمینی شیوه‌های علمی و عملی" از انتشارات اسپرینگر ۲۰۲۳.
۸. پیگیری و تلاش برای جلب موافقت اخذ محققان پسادکتری از طریق دانشگاه.

برنامه‌های آینده

- تلاش برای جلب حمایت مالی وزارت عتف و بنیاد ملی نخبگان جهت شروع و ادامه پروژه
- تلاش برای جذب پژوهشگران پسا دکتری جهت همکاری در پروژه
- مکاتبه با سازمان انرژی اتمی کشور برای همکاری در انجام جهش‌زایی به کمک اشعه گاما

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

۱. مرکز تحقیقات کشاورزی اردبیل
۲. سازمان انرژی اتمی کشور
۳. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه هرمزگان

دانشگاه هرمزگان

چالش‌ها و پتانسیل‌های کارآفرینی و نوآوری در صنایع شیلاتی استان هرمزگان

اهمیت و ضرورت مأموریت

یکی از بخش‌های اقتصادی بسیار مهم و پر رونق در ایران، صنایع شیلاتی است. با قرار گرفتن دریای خزر در شمال کشور و دریای عمان و خلیج فارس در جنوب ضرورت استفاده از این نعمت خدادادی دو چندان احساس می‌شود. اگرچه از این ظرفیت و توان بالقوه آن گونه که باید بهره گرفته نشده، اما برنامه‌ها و چشماندازهای طراحی شده نشان از آن دارد که توجه جدی‌تر به این بخش می‌تواند آینده روشن‌تری برای اقتصاد کشور فراهم آورد. وجود ظرفیت‌های بالای شیلاتی در استان هرمزگان، همچنین وابستگی اقتصادی و ارتزاق حدود ۲۲ درصد ساکنان استان هرمزگان به امور شیلاتی و آبروی پروری می‌تواند زمینه‌ای برای پیشرفت و اشتغال زایی در استان با توجه به استفاده از فناوری‌های نوین و برنامه‌ریزی‌های اصولی جهت تامین غذای سالم برای جامعه و درآمدهای ناشی از آن در اقتصاد ملی باشد. این توضیحات و پتانسیل‌های موجود در استان هرمزگان ضرورت بررسی یک طرح هدفمند و کاربردی برای نهایت استفاده و پیشرفت صنایع شیلاتی و آبریان را ایجاد می‌کند.

چالش‌های موجود

منابع آبروی دریاها متفاوت با سایر منابع طبیعی تجدید شونده، قابل سنجش دقیق نبوده و محدود می‌باشد. از طرف دیگر روش‌های سنتی در این صنعت باعث بهره‌وری پایین فعالیت‌های شیلاتی شده است. علاوه بر آن قیمت نسبتاً بالای محصولات شیلاتی باعث کاهش مصرف سرانه این محصولات در کشور و یا به عبارت دیگر کاهش مشتریان این دسته از محصولات شده است. در ضمن ضعیف بودن زیرساخت‌های مختلف در ارتباط با این صنعت مانند کمبود صنایع کوچک و متوسط ماشین سازی و ساخت و تولید در استان هرمزگان از چالش‌های بزرگ این صنعت می‌باشد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- برگزاری یازدهمین کنفرانس ملی ماهی شناسی ایران در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳ در دانشگاه هرمزگان با محور های: بیوسیستماتیک و تبارشناسی - حفاظت و تنوع زیستی، ژنتیک و زیست فناوری - زیست شناسی، بوم شناسی و جغرافیای زیستی - تکثیر پرورش، فیزیولوژی و تغذیه - تکنولوژی صید، مدیریت صید و ارزیابی ذخایر - شیلات، توسعه پایدار و اقتصاد دریامحور- فرآوری محصولات شیلاتی و ایمنی غذایی - بهداشت و بیماری‌ها - ماهیان زینتی
- آغاز فعالیت پژوهشکده مطالعات مکران با سه گروه پژوهشی: گروه مطالعات فناوری‌های نوین کشاورزی، گروه مطالعات اقتصاد دریا محور صنایع انرژی بر و گروه مطالعات برنامه ریزی و توسعه پایدار مناطق ساحلی و دریایی
- انتشار ۳۳ عنوان مقاله فارسی مرتبط با شیلات
- انتشار ۲۶ عنوان مقاله انگلیسی مرتبط با شیلات
- انجام ۲۴ پایان نامه و رساله مرتبط با شیلات

برنامه‌های آینده

برای پیشبرد هرچه سریعتر و موثر طرح و استفاده از نهایت ظرفیت موجود برنامه‌های ذیل در دستور کار قرار دارد:

- شناسایی مشکلات و چالش های بخش‌های مختلف صنایع شیلاتی استان هرمزگان
- شناسایی پتانسیل ها و فرصت های بخش‌های مختلف صنایع شیلاتی استان هرمزگان
- بررسی و شناسایی محورهای اصلی بهبود کارآفرینی و اشتغال مرتبط با صنایع شیلات با هم اندیشی نخبگان و مسئولین حوزه مربوطه
- برگزاری رویدادهای فناورانه و جذب طرح‌های کارآفرینی مانند ایده شو و مسابقه در زمینه صنایع شیلاتی جهت شناسایی نخبگان و علاقمندان در این حوزه

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

جهاد دانشگاهی واحد استان هرمزگان - سازمان جهاد کشاورزی استان هرمزگان - اداره کل شیلات استان هرمزگان - اداره کل بنادر و دریانوردی استان هرمزگان - پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان

دانشگاه یاسوج

عنوان مأموریت: توسعه راهکارهای مدیریت و بهره‌برداری منابع آب استان

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان کهگیلویه و بویراحمد یکی از پرآب‌ترین استانهای کشور است که در ناحیه زاگرس در جنوب غربی ایران واقع شده است. این استان دارای مساحتی حدود ۱ درصد کل مساحت کشور ولی دارای ۱۰ درصد از آبهای جاری شیرین کشور می‌باشد. منابع آب این استان بیشتر از نوع سطحی و رودخانه‌های دائمی جاری از جمله رودخانه‌های بشار، خرسان (سرشاخه مهم کارون)، مارون، خیرآباد و زهره می‌باشد. این استان در زمینه استفاده از منابع سطحی و زیر سطحی خود دارای کمترین سهم در بخش‌های مختلف شرب، کشاورزی، صنعت و محیط‌زیست می‌باشد. سه سد بزرگ کوثر، مارون و چمشیر در قلمرو جغرافیایی این استان قرار دارد که مدیریت سد مارون با شرکت آب و برق خوزستان می‌باشد. بیش از ۷۰ درصد آب سد کوثر نیز بوسیله انتقال آب بین حوضه‌ای به استانهای جنوبی از جمله خوزستان، بوشهر، فارس و هرمزگان منتقل می‌شود. ۱۰۰ درصد آب سد مارون به استان خوزستان تخصیص داده شده است این در حالیست شهرهای اطراف این سد از جمله دهدشت، چرام، سوق، لنده و لیکک از بی‌آبی رنج می‌برند. آب سد چمشیر نیز قابل شرب نیست و برای استفاده کشاورزی استانهای خوزستان و بوشهر در نظر گرفته شده است. در بخش کشاورزی این استان استفاده قابل توجهی از آبهای استان برنامه‌ریزی نشده است. لذا با توجه توسعه نیافتگی این استان از نظر شاخص‌های توسعه پایدار لزوم بازنگری مدیریت و بهره‌برداری علمی منابع آب این استان اهمیت و ضرورت این مأموریت را دو چندان می‌کند.

چالش‌های موجود

مهمترین چالش‌های پیش‌رو در زمینه مدیریت و بهره‌برداری منابع آب استان به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- تعیین دقیق نیازهای آبی بخش‌های مختلف شرب، کشاورزی، صنعت، شیلات و محیط‌زیست استان
- ۲- بررسی تخصیص‌های صورت گرفته در بخش‌های شرب، کشاورزی، صنعت، شیلات و محیط زیست استان و تطبیق آن با نیازهای واقعی
- ۳- بازنگری جامع تخصیص‌های شرب، کشاورزی، صنعت، شیلات و محیط‌زیست در استان
- ۴- آسیب‌شناسی طرح‌های انتقال بین حوضه‌ای آب از این استان به سایر استانها
- ۵- ارائه برنامه هدفمند مدیریت و منابع آب استان از دیدگاه توسعه پایدار

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

مهمترین اقدامات انجام شده در راستای مأموریت دانشگاه به شرح زیر است:

۱- مکاتبه با دستگاه‌های و سازمان‌های استان از جمله شرکت آب منطقه ای، اداره کل حفاظت محیط زیست، شرکت آب و فاضلاب، سازمان صمت، اداره کل امور عشایر، اداره کل هواشناسی، اداره کل شیلات، سازمان جهاد کشاورزی، اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری، شرکت شهرک‌های صنعتی استان ...

۲- عقد قرارداد طرح پژوهشی در با عنوان " تعیین نیاز زیست محیطی رودخانه خیرآباد در پایین دست سد کوثر استان کهگیلویه و بویراحمد

دانشگاه یاسوج

افزایش بهره‌وری و توسعه صنعت گیاهان دارویی بومی استان کهگیلویه و بویراحمد

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان کهگیلویه و بویراحمد در جنوب غربی کشور ایران و در ناهموارترین بخش سلسله کوه‌های زاگرس قرار گرفته و بهره‌مندی از عوامل متنوع زمین‌ساختی، اقلیمی، توپوگرافیک، شرایط ژئوبوتانیک، پیشینه‌ی پالئوبوتانیک، برخورداری از نزولات فراوان آسمانی و بهره‌گیری از عناصر رویشی چهار ناحیه رویشی بزرگ جهان (ایران - تورانی، نبو - سندین، صحارا - عربی و مدیترانه‌ای) در تنوع بخشی گونه‌های گیاهی آن تأثیر بسزایی داشته است. مجموع عوامل فوق موجبات رویش بیش از ۲۲۰۰ گونه از ۷۵۰۰ (۳۰٪) گونه گیاهی و ۴۷۰ گونه از ۱۲۷۰ (۳۷٪) گونه‌ی دارویی کشور را در مساحتی کمتر از یک درصد مساحت کشور فراهم نموده است.

تنوع عوامل اقلیمی نه تنها در گوناگونی گیاهان دارویی بلکه در میزان و غنای مواد موثره و تنوع ترکیبات آن تأثیر بسزایی داشته و استان را به یکی از مناطق داروخیز ایران و جهان و قطب گیاهان دارویی کشور تبدیل نموده است. براین اساس در برنامه‌ی آمایش سرزمین، گیاهان دارویی بعد از صنعت نفت و گاز، به عنوان دومین محور توسعه‌ی استان و در برنامه‌ی توسعه‌ی ملی و در قالب زنجیره‌های ارزش راهبردی توسعه‌ی کشور، از سوی کارگروه ملی، وزارت کشور و استانداری، زنجیره‌ی ارزش راهبردی گیاهان دارویی به عنوان اولین و مهم‌ترین زنجیره‌ی ارزش راهبردی توسعه‌ی استان تصویب و در حال اجرا می‌باشد. علاوه براین از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان فنی و حرفه‌ای کشور، میز و دپارتمان گیاهان دارویی کشور به استان کهگیلویه و بویراحمد اختصاص یافته است. بنابراین انتخاب مزیت نسبی گیاهان دارویی از سوی دانشگاه یاسوج به عنوان مأموریت اصلی دانشگاه و تصویب و ابلاغ آن از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هم سو و هم راستای برنامه‌های توسعه‌ی استان می‌باشد و دانشگاه یاسوج به عنوان بخش پیشران در این فعالیت بزرگ می‌تواند، ضمن تربیت نیروی انسانی متخصص، برای اجرایی نمودن این زنجیره‌ی ارزش راهبردی با انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، نوآوری و فناوری، زمینه‌ی بهره‌برداری و بهره‌وری از ظرفیت‌های استان را در این زمینه فراهم نموده و با بهره‌گیری از فناوری‌های نسل ۴ و هوش مصنوعی، بستر توسعه‌ی استان را در زمینه‌ی گیاهان دارویی هموار نماید. لذا نقش و جایگاه کلیدی دانشگاه در بهره‌گیری از این مزیت به خوبی روشن و مبرهن بوده و اختصاص این مأموریت به دانشگاه یاسوج از اهمیت خاصی برخوردار است.

چالش‌های موجود

- ۱- عدم اختصاص اعتبار لازم از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به موضوع مأموریت دانشگاه
- ۲- نداشتن متولی قوی و کارآمد و بخشی‌نگری در دستگاه‌های اجرایی در حوزه گیاهان دارویی
- ۳- عدم ارتباط مناسب بین دانشگاه و بخش‌های اجرایی جامعه
- ۴- فقدان استراتژی بلندمدت و عدم اختصاص اعتبار لازم از سوی وزارت جهاد کشاورزی برای فعالیت‌های اجرایی در حوزه گیاهان دارویی
- ۵- عدم برنامه‌ریزی اصولی در حوزه صنعت، معدن و تجارت در زمینه گیاهان دارویی
- ۶- عدم انطباق زنجیره‌های ارزش راهبردی توسعه‌ی استان‌ها با برنامه‌های مصوب طرح مزیت نسبی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- ۱- تهیه و تدوین «سند توسعه گیاهان دارویی و داروهای گیاهی و طب سنتی» و «برش استانی نقشه راه توسعه گیاهان دارویی در استان»
- ۲- کاشت و احیاء ۵۵۸۴ هکتار گیاه دارویی مرتعی و جنگلی، ۹۲۵ هکتار گیاه دارویی زراعی و ایجاد دهکده گیاهان دارویی
- ۳- تهیه نقشه‌های کشت گونه‌های استراتژیک و اشتغال ۳۳۰۰ نفر در حوزه کشت و صنعت گیاهان دارویی
- ۴- احداث «فاز سوم توسعه شرکت زردبند تحت عنوان بسته‌بندی گیاهان دارویی و تولید داروهای دامی»
- ۵- اجرای طرح بررسی ارزش‌های زیست اقتصادی و تنوع زیستی گیاهی استان و بررسی اتنوبوتانی در ۱۲۰۰ روستای استان
- ۶- تدوین طرح «طراحی مدل توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در حوزه گیاهان دارویی»
- ۷- اخذ مجوز طرح «پایلوت و جنگلداری اجتماعی در حوزه گیاهان دارویی در سطح ۵۰۰۰ هکتار»
- ۸- ایجاد مرکز آموزش و دپارتمان گیاهان دارویی، مرکز تکثیر و تهیه نهاده‌های گیاهان دارویی و تهیه مستند گیاهان دارویی استان
- ۹- اختصاص ۴۲ پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد و دکتری و برگزاری دوره‌های کارآموزی و کارورزی و بیش از ۱۰ نشست علمی در دانشگاه و همسوسازی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مرتبط با مأموریت
- ۱۰- تشکیل ستاد گیاهان دارویی استان، برگزاری بیش از ۴۰ جلسه با مسئولین مختلف و هدف‌گیری ستاد برای ایجاد حدود ۳۰۰۰ فرصت شغلی

برنامه‌های آینده

- ۱- افزایش ظرفیت تولید واحدهای صنعتی در حوزه گیاهان دارویی از ۵۰ هزار تن (تولید فعلی) به ۱۰۰ هزار تن
- ۲- احیاء و بهره‌برداری از مراتع و جنگل‌ها تا سطح ۱۵ هزار هکتار و کاشت گیاهان دارویی تا سطح ۱۰ هزار هکتار
- ۳- راه‌اندازی خط تولید دارو در کارخانه اکسیر سبز (هربی فارمد) و احداث کارخانه تولید داروهای دام، طیور و آبزیان تا پایان سال ۱۴۰۴
- ۴- ایجاد یک واحد پالایشگاه، سه واحد کارخانه جدید و راه‌اندازی خط تولید سموم دفع آفات با منشأ گیاهی
- ۵- ایجاد رشته گیاهان دارویی و اتنوفارماکولوژی و ایجاد ۳۰۰۰ فرصت شغلی در بخش‌های مختلف صنعت گیاهان دارویی
- ۶- تأمین نیاز گیاهان دارویی مورد نیاز واحدهای صنعتی استان تا پایان سال ۱۴۰۵ از طریق افزایش سطح زیرکشت در استان
- ۷- راه‌اندازی کارخانه کارتن‌سازی، پت‌سازی، تولید الکل و پودر سیر و موسیر مورد نیاز واحدهای صنعتی گیاهان دارویی
- ۸- ایجاد مرکز اهلی کردن، اصلاح و تکثیر گونه‌های دارویی مرتعی و جنگلی با ظرفیت ۱۰ میلیون اصله تا پایان سال ۱۴۰۴
- ۹- کاشت ۱۵ میلیون اصله گونه دارویی درختی، درختچه‌ای و مرتعی در قالب طرح مردمی کاشت یک میلیارد اصله درخت
- ۱۰- اجرای طرح پایلوت احیاء، حفاظت و بهره‌برداری از تنوع زیستی گیاهان دارویی و طرح جنگلداری اجتماعی در سطح ۵۰۰۰ هکتار
- ۱۱- ایجاد شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای و کاشت گیاهان دارویی و گروه‌های پیمانکاری گیاهان دارویی تا پایان سال ۱۴۰۴
- ۱۲- احیاء و حفاظت از گونه‌های بومی، در معرض خطر، آسیب‌پذیر و نادر دارویی تا پایان برنامه
- ۱۳- احداث پارک لجستیک، بارانداز، بازارچه صادراتی، نمایشگاه دائمی، مرکز تخصصی مطالعات بازار و بازاریابی و آزمایشگاه مرجع گیاهان دارویی

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- ۱- استانداری
- ۲- دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی
- ۳- سازمان جهاد کشاورزی
- ۴- سازمان صنعت، معدن و تجارت
- ۵- اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری
- ۶- اداره کل حفاظت محیط‌زیست
- ۷- اداره کل امور عشایر
- ۸- کمیته امداد امام خمینی (ره)
- ۹- بنیاد برکت، علوی و ستاد اجرایی فرمان امام (ره)
- ۱۰- شرکت شهرک‌های صنعتی
- ۱۱- سایر ذی‌نفعان، بخش خصوص و کشاورزان

دانشگاه یزد

دانشگاه یزد

شناسایی عوامل موثر بر زنجیره ارزش گردشگری و تقویت آنها در استان یزد

اهمیت و ضرورت مأموریت

استان یزد ظرفیت‌های فراوانی در زمینه توسعه انواع گردشگری، به‌ویژه بر مبنای توانمندی‌های فرهنگی، میراثی و تاریخی شهری) دارد. با این وجود، این نیاز وجود دارد که ضمن ایجاد هماهنگی و یکپارچگی در تصمیم‌سازی، سیاست‌گذاری و مدیریت مقصد گردشگری در این صنعت یا فعالیت متشکل از بخش‌ها و ذینفعان متعدد، از توانمندی‌های استان برای ارائه خدمات بهینه به گردشگران و ایجاد انتفاع همگانی برای تمامی ذینفعان از جمله بخش خصوصی، مردم محلی و سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش دولتی و عمومی استفاده شود. از آنجا که استان یزد، یکی از مقصدهای مهم گردشگران داخلی و خارجی کشور بوده و ظرفیت‌های فراوانی در زمینه توسعه انواع گردشگری (به‌ویژه بر مبنای توانمندی‌های فرهنگی، میراثی و تاریخی شهری) دارد. با این وجود و با توجه به وضعیت فعلی توسعه گردشگری، به‌نظر می‌رسد اقدامات نظام‌مند و متناسبی در زمینه شناسایی عوامل موثر بر زنجیره ارزش گردشگری و تقویت آن‌ها در استان یزد که نقش اساسی در مدیریت اثربخش گردشگری این استان در چارچوبی کارآ و موثر دارد، انجام نشده است.

چالش‌های موجود

علی‌رغم توان بالقوه بالای استان یزد در وجود منابع و جاذبه‌های گردشگری، به‌طور کلی وضعیت توسعه گردشگری استان پتانسیل بهبود بالائی دارد. در رابطه با بروز این وضعیت، می‌توان این استدلال را مطرح کرد که با توجه به ویژگی‌های صنعت گردشگری، شامل چندبخشی بودن صنعت گردشگری، وجود ذینفعان بسیار و متنوع، پیچیدگی فرآیند تولید محصول گردشگری و لزوم حضور و مشارکت و درگیر شدن گردشگران در شکل‌گیری محصول گردشگری، این امر به عواملی، مانند وجود ناهماهنگی در سازوکار مدیریت مقصد، عدم وجود هم‌پیوندی و همگرایی موثر بین ذینفعان توسعه گردشگری این مقصد و به‌ویژه عدم تکامل و توسعه متناسب و اثربخش زنجیره ارزش گردشگری، باز می‌گردد.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- طرح تدوین نقشه راه توسعه گردشگری پایدار استان یزد با تاکید بر زنجیره ارزش گردشگری (انجام و تصویب شده)
- طرح مطالعات توسعه شهر نمونه گردشگری اسلامی-ایرانی یزد
- تصویب پیشنهادیه ارائه چارچوب عملیاتی توسعه زنجیره ارزش گردشگری استان یزد در چارچوب طرح احمدی روشن
- اتمام ۲ طرح‌های پژوهشی انجام شده در حوزه گردشگری در سال ۱۴۰۲ با عناوین "واکاوی چالش‌ها (اجتماعی، فرهنگی و امنیتی) و فرصت‌های گردشگری استان (طرح سمات ملی)- اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان یزد" و "طرح مطالعاتی ارزیابی و مدیریت مداخلات کالبدی بافت تاریخی یزد در سال ۱۴۰۱-وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی".
- ماموریت ۷ عضو هیات علمی دانشگاه در صنعت با عناوین "ارتقاء جایگاه هتل‌های شهر یزد به کمک بازاریابی الکترونیکی (جامعه هتلداران ایران)؛ "طراحی مدل نوین مدیریت عملکرد در هتل‌ها با توجه به شرایط کرونا، مورد مطالعه: هتل‌های شهرستان یزد (جامعه هتلداران ایران)؛ "بستر سازی صنعت گردشگری و تسهیل جذب گردشگران عربیزبان در شهر یزد با تکیه بر گردشگری سلامت (آژانس مسافرتی سفرهای رادینا)؛ "راهکار استفاده از واقعیت افزوده در راستای تعمیق پیوند ادراکی گردشگران با اماکن تاریخی فرهنگی استان یزد (شرکت پرتو فرآیند یزد)؛ "مستند سازی تجارب حفاظت و مرمت شهری در بافت تاریخی شهر یزد بعد از ثبت جهانی (میراث جهانی شهر تاریخی یزد)؛ "نقد و ارزیابی مجموعه‌های مسکونی جدید در بافت قدیم شهر یزد (پایگاه میراث جهانی شهر تاریخی یزد)؛ "رفتار سازه‌های ساختمان‌های خشتی تقویت شده با کلاف (پایگاه میراث جهانی شهر تاریخی یزد)".

برنامه‌های آینده

- بهبود فضای همکاری مشترک بین دانشگاهی برای هم افزایی در حل مسائل زنجیره ارزش گردشگری استان یزد
- تداوم ارتباط موثر با چهار حوزه حاکمیتی، کسب و کار، جامعه محلی و ایده پردازان و نوآوران برای تشریک مساعی در زمینه حل مسائل و تعامل موثر با چالش‌های زنجیره ارزش گردشگری استان یزد (در قالب سازمان مدیریت مقصد گردشگری)
- اجرا و عملیاتی شدن طرح تدوین نقشه راه توسعه گردشگری پایدار استان یزد با تاکید بر زنجیره ارزش گردشگری
- اجرایی شدن طرح‌ها و پروژه‌های عملیاتی مطالعات توسعه شهر نمونه گردشگری اسلامی-ایرانی یزد
- برگزاری همایش و کارگاه‌های علمی و تخصصی در زمینه آسیب شناسی زنجیره ارزش گردشگری استان یزد
- اجرای طرح ارائه چارچوب عملیاتی توسعه زنجیره ارزش گردشگری استان یزد (طرح احمدی روشن)

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- بنیاد ملی نخبگان
- اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان یزد
- استانداری استان یزد
- شهرداری یزد

دانشگاه شهید باهنر کرمان

تکمیل و به روز رسانی زنجیره های ارزش و تولید در صنایع و معادن استان با تاکید بر فولاد و مس

اهمیت و ضرورت مأموریت

- حمایت دانشگاه در زمینه های تحقیق و توسعه، آموزش نیروی انسانی و مشاوره صنایع پایین دستی مس و فولاد باتوجه به وجود بیشترین معادن وبالاترین برداشت از آن ها در استان
- ضرورت سرمایه گذاری بر روی صنایع پایین دستی و حمایت از شرکت های کوچک و متوسط
- ایجاد زنجیره ارزش در محصولات صنعتی و معدنی استان در راستای اقتصاد پایدار جهت کاهش مصرف انرژی، استفاده از مواد بازیافتی و تولید محصولات با ارزش
- تقویت طرحهای توسعه ظرفیت تولید فلزات فولاد و مس
- آموزش نیروی انسانی ماهر در حوزه صنعت و معدن
- ایجاد زمینه استفاده از فناوری های جدید و استفاده از دانش روز در استخراج و اکتشاف
- معرفی و توسعه فناوری های نوین در صنایع و معادن استان

چالش های موجود

- نبود زیرساخت های لازم برای توسعه فناوری های نوین در صنایع و معدن استان
- کمبود نیروی انسانی متخصص در زمینه های خاص مانند متالورژی، فرآوری مواد معدنی و ... در صنایع پایین دستی
- ضعف سرمایه گذاری و نبود مطالعات کارشناسی کافی در حوزه صنایع مس و فولاد با توجه به اهمیت بالای این صنایع
- پیچیدگی قوانین و مقررات و از دست رفتن مشتریان در صنایع
- ارتباط ضعیف بین صنعت و دانشگاه برای بهره مندی از توانمندی های علمی و نیروی متخصص
- عدم تامین منابع مورد نیاز دانش بنیان ها توسط صنایع معدنی استان
- عدم تامین تسهیلات لازم برای توسعه زیر ساخت های صنایع کوچک و متوسط استان
- عدم اکتشاف سیستماتیک در صنایع استان طی نیم قرن اخیر

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- تقویت همکاری‌های آموزشی با مجتمع مس سرچشمه
- برگزاری نشست‌های تخصصی با مدیران ارشد صنایع لاستیک بارز، مس شهید باهنر و فولاد بوتیا
- برگزاری کارگاه‌های آشنایی با فرصت‌های شغلی در صنایع استان کرمان
- برگزاری رویداد آشنایی با مشاغل با همکاری مجتمع مس سرچشمه
- اجرای ۹ پروژه پژوهشی مشترک با صنعت مس در سال گذشته
- اجرای ۴ پروژه پژوهشی مشترک با صنعت فولاد در سال گذشته
- بازدیدهای علمی از صنایع استان
- ایجاد فرصت‌های کارآموزی برای دانشجویان در صنایع و معادن استان

برنامه‌های آینده

- همکاری در زمینه تعریف پایان نامه‌های تقاضا محور (ایجاد بانک اطلاعاتی از نیازهای پژوهشی صنایع، برگزاری نشست‌های مشترک با صنایع برای شناسایی موضوعات پایان‌نامه، حمایت مالی از دانشجویان برای انجام پایان‌نامه‌های کاربردی).
- برگزاری استارت آپ صنایع پایین دستی مس و فولاد با همکاری شرکت شهرک‌های استان کرمان (ارائه آموزش‌های لازم برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان در زمینه کارآفرینی، حمایت مالی از ایده‌های برتر، ایجاد شبکه‌ای از سرمایه‌گذاران برای حمایت از کسب‌وکارهای نوپا)
- همکاری در زمینه‌های مختلف پژوهشی برای حل مشکلات صنعت مس و فولاد (تعریف پروژه‌های پژوهشی مشترک با صنایع، ایجاد مراکز تحقیقاتی مشترک، همکاری و شرکت در همایش‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی).

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان
- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان
- شرکت شهرک‌های صنعتی استان کرمان
- شرکت‌های دانش بنیان در بخش صنایع معدنی
- شرکت‌های مرتبط با حوزه معدن و صنایع معدنی و شرکت‌های SME
- اعضای هیأت علمی، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه
- محیط زیست و شرکت‌های زیر مجموعه وزارت نیرو

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراين

مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراين

مدیریت تولید و مصرف انرژی و آب در صنایع پر مصرف مانند زنجیره تولید فولاد

اهمیت و ضرورت مأموریت

بحران های مربوط به انرژی و آب همواره به عنوان یکی از چالش های بزرگ در حوزه حکمرانی و سطوح پایینتر مطرح بوده است. لازمه مواجه شدن با این بحران ها مدیریت بر تولید و مصرف هر دو نیاز آب و انرژی می باشد. وجود مشکلات عدیده در حوزه تولید و مصرف انرژی و آب در جهان و کشور پژوهشگران بسیاری رابه سمت ارائه راه حل این مشکلات سوق داده است. وجود صنایع بزرگ تولید انرژی در استان خراسان شمالی، وجود پتانسیل بالای استفاده از انرژی های تجدید پذیر، قرارگرفتن صنایع پر مصرف انرژی و ... در استان خراسان شمالی و بحران کمبود آب در استان، نیاز به قرار گرفتن این موضوع به عنوان یکی از ماموریت های تخصصی دانشگاه های استان را بیش از پیش تایید می نماید که خوشبختانه این موضوع توسط وزارت علوم تحقیقات و فناوری به مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراين محول گردیده است. بدون شک حرکت در مسیر تحقیق و توسعه با این موضوع بسیار می تواند در پیشرفت استان خراسان شمالی تاثیرگذار باشد. پیشبینی تشدید بحران های آبی در ۱۰ سال آینده در منطقه خاورمیانه بر اساس گزارش های آژانس بین المللی انرژی، و همچنین ارتباط متقابل انرژی با آب، اهمیت قرار گرفتن این موضوع به عنوان یکی از ماموریت های دانشگاه های کشور را بسیار پر رنگ می نماید.

چالش‌های موجود

- ۱) عدم همکاری صنایع خصوصی و دولتی در موضوع حمایت از طرح‌ها و پیشنهادها.
- ۲) عدم وجود دیدگاه همسو بین سازمان‌های مختلف درگیر حوزه آب و انرژی در استان.
- ۳) عدم استفاده از ظرفیت و پتانسیل دانشگاه‌های استان در سیاست‌گذاری کلان استان.
- ۴) عدم وجود اعتبارات پژوهشی استان در حوزه مأموریت تخصصی و همچنین عدم تخصیص اعتبارات استانی به دانشگاه‌های دارای مأموریت تخصصی.
- ۵) محدود کردن دانشگاه‌ها در جهت حمایت از مأموریت‌های تخصصی محوله با یکپارچه‌سازی آئین‌نامه‌ها مانند آئین‌نامه پژوهش‌ها

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- ۱) قرار گرفتن مأموریت تخصصی دانشگاه در سند راهبردی دانشگاه.
- ۲) تشکیل مرکز مطالعات مأموریت‌های تخصصی دانشگاه و اتخاذ تصمیمات در جهت حمایت از بروتداد‌های پژوهشی اعضای محترم هیات علمی و پارساهای دانشجویان مرتبط با مأموریت‌های دانشگاه.
- ۳) تلاش در جهت اطلاع‌رسانی و تهاد‌های دولتی مرتبط با حوزه انرژی و آب تسهیل به محول کردن این موضوع به دانشگاه از سمت وزارت علوم تحقیقات و فناوری.
- ۴) برگزاری نشست تخصصی با موضوع "مأموریت‌گرایی ذیل سیاست‌های آمایش آموزش عالی در مسیر حکمرانی علم و فناوری" در همایش ملی الگوی حکمرانی تمدنی علم و فناوری.

برنامه‌های آینده

- ۱) تلاش جهت آگاهی‌سازی و شرکت موثر دانشگاه در مراکز تصمیم‌گیری مرتبط با حوزه آب و انرژی در استان
- ۲) برنامه ریزی جهت برگزاری کنفرانس ملی تخصصی مرتبط با مأموریت ابلاغی ذیل کنفرانس‌های ملی سلامت دانشگاه ...
- ۳) جهت دهی به بروتداد‌های پژوهشی و مسئله محور نمودن تحقیقات دانشگاه از طریق ارتباط موثر با صنایع و تهاد‌های تصمیم‌گیر.
- ۴) اخذ رشت‌های دانشگاهی مرتبط با مأموریت ابلاغی در مقاطع تحصیلات تکمیلی (رشته مهندسی سیستم‌های انرژی گرایش تکنولوژی انرژی و گرایش انرژی و محیط زیست. رشته مهندسی سیستم‌های تجدیدپذیر. مهندسی شیمی گرایش مهندسی انرژی)

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

مجتمع صنعتی اسفراین. شرکت لوله گستر اسفراین. پتروشیمی بجنورد. کارخانه سیمان بجنورد. مجتمع فولاد خراسان. سیمان سبزوار. نیروگاه شیروان. شرکت آلومینای ایران. شرکت کیمیای صبا. سازمان صنعت، معدن و تجارت استان. سازمان محیط زیست. سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان. سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، سازمان محیط زیست، سازمان اقتصاد و دارایی و در ادامه معاونت اقتصادی استانداری، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، پارک علم و فناوری استان، بنیاد نخبگان استان، صنایع فعال در حوزه فرآوری مواد معدنی در استان نظیر آلومینای ایران، سیمان بجنورد، مجموعه‌های خصوصی فراوری در استان نظیر مجموعه آراد لیان و ... سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و فعالان اقتصادی حوزه صنایع معدنی

دانشگاه علم و فناوری مازندران

پایش آلودگی‌های محیط زیست با تأکید بر آلودگی‌های دریایی با منابع دریایی و خشکی‌زاد

اهمیت و ضرورت مأموریت

۱. آلودگی‌های دریایی چه از منابع خشکی‌زاد و چه از منابع دریایی، تأثیر مخربی بر اکوسیستم‌های آبی دارند و پایش این آلودگی‌ها به حفظ تنوع زیستی، سلامت گونه‌های جانوری و گیاهی و پایداری اکوسیستم حساس کمک می‌کند.
۲. پایش و کنترل آلودگی‌ها به حفظ منابع اقتصادی مرتبط با دریا و جلوگیری از زیان‌های اقتصادی کمک می‌کند.
۳. آلودگی‌های محیط زیست به ویژه آلودگی‌های دریایی می‌تواند به زنجیره غذایی انسان منتقل شوند. برای مثال تجمع آلاینده‌ها در ماهی‌ها و سایر موجودات دریایی می‌تواند به سلامت انسان آسیب برساند. بنابراین پایش آلودگی برای حفظ سلامت عمومی ضروری است.
۴. آلودگی‌های دریایی، می‌توانند بحران‌هایی مانند کاهش اکسیژن در آب، افزایش جلبک‌های سمی و مرگ و میر گسترده آبزیان منجر شوند. پایش دقیق آلودگی امکان پیشگیری از این بحران را فراهم می‌کند.

چالش‌های موجود

۱. نبود داده‌ها و مستندات کافی درباره وضعیت آلودگی
۲. تفکیک و شناسایی منابع خشکی‌زاد و منابع دریایی نیازمند ابزارها و دانش پیشرفته است
۳. ابزارها و تجهیزات پیشرفته نمونه برداری، تحلیل شیمیایی و مدل‌سازی آلودگی ممکن است در دسترس نباشد یا هزینه‌بر باشد.
۴. پایش منظم آلودگی و اجرای پروژه‌های علمی در این زمینه به منابع مالی قابل توجهی نیاز دارد که معمولاً به طور کامل تدمین نمی‌شود.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

۱. تجهیز و راه اندازی آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست با هدف پوشش خدمات آزمایشگاهی حوزه پایش آلودگی - های محیط زیست
۲. انعقاد تفاهمنامه جهت همکاری و کمک در ساخت دانشکده علوم دریایی با بندر امیرآباد و شرکت صدرا
۳. نامه نگاری با مدیرکل محیط زیست استان مازندران پیرامون معرفی آزمایشگاه معتمد این دانشگاه به کلیه صنایع استان با توجه به مأموریت ابلاغی
۴. اخذ مجوز هیات امنای جهت تأسیس مرکز تحقیقات علوم دریایی و محیط زیست
۵. همکاری اعضای هیأت علمی دانشگاه با صنایع به عنوان مشاور زیست محیطی
۶. تلاش در جهت ایجاد رشته های مرتبط دریایی و اخذ تأییدیه شورای گسترش در توسعه رشته های دریایی
۷. تلاش در جهت ایجاد رشته های مرتبط دریایی و اخذ تأییدیه شورای گسترش در توسعه رشته های دریایی
۸. تفاهم نامه همکاری، آموزشی، تحقیقاتی و فناوری میان دانشگاه علم و فناوری مازندران، کرسی یونسکو در مخاطرات زمین شناسی ساحلی و پژوهشکده علوم زمین

برنامه‌های آینده

۱. ایجاد مراکز تحقیقاتی تخصصی و خود گردان و راه اندازی گروه های مرتبط با اهداف مأموریت
۲. مطالعه روی میکروپلاستیک ها و نانوذرات و آلاینده های نوظهور و اثرات زیست محیطی و ریسک آن
۳. مشارکت در طرح های منطقه ای و همکاری با کشورهای همسایه در پایش و مدیریت آلودگی های مشترک دریایی (مانند دریای خزر) در قالب مطالبات کنوانسیون تهران
۴. برگزاری دوره های آموزشی و کمپین های آگاهی بخش

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- دانشگاه ها و مراکز پژوهشی
- سازمان حفاظت محیط زیست
- سازمان شیلات
- سازمان جهاد کشاورزی
- سازمان صنعت، معدن و تجارت
- شرکت سهامی آب منطقه ای
- کلیه ذینفعان حوزه دریا

دانشگاه علم و فناوری مازندران

مشارکت در توسعه لجستیک در زنجیره تأمین در اقتصاد دریا محور با تأکید بر همکاری های کشورهای حوزه CIS

اهمیت و ضرورت مأموریت

۵. کشورهای حوزه دریای خزر به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک و منابع غنی (نفت، گاز، شیلات و ...) از اهمیت استراتژیک برخوردار است. توسعه لجستیک در این منطقه به ایجاد ارزش افزوده اقتصادی، گسترش تجارت و افزایش رقابت پذیری منطقه کمک می کند.
۶. توسعه لجستیک و همکاری های کشورهای CIS می تواند زمان و هزینه حمل و نقل را کاهش داده و باعث تسهیل تجارت و ترانزیت کالا می شود.
۷. توسعه لجستیک مدرن و دوستدار محیط زیست از آلودگی های دریایی ناشی از حمل و نقل و فعالیت های صنعتی جلوگیری می کند و به حفظ اکوسیستم دریای خزر کمک می کند.
۸. توسعه لجستیک در زنجیره تأمین اقتصاد دریا محور منجر به ایجاد فرصت های شغلی متعدد در بخش های مختلف حمل و نقل انبارداری، فناوری اطلاعات و مدیریت می شود.
۹. این همکاری باعث کاهش تنش های منطقه ای، افزایش همگرایی اقتصادی و سیاسی و تقویت ثبات می شود.

چالش های موجود

۱. نبود یک چارچوب قانونی و اجرایی مشترک میان کشورهای حوزه CIS برای توسعه لجستیک و تجارت دریایی
۲. اجرای پروژه های بزرگ لجستیکی نیازمند سرمایه گذاران کلان است.
۳. افزایش فعالیت های لجستیکی و حمل و نقل ممکن است باعث تشدید آلودگی دریای خزر شود که خود یک تهدید جدی برای اکوسیستم منطقه است.
۴. تحریم های اقتصادی علیه ایران می تواند مانع ایجاد زیرساخت های لجستیکی شود.
۵. نوسانات اقتصادی مانند تغییرات نرخ ارز تورم و بحران های مالی توسعه پروژه های لجستیکی را تحت تأثیر قرار می دهد

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

۱. ساخت دانشکده فناوری نوین انرژی و نفت و پذیرش دانشجو مرتبط
۲. رایزنی و ارایه پروپوزال در خصوص پروژه‌های مورد نیاز با تأکید بر حوزه صنایع دفاعی دریایی
۳. معرفی و عضویت اعضای هیأت علمی در کارگروه

دانشگاه علم و فناوری مازندران

معماری شهری و شهرسازی آمایش محور با تأکید بر شهرهای نواحی ساحلی و مستحدمات دریایی

اهمیت و ضرورت مأموریت

۱۰. طراحی و توسعه شهرهای ساحلی با رویکردی که بهره‌برداری پایدار از منابع دریایی و ساحلی را تضمین کند.
۱۱. کاهش اثرات مخرب ساخت و ساز بر محیط زیست و تقویت تاب‌آوری اکوسیستم‌های طبیعی
۱۲. ارتقای ساختار و ایمنی شهرهای ساحلی در برابر مخاطرات طبیعی مانند سیل، طوفان دریایی و فرسایش ساحلی
۱۳. طراحی و توسعه سازه‌ها و زیرساخت‌هایی در دریا برای فعالیت‌های اقتصادی، نظیر سکوه‌های انرژی، مراکز تحقیقاتی و پارک‌های دریایی
۱۴. کاهش اثرات تغییر اقلیمی بر شهرهای ساحلی
۱۵. توسعه تکنولوژی‌های جدید برای ساخت مستحدمات دریایی که مقاوم، پایدار و سازگار با محیط زیست باشد.

چالش‌های موجود

۱. نوسانات آب‌های دریای خزر ناشی از تغییرات اقلیمی می‌تواند شهرهای ساحلی و زیرساخت‌های مستحدمات دریایی را در معرض خطر قرار دهد.
۲. بسیاری از شهرهای ساحلی فاقد زیرساخت‌های مقاوم در برابر بلایای طبیعی هستند.
۳. ساخت زیرساخت‌های مدرن و مقاوم در شهرهای ساحلی و مستحدمات دریایی نیازمند سرمایه‌گذاری کلان است که تأمین آن دشوار است.
۴. هماهنگی میان بخش‌های مختلف (محیط زیست، حمل و نقل، صنعت و ...) برای توسعه شهرهای ساحلی
۵. مستحدمات دریایی و سازه‌های ساحلی به طراحی‌های خاص و مواد مقاوم نیاز دارد که اجرای آن‌ها پرهزینه و زمانبر است.

فعالیت‌ها و اقدامات انجام شده

- ۱- معرفی و عضویت اعضای هیأت علمی در کارگروه‌های وابسته
- ۲- همکاری در پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با حوزه شهرسازی و شهرهای هوشمند در قالب همکاری‌های بین بخشی
- ۳- اخذ مجوز تشکیل اندیشکده اقتصاد دریا محور ذیل نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری کشور
- ۴- تفاهم نامه همکاری، آموزشی، تحقیقاتی و فناوری میان دانشگاه علم و فناوری مازندران، کرسی یونسکو در مخاطرات زمین شناسی ساحلی و پژوهشکده علوم زمین

برنامه‌های آینده

- ۱- راه اندازی رشته شهرسازی در دانشگاه
- ۲- کمک به طراحی، ساخت و بهره برداری از مستحدثات دریایی مانند جزایر مصنوعی و شهرهای شناور
- ۳- آموزش تخصصی در زمینه شهرسازی ساحلی، مدیریت ریسک در مناطق دریایی و طراحی زیرساخت‌های مقاوم
- ۴- انجام تحقیقات میان رشته ای با همکاری گروه‌های مختلف دانشگاهی مانند محیط زیست، مهندسی عمران و علوم دریایی
- ۵- گسترش امکانات و منابع دانشگاه برای حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی و دانشجویی در این حوزه
- ۶- کمک علمی به تکمیل و اجرای برنامه جامع مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی (ICZM)

سازمان‌ها و همکاران ذینفع

- دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی
- استانداری مازندران
- اداره کل راه و شهرسازی
- سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
- سازمان صنعت، معدن و تجارت
- کلیه ذینفعان حوزه دریا و همچنین اجراکنندگان سند بالادستی آمایش سرزمین استان

معاونت پژوهشی
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

مأموریت محور کردن دانشگاه‌ها بسیار فکر خوبی است،
این را من تأکید می‌کنم که حتماً این کار انجام بگیرد.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶

۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۰۷

۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۱۷

صندوق پستی:

کد پستی:

تلفن:

دورنگار:

آدرس: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین، خیابان

هرمزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی، وزارت علوم،

تحقیقات و فناوری، دفتر ارتباط با جامعه و صنعت